

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Диктат сили

Справи Сімейні,
або Як авторитети
з донецького клану
позбавили
індійського
підприємця
бізнесу

► СТОР. 8

Точка зору

Наші країни
здатні подвоїти
взаємний
товарообіг

► СТОР. 12

Енерговиклики

Хто
не ризикує,
той не п'є.
Води з крана

► СТОР. 18

№ 120 (5870)

СЕРЕДА, 25 ЧЕРВНЯ 2014 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Скасовують рішення про використання збройних сил...

З Москви надійшла сенсаційна новина. Учора, перед візитом у Відень, президент РФ запропонував Раді Федерації скасувати дозвіл на використання російських збройних сил в Україні. Його прес-секретар заявив, що «це зроблено для нормалізації та урегулювання ситуації в східних регіонах України». Сьогодні верхня палата Федеральних зборів РФ розгляне цю пропозицію. Враховуючи традиційну слухняність Кремлю, ретельність і дисциплінованість російських сенаторів, таке рішення, вочевидь, приймуть, і, принаймні, де-юре, російська армія воювати в Україні не буде, повідомляє наш власний кореспондент у Москві Віктор ТИМОШЕНКО.

Президент України Петро Порошенко вважає звернення Володимира Путіна до Ради Федерації щодо скасування рішення про використання військових сил РФ на території України від 1 березня 2014 року першим практичним кроком після офіційної підтримки президентом Росії мирного плану України з урегулювання ситуації на Донбасі. Глава держави звернувся до Голови Верховної Ради Олександра Турчинова з пропозицією обговорити з Головою Ради Федерації Валентиною Матвієнко можливість розгляду цього питання на найближчому засіданні верхньої палати парламенту Росії, повідомляє прес-служба Президента України.

Учора відбулася телефонна розмова Голови Верховної Ради України Олександра Турчинова з Головою Ради Федерації Валентиною Матвієнко.

Під час розмови В. Матвієнко поінформувала главу українського парламенту, що в середу Рада Федерації збирається розглядати питання щодо скасування рішення про використання збройних сил Російської Федерації на території України.

Прес-секретар
Голови Верховної Ради.

Пастка під назвою «банк»

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Біля будівлі адміністрації Президента України відбулася акція вкладників та клієнтів банку «Форум» (на знімку), котрі вимагали не допустити його ліквідації. Розрекламовані і задекларовані принади користування послугами банків часто обертаються проблемами, а то й крахом для багатьох громадян. З'ясувати, розібратися в першопричинах такої ситуації не завжди є можливою, та й не кожен здатен самотужки це зробити. Часом люди вважають, що за банківськими негараз-

дами стоять державні установи або й високопосадовці. От і йдуть під стіни парламенту, Кабміну, АП вимагати справедливості. Однією з причин того, що люди вимушені проводити такі акції, є вкрай низька інформаційна культура діяльності банків. «Голос України» проаналізував доступність та якість інформації, яку подають громадянам наші банки. Отже, наскільки відвертими є банкіри, читайте в першій публікації, розміщеній на 9-й сторінці газети.

Події

Перекупники хочуть задешево придбати зібране Перебільшені прогнози виголошують, щоб збити ціни на зерно

На Донеччині та Луганщині очікується вища врожайність озимої пшениці, ніж торік, — в середньому на 30—40%. За даними опитування сільгоспвиробників, проведеного «АПК-Інформ», чимало господарств регіону розраховують зібрати по 40—45 центнерів зерна з гектара.

За словами аграріїв, збільшення врожайності обумовлюють сприятливі погодні умови в період розвитку і дозрівання озимих. Однак, враховуючи складну ситуацію у східному регіоні, учасники ринку не виключають втрат урожаю.

Збирання озимої пшениці в господарствах східних областей планують розпочати на початку липня.

► СТОР. 11

Французи вклали кошти у будівництво заводу

Нове підприємство зі збагачення каоліну урочисто відкрито на околиці Козятина на Вінниччині.

— Французька група компаній «SOKA, France» витратила на будівництво шість мільйонів євро, — зазначила у розмові з кореспондентом «Голосу України» генеральний директор ТОВ «SOKA Україна» Ірина Коваленко. — Незважаючи на непересті часи у нашій державі, французькі інвестори мають намір продовжувати вкладати кошти у подальше вдосконалення і розвиток технології збагачення каоліну.

► СТОР. 11

МИ РАЗОМ!

Шановний читачу!

Пропонуємо стати учасником творення інформаційного простору. Для цього надсилайте будь-які повідомлення на e-mail:

oksana@goLOS.com.ua
або ж залишайте їх на автовідповідачі за телефоном (044) 503-61-90.

Кожна ваша інформація буде оперативно представлена на шпальтах «Голосу України».

► СТОР. 11

Профінансовано другий транш державних соціальних допомог за червень (Урядовий портал)

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Єдина система моніторингу дозволить збалансувати попит і пропозицію

Комітет Верховної Ради з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики рекомендує прийняти за основу проєкт закону про Єдину державну систему моніторингу виробництва, постачання, транспортування, споживання та оплати за паливно-енергетичні ресурси і комунальні послуги.

Законопроект (реєстр. № 3805, доопрацьований) спрямований на усунення дисбалансу енергетичних, фінансових та інформаційних потоків в енергетичному секторі та житлово-комунальному господарстві, створення умов для добросовісної конкуренції та забезпечення дієвого та прозорого контролю на державному рівні.

Проектом пропонується врегулювати правовідносини, пов'язані з впровадженням та функціонуванням Єдиної державної системи моніторингу виробництва, постачання, транспортування, споживання та оплати за паливно-енергетичні ресурси і комунальні послуги (ЄДСМ). Згідно із проєктом «ЄДСМ — це багаторівневий територіально розподілений інтегрований комплекс уніфікованих організаційних, технічних, комунікаційних, інформаційних, програмних засобів і методів формування зведеного енергетичного балансу держави та його індикативних показників за єдиними стандартами».

Основні завдання ЄДСМ — забезпечення: фізичних та юридичних осіб об'єктивною і достовірною інформацією про

обсяги видобування, виробництва, перетворення, транспортування, зберігання, постачання, споживання паливно-енергетичних ресурсів і комунальних послуг відповідно до законодавства; прозорих умов та правил функціонування ринку паливно-енергетичних ресурсів і комунальних послуг; формування економічно обґрунтованих цін і тарифів на паливно-енергетичні ресурси і комунальні послуги, а також оплати за них відповідно до фактично наданих обсягів та якісних характеристик; суб'єктів енергетичного аудиту та менеджменту з енергозбереження інформаційними ресурсами щодо економічних механізмів енергоефективності та енергозбереження; формування та ведення зведеного енергетичного балансу України в натуральному та вартісному вимірах.

Під час обговорення необхідності законопроекту обґрунтовувалася відсутність реального енергетичного балансу. Також наголошувалося: «Діючі моніторинги з основних видів енергоресурсів та надання комунальних послуг, які здійснюються профільними міністерствами, відомствами, місцевими органами влади та органами місцевого самоврядування, методологічно не узгоджені та мають розрізнені інформаційні бази даних, ведуться за окремими профільними напрямками (вугілля, газ, електроенергетика, комунальне господарство тощо) і не відтворюють реального стану справ в паливно-енергетичному комплексі та житлово-комунальному господарстві держави».

У виступах народних депутатів зазначалося, що з впровадженням ЄДСМ буде забезпечено відкритість ринків енергетичних ресурсів (вугілля, газу, електричної енергії, комунальних послуг). Маючи

такий єдиний державний інструмент, органи влади будуть спроможні збалансувати попит та пропозиції на енергетичні ресурси та комунальні послуги, зокрема, платіжного балансу, визначити справедливі параметри під час ціноутворення та у подальшому припинити практику перекресного субсидювання між галузями економіки.

Члени комітету підтримали законопроект, прийняття якого дасть можливість створити необхідні умови для впровадження і функціонування ЄДСМ, що, у свою чергу, визначить основні організаційно-методологічні та правові засади формування регіональних, територіальних і загальнодержавних енергетичних балансів за всіма видами енергетичних ресурсів, в тому числі утворення повного, постійно діючого державного енергоаудиту.

На період служби нарахування податків та інших зборів буде припинено

Комітет Верховної Ради з питань національної безпеки і оборони рекомендує прийняти за основу та в цілому проєкт закону про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення проведення мобілізації та гарантій громадянам, які проходять військову службу за призовом під час мобілізації.

У пояснювальній записці до проєкту автор документа, народний депутат Юрій Сиротюк, зазначає, що на військову службу викликаються насамперед люди з військовим досвідом. Здебільшого це громадяни, що посідають робочі місця, займаються приватним підприємництвом. Часто вони виплачу-

Голова Комітету з питань промислової політики та інвестиційної політики Юрій Воропасв, заступник голови комітету В'ячеслав Богуслаєв (праворуч) під час засідання комітету, на якому було розглянуто проєкт закону України про внесення змін до Податкового кодексу України щодо створення умов для детінізації економіки та створення сприятливого інвестиційного клімату.

ють банківські кредити, відсотки за несплату яких зростають щомісяця. Військова служба під час мобілізації, що може затягнутися на невизначений час, поставить їх під загрозу фінансових втрат через неможливість виплачувати кредити. Крім того, в умовах економічної кризи поглиблюється конкуренція на ринку робочої сили. Призовники бояться втратити робочі місця, зауважує обранець.

У зв'язку з цим депутат пропонує законодавчо гарантувати захисникам Вітчизни збереження не лише робочих місць, а й зупинення нарахування боргів у період, коли вони не можуть працювати. «Необхідно заборонити як державним, так і комерційним банкам, фінансовим установам нараховувати відсотки та пені за період, коли боржник перебуває на військовій службі. Треба також зобов'язати власників підприємств та установ гарантувати збе-

реження місця роботи та рівня заробітної плати», — наголошує народний депутат. Водночас він зауважує, що всі передбачені законопроектом гарантії мають поширюватися й на осіб, що були призвані до лав Збройних Сил та Національної гвардії з початку проведення мобілізації 2014 року.

Згідно із проєктом, під час відновлення на роботі не можуть проводитися будь-які додаткові перевірки. Документом пропонується встановити, що держава припиняє на період служби нарахування податків та інших зборів, що вимагаються від підприємця — фізичної особи, котрий був призваний під час мобілізації. Проєктом також пропонується встановити кримінальну відповідальність за неналежне виконання військово-транспортного обов'язку (ухилення, невиконання) керівниками підприємств.

Відповідні зміни пропонується внести до низки

законодавчих актів, зокрема, до Кримінального кодексу і Кодексу законів про працю України, законів «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», «Про військовий обов'язок і військову службу» та «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення проведення мобілізації».

Щоправда, під час обговорення проєкту члени комітету зауважили, що деякі пропозиції, викладені в проєкті, вже врегульовано Законом «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення оборонно-мобілізаційних питань під час проведення мобілізації». Водночас народні депутати рекомендують Верховній Раді підтримати ті новели законопроекту, які не врегульовані чинним законодавством.

За повідомленням інформаційного управління апарату Верховної Ради України.

Парламент визначив права вимушених переселенців

КОМЕНТАР

Верховна Рада України на своєму засіданні 19 червня прийняла закон про правовий статус осіб, які вимушені залишити місця проживання внаслідок тимчасової окупації Автономної Республіки Крим та м. Севастополя та обставин, пов'язаних з проведенням антитерористичної операції на території України. Які заходи передбачає прийнятий парламентом законопроект?

«Цим законом гарантується відновлення соціальних, трудових, виборчих прав, права на освіту і медичне забезпечення після поселення в інших регіонах», — прокоментував «Голосу України» співавтор законопроекту голова Комітету Верховної Ради з питань прав людини Валерій Пацкан.

Законопроект чітко визначає статус вимушених мігрантів — це особа, яка вимушено залишила місце проживання внаслідок тимчасової окупації Автономної Республіки Крим та м. Севастополя або обставин, пов'язаних з проведенням антитерористичної операції на території України, громадянин України, який постійно проживав в Автономній Республіці Крим або м. Севастополі станом на 18 березня 2014 року або на території проведення АТО на час її початку. До цієї категорії осіб також належать іноземці чи особи без громадянства, які на законних підставах

проживали на вказаних територіях України і вимушено залишили місця проживання внаслідок зазначених обставин.

Як зауважив В. Пацкан, зокрема, законом визначено гарантію тимчасового розселення в регіонах, встановлених Кабінетом Міністрів України, та отримання грошової допомоги в обсягах, передбачених актом КМУ. Цей закон також унормовує механізм реалізації всіх передбачених законодавством прав для переселенців зі Сходу, АРК та м. Севастополя. Визначено орган, що видає посвідку вимушеного мігранта, яка є підставою для отримання всіх додаткових прав вимушених переселенців, — Державна міграційна служба. З метою інформування та надання допомоги переселенцям закон передбачає: не рідше як раз на десять днів представники органів державної влади мають проводити виїзні прийоми громадян у міс-

цях тимчасового розселення.

Окрім того, закон покладає на органи державної влади обов'язок забезпечити влаштування дітей вимушених мігрантів, дітей-сиріт до дошкільних виховних закладів. А уряд має прийняти та впроваджувати державні програми допомоги вимушеним мігрантам, у тому числі програми допомоги у соціальній економічній і психологічній їхній адаптації до нового місця проживання.

Оскільки питання внутрішньої міграції належать до компетенції Державної міграційної служби, то цим законом саме на ДМС покладено відповідні обов'язки. Гуманітарні питання, що виникають, розв'язуватимуть відповідні органи соціального захисту, зауважив голова комітету.

«Держава в особі Верховної Ради України повинна передбачити механізм забезпечення прав і свобод громадян, які вимушені покинути свої домівки, роботу через злочинні дії загарбників і сепаратистів, — наголосив В. Пацкан. — Прийняття цього закону, власне, дасть можливість належним чином забезпечити захист прав і свобод вимушених мігрантів».

Олександра КУЧЕРЯВА.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до пункту 9 розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Абзац перший пункту 9 розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» (Відомості Верховної Ради України, 2008 р., № 27-28, ст. 253; 2009 р., № 26, ст. 328) доповнити словами «крім експорту до держав - членів Енергетичного Співтовариства».

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України П. ПОРОШЕНКО.

м. Київ, 5 червня 2014 року.
№ 1318-VII.

Суд відхилив клопотання податківців про завищену в 40 разів заставу

Великий український виробник інгредієнтів для популярних сортів хліба компанія «БМБ Бленд» виграла суд у податкової інспекції, яка просила застосувати до підозрюваної з розслідуваної ними справи колишньої посадової особи заставу в розмірі 4 млн. грн.

Відповідну постанову Броварського міськрайонного суду внесено до Єдиного державного реєстру судових рішень, повідомляє Укрінформ із посиланням на прес-службу компанії.

За інформацією прес-служби, 2012 року «БМБ Бленд» довів у суді першої інстанції та апеляції незаконність претензій податківців до компанії. Однак податкова паралельно порушила кримінальну справу проти посадових осіб підприємства. Незважаючи на рішення судів на користь компанії, справу не закрили. Більше того, слідство зажадало у суді об-

рати запобіжний захід у вигляді застави в сумі 4 млн. грн. У разі невнесення підозрюваного потрібно було взяти під арешт.

У свою чергу, адвокат підозрюваної Анатолій Попов зазначає, що розмір застави визначається судом з урахуванням низки обставин і має гарантувати виконання підозрюваним його обов'язків, однак не мо-

же бути непомірним для нього. Застава має встановлюватися в межах від 20 до 80 розмірів мінімальної заробітної плати, тобто в цьому випадку — від 24 тис. 360 грн. до 97 тис. 440 грн., а не 3207 розмірів зарплат або чотири з гаком млн. грн.

Суд виніс постанову про відмову в застосуванні запобіжного заходу, оскільки під час розгляду клопотання прокурор не довів наявність обставин, передбачених законом.

При цьому після винесення ухвали прокурор відмовився відповісти на запитання, якою законодавчою нормою керувався, коли підтримав клопотання слідчого.

Користуватися заробленими грошима — головне, чого очікують на селі від реформи

САМОВРЯДУВАННЯ

Голова Чернігівської обласної ради Микола Зверев нагородив переможців обласного конкурсу на кращу сільську, селищну і міську раду краю, що проводиться в рамках Програми розвитку місцевого самоврядування в Чернігівській області на 2013-2015 роки. Перше місце серед територіальних громад за кількістю населення до 1000 чоловік виборола Дорогинська сільська рада Ічнянського району. Яким чином це вдалося? Про це ми запитали у сільського голови Валентини Пархоменко. — У нашому селі немає базового сільгосппідприємства, — повідомила вона. — І від цього є певні складнощі. Але місцеві жителі, народні обра-нці, я гадаю, зробили все від нас залежне, аби Дорогинка виглядала сьогодні затишно і прива-ливо.

— Влаштували якесь неформальне змагання?

— По суті, так. Ми оголосили конкурс на зразковий двір. На сході села були оголошені його переможці, кращим господарям вруче-ні пакетики з насінням квітів. Багато людей не тільки вчасно позбува-ються бур'янів у дворі та біля нього, а й стали практикувати вирощу-вання невеличких квіт-ників поряд з паркана-ми. Від цього село по-справжньому посвітлі-шало, покрасившало.

— Чим же можете похвалитися?

— Зробили нічне ос-вітлення центральної вулиці. Крім того, від-

крили дитячий садок при школі. Він прийняв 24 дітей. Добилися, аби у населеному пункті встановили вежу стіль-никового зв'язку. Адже до цього треба було шукати якісь високі міс-ця, щоб зателефонува-ти у Чернігів, Київ чи Іч-ню.

— Багато років у вас будують церкву. Скоро завершать?

— Уже маємо на Свя-томиколаївському храмі купол, хрест. Отець Сергій, думаю, органі-зує з допомогою грома-ди та спонсорів якнай-швидшу добудову цер-ковного приміщення.

— У вашому селі чи не найбільше в районі магазинів.

— Справді, є кілька продовольчих, два ка-фе. Нещодавно відкри-ли магазин ритуальних послуг. Також з'явився навіть і будівельний. Працівники останнього

не тільки привезуть вам потрібні будматеріали, а й виконають будівельні роботи.

— Що плануєте вті-лити в житті далі?

— Планів багато, але

мало фінансів. Та усе ж думаємо зробити під-сипку доріг. Облаштує-мо зупинку для тих, хто їхатиме в райцентр. Продовжимо вивішува-ти нічні світильники на інших вулицях села. Ма-ємо намір зробити у майбутньому й водогін.

— Що чекаєте від реформи місцевого самоврядування?

— Знаєте, простого: якщо у сільради є за-роблені гроші, то щоб вона у будь-який мо-мент могла ними ско-ристатися. Нині цього нема. Мене свого часу мало не оголосили ко-рупціонером за те, що з кожного двору ми зіб-рали по 20 гривень для догляду за кладовища-ми... Вони заросли 70-річними деревами. Ми їх прибрали, вирубили, випиляли. Але й мали клопіт від міліції за ті гроші!

Інтерв'ю провів Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

На знімку: колишній керівник Дорогинської амбулаторії, а тепер сільський голо-ва Валентина Пархоменко з грамотою об-лради.

Фото автора.

На шляху до миру і громадського спокою

Голова Сумської обласної державної адміністрації Володимир ШУЛЬГА про перші 100 днів діяльності обласної влади, досягнення та плани на майбутнє

Серед головних

досягнень —

мир і спокій в області

Сумщина разом з усією Україною прожила три непрості місяці. Це був час випробувань на міцність, час відповідальних рішень та доленосних подій. Діяльність обласної влади за перші сто днів була спрямована перш за все на врегулювання суспільно-політичної напруги та воєнного протистояння на кордоні з Росією. З цією метою в області було проведено укріплення лінії кордону з Російською Федерацією, мобілізацію до Збройних Сил України, створено батальйон територіальної оборони, організовано надання дієвої підтримки військово-вослужбовцям громадянами.

Сумщина відгукнула-ся на біль співвітчизни-ків, відчинила двері пе-реселенцям з Автоном-ної Республіки Крим та східних областей краї-ни. Нині на території області проживає 141 особа (101 сім'я) з АР Крим та 167 переселен-ців (87 сімей) з Луган-ської та Донецької об-ластей. У терміновому порядку вирішуються питання їх соціального захисту, забезпечення тимчасовим житлом, працевлаштування, на-дання медичних та ос-вітніх послуг.

Попри суспільно-полі-тичну нестабільність у державі, на Сумщині па-нує мир. Наша область була і залишається не-від'ємною частиною Ук-раїни. У нас немає про-явів сепаратизму, міжна-ціональної ворожнечі, про-російських настроїв. Це наше спільне досягнення — влади, військових та мирних громадян. Ми ні на хвилину не дали воро-гові надії сподіватися на підтримку, не дали під-став сумніватися у влас-ній позиції. Наша сила в єдності.

На тлі суспільного спо-кою ми забезпечили про-ведення чесних, демок-

Відкритість у діяльності влади, законність, бороть-ба з корупцією та прозо-рість у сфері державних закупівель є визначальни-ми принципами подаль-шої роботи. Моя принци-пова позиція — кожен роз-порядник коштів зобов'я-заний звітувати про вит-рачання державних гро-шей. На сьогодні вже створено програму, яка дозволить в он-лайн ре-жимі відслідковувати заку-півлі в бюджетних устано-вах. Кожен користувач ме-режі Інтернет зможе по-дивитися, за якою ціною закуповуються продукти харчування у медичні за-клади, школи, меблі — у дитячі садки, за якою ці-ною надаються послуги державними установами.

Ми взялися зараз за припинення корупційних схем, налагодження за попередньої влади. Люди, які прийшли на посади заробляти гроші і відбирати їх у освітян, медиків, шко-лярів, хворих, будуть за-лишати свої крісла. Щодо цього немає жодної дис-кусії.

Тому закономірно, що в державних органах три-ває люстрація — процес очищення влади. Праці-вники, які заплямували се-бе та були задіяні в ко-рупційних схемах, працю-вати в органах влади не будуть. Вже змінено ке-рівників ключових управ-лінь. Цього вимагає час, за це стояли люди на Майдані.

Саме думка громад-ськості сьогодні впливає на прийняття кадрових рі-шень в області. Ми тісно співпрацюємо з представ-никами громадського сек-тору, адже забезпечення зворотного зв'язку вкрай важливо у нинішніх умо-вах.

У перспективі — суспільно важливі проекти

У поточному році авто-парк Сумського обласно-

го центру екстреної ме-дичної допомоги та меди-цини катастроф попов-нився 34 сучасними авто-мобілями, придбаними за рахунок державного бюд-жету. Фактично це подат-ки, які люди сплатили до місцевих бюджетів. Потім ці гроші надійшли в Київ, за них придбали «швид-кі», які наразі прибули на Сумщину. Таким чином, вдалося оновити медич-ний автопарк області на 30%. Всі карети швидкої розподілені між района-ми, спрямовані в сільську місцевість, де люди чека-ють на якісну та доступну медицину.

Окрім того, в цьому році плануємо завершити будівництво пологового будинку з діагностичним центром та дитячою по-ліклінікою в Конотопі та здійснити реконструкцію поліклініки Роменської центральної районної лі-карні з надбудовою ман-сардного поверху в місті Ромни. На ці проекти пе-редбачено близько 40 мільйонів гривень з дер-жавного фонду регіо-нального розвитку.

Про енергетичну безпеку та чисте довкілля

Питання енергетичної безпеки держави сьогод-ні набуває особливої ва-ги. Завдяки заходам енергоефективності та енергозбереження нам вдалося зменшити спожи-вання природного газу. Так, за І квартал 2014 ро-ку бюджетні установи об-ласті скоротили обсяги використання газу в по-рівнянні з аналогічним пе-ріодом 2013 року на 14,5%, підприємства ко-мунальної теплоенергети-ки — на 5,13%, населення — на 7,4%. В умовах над-звичайного стану на енер-горинку влада запровад-жує механізми енергое-фективності задля досяг-

нення енергетичної неза-лежності країни та її тери-торій.

Сумщина з її природ-ними ресурсами, запаса-ми відновлюваних видів палива та досвідом вико-ристання альтернативних джерел енергії може ста-ти прикладом енергое-фективності та енергоза-ощадження.

У рамках реалізації за-ходів з енергозбереження цьогоріч заплановано встановити 70 індивіду-альних теплових пунктів на об'єктах бюджетної сфери; перевести 59 ко-тельень об'єктів бюджетної сфери на альтернативні види палива; впровадити систему моніторингу спо-живання природного газу на підприємствах кому-нальної теплоенергетики та систему моніторингу споживання теплової енергії на об'єктах бюд-жетної сфери.

Ще один важливий напрямок роботи — знеш-кодження отрутохімікатів, термін використання яких давно сплив. На сьогодні у 14 з 18 районів області зо-середжено понад 721 тон-ну пестицидів. На їх знеш-кодження необхідно 14,2 мільйона гривень — це буд-уть кошти як державного, так і обласного бюджету. До кінця року ми плануємо поставити крапку в очи-щенні території області від пестицидів. Екологічна безпека та охорона — на-воколишнього природного середовища області є пер-шочерговим завданням кожного керівника району. У нас є достатньо ресур-сів, щоб раз і назавжди закрити це питання. Жод-ного кілограма цієї небез-печної речовини не зали-шиться на території нашої області.

Сумщина має дос-татній потенціал. Ми працюватиме-мо задля його ре-алізації. Утім, єди-ною умовою і за-порукою подаль-ших позитивних змін є збереження миру та віднов-лення порядку в державі.

ОФІЦІЙНО

Постанова
Верховної Ради України

Про встановлення
мораторію на закриття
загальноосвітніх
навчальних закладів
державної і комунальної
форм власності

Верховна Рада України **пос-тановляє:**

1. Вважати неприпустимим закриття загальноосвітніх нав-чальних закладів через брак коштів на їх утримання. Впро-вадити до прийняття Закону України «Про Державний бюд-жет України на 2015 рік» мора-торій на закриття загальноос-вітніх навчальних закладів дер-жавної і комунальної форм власності.

2. Кабінету Міністрів Украї-ни:

1) доручити місцевим орга-нам виконавчої влади та орга-нам місцевого самоврядування проаналізувати ситуацію щодо функціонування загальноосвіт-ніх навчальних закладів дер-жавної і комунальної форм власності у містах і сільській місцевості з урахуванням прог-нозованих демографічних змін та вжити заходів щодо призупинення їх необґрунтованої лік-відації;

2) вжити невідкладних захо-дів щодо зміни умов фінансу-вання загальноосвітніх навчаль-них закладів державної і кому-нальної форм власності;

3) проаналізувати хід вико-нання державної програми «Шкільний автобус» та перед-бачити в Державному бюджеті України на 2015 рік збільшення коштів на її фінансування.

3. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Ко-мітет Верховної Ради України з питань науки і освіти.

4. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова
Верховної Ради України
О. ТУРЧИНОВ.

м. Київ,
18 червня 2014 року.
№ 1520-VII.

**Верховна Рада України
Асоціація випускників
Програми стажування
у Верховній Раді України
та центральних органах
виконавчої влади —
ГО «Ліга інтернів»**

**УВАГА!
РОЗПОЧАТО
КОНКУРС НА УЧАСТЬ**

у Програмі стажування у Верхов-ній Раді України у 2014-2015 рр.

Участь у Програмі передбачає стажування у комітетах та Апара-ті Верховної Ради України для громадян України, які станом на 27 липня 2014 р. отримали базо-ву вищу освіту (освітньо-кваліфі-каційний рівень «бакалавр») та не досягли віку 29 років.

Анкета, відповідні критерії та інша інформація розміщені на офіційному веб-сайті ГО «Ліга ін-тернів» (www.interns.org.ua). Тривалість Програми у 2014-2015 рр. — 8 місяців. Після за-вершення Програми учасники от-римують відповідні сертифікати.

Програма ініційована Аген-тством США з міжнародного розвитку (USAID) й адміністру-ється Асоціацією випускників Програми стажування у Верхов-ній Раді України та центральних органах виконавчої влади - ГО «Ліга інтернів» спільно з Верхов-ною Радою України та Проектом «РАДА: відповідальність, підзвіт-ність, демократичність».

**ОСТАННІЙ ДЕНЬ ПОДАЧІ
АНКЕТ —
27 ЛИПНЯ 2014 РОКУ**

Асоціація випускників Програми
стажування у Верховній Раді
України та
центральных органах
виконавчої влади
ГО «Ліга інтернів».

Планів багато, але мало фінансів

Повноваження Президента України залежать від Конституції України та парламенту

Громадяни України, які обрали нещодавно найлегітимішого Президента України, сподіваються на його сумлінне ставлення до свого статусу та ефективний вплив у вирішенні нагальних потреб народу і держави.

Багато сподівань і надій покладається на Президента, який здатний діяти рішуче та масштабно, маючи право використовувати механізм держави в інтересах національної безпеки при захисті прав і свобод людини. При цьому не випадково Конституція України розрізняє статус Президента України і статус глави держави, якщо вони поєднуються в одній особі при виконанні конституційних функцій. Зокрема, його діяльність щодо гарантування державного суверенітету, територіальної цілісності України явно вказує на владні повноваження глави держави як Верховного Головнокомандувача Збройними Силами України щодо здійснення керівництва у сферах національної безпеки та оборони держави (п.17 ст.106 Конституції України), при прийнятті рішень про введення в Україну або в окремих її місцевостях надзвичайного стану — з наступним затвердженням цих рішень парламентом (п.21 ст.106) і т. і. В інших випадках статус Президента реалізується, коли ним видаються на основі та на виконання Конституції України акти, підписуються закони, прийняті Верховною Радою України, особи нагороджуються державними нагородами, встановлюються президентські відзнаки та Президент нагороджує ними (п.25 ст.106) і т. і.

Отже, до найважливіших функцій Президента України відноситься його правотворчість — це вид державної діяльності і частина правової політики. Для правотворення і видання актів Президентом України потрібна легітимізація суспільством, яка виникає тільки на основі Конституції і законів України (ч.2 ст.19 Конституції). Для звичайного мирного процесу розвитку держави, вирішення нагальних проблем загальнодержавного значення правове регулювання здійснює єдиний законодавчий орган, з яким зв'язаний Президент за принципом розподілу повноважень і політичної відповідальності. Але в цей час, коли подолання реальної загрози і безпеки для народу України вимагає швидкого нормативного реагування, особливо у захисті національних інтересів, сприятт народному руху за незалеж-

ність країни і захисту прав і свобод громадян потрібний результативно діючий Президент України, у якого повинні бути повноваження видавати акти, які б мали силу законів на певний період. При цьому зовсім не йдеться про потурання парламенту як єдиному законодавцю, а лише про повноваження, які дозволяють безпосередньо втручатися главі держави «в критичну ситуацію з метою усунення будь-якої загрози для держави та її громадян» (Ухвала КСУ від 08.05.1997 р. №11).

Але чи можна вважати такий порядок делегування Верховною Радою повноважень Президента України конституційним? Позитивна відповідь ґрунтується на конституційному механізмі делегування Президенту України нормотворчих повноважень щодо видання указів з питань, які повинні вирішуватися шляхом прийняття законів.

**Сьогодні у 40 за-
конах України вже
передбачається
деталізація кон-
ституційних повно-
важень Президен-
та України і шість
із них відносять
акти до правової
основи діяльності
міліції, щодо бо-
ротьби з терориз-
мом та в інших
сферах передба-
чено застосування
ним делегованих
повноважень.**

Слід одразу відхилити всі сумніви, які можуть виникнути стосовно висловленої статтею 106 Конституції компетенції Президента України, оскільки Конституційний Суд України у 2000 році висловив свою позицію відносно розвитку і деталізації положень Конституції України, коли йдеться про дискреційні повноваження глави держави (Рішення КСУ від 21.06.2014 р.). Ми сприймаємо позицію суду, тому що норми Основного Закону є нормами прямої дії, що означає можливість застосовувати через видання указів необхідні засоби впливу на відповідні суб'єкти. Таким чином, слід розглянути і оцінити необхідність введення на певний період по обмеженому колу питань «випереджальну нормотворчість» глави держави і це дає Президенту України велику

**Анатолій
СЕЛІВАНОВ.**

свободу маневру. Чому так? Саме він змушений заповнювати прогалини законодавства щодо «повільного» парламенту і, звичайно, від нього можна очікувати державну і суспільну користь.

Адже зараз на першому плані стоїть завдання забезпечити захищеність життєво-важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави, а це обумовлює посилення взаємодії Верховної Ради України, глави держави і уряду у своєчасному виявленні та запобіганні реальних та потенційних загроз національним інтересам держави. Отже, система політичних, економічних, соціальних та інших заходів держави вимагає від Президента України безпосереднього швидкого правового регулювання.

Відтак Основний Закон України, в першу чергу, прямо відносить ці питання до ефективної діяльності Президента України в інтересах національної безпеки та у разі необхідності швидкого реагування на подолання економічних, соціальних та інших кризових явищ у країні, а також з метою спрямування діяльності суб'єктів забезпечення національної безпеки і оборони держави, якнайшвидшого створення умов для поліпшення добробуту всього українського народу.

Наші міркування ґрунтуються на головній меті досягнення найвищого блага — суспільних цінностях. Безперечно, ризики існують, але саму ідею реалізації Президентом України «схрипаних повноважень» важливо проаналізувати.

Раніше відповідно до частини 4 Перехідних положень Конституції України, Президент України мав право протягом трьох років після набуття чинності Конституцією України (1996 року) видавати схвалені Кабінетом Міністрів України і скріплені підписом Прем'єр-міністра України укази з економічних питань, не врегульованих законами, з одночасним

поданням відповідного законопроекту до Верховної Ради України в порядку, встановленому статтею 93 Конституції.

Такі укази Президента України вступали в дію, якщо протягом тридцяти календарних днів з дня подання законопроекту (за винятком днів міжсесійного періоду) Верховна Рада України не приймала закон або не відхиляла поданий законопроект більшістю від її конституційного складу, і діяв до набрання чинності законом, прийнятим Верховною Радою України з цих питань.

У сучасних умовах ефективність впливу Президента України на суспільні процеси в державі залежить від найкоротшого строку видання Указів з юридичною силою законів України. Конституція України не забороняє визначити Верховній Раді України таке повноваження з метою реалізації статусу Президента України (частина друга статті 102) та глави держави (пункти 1, 3, 17, 31 частини першої статті 106). Право Президента України видавати Укази з юридичною силою законів матиме тимчасовий характер, але є гостро необхідним заходом за дійсних обставин у масштабі інтересів всієї держави, попри закріпленій Конституцією України принцип поділу влади.

У цьому аспекті слушно зазначити, що в окремих державах, як винятком, для оперативного регулювання частини суспільно-важливих правовідносин у кризовий період, конституції містять право парламенту на делегування своїх законодавчих повноважень уряду чи Президенту.

Історія вітчизняного парламентаризму також знає досвід тимчасового делегування парламентом Кабінету Міністрів України своїх законодавчих повноважень.

Так, згідно з положеннями Закону України «Про тимчасове делегування Кабінету Міністрів України повноважень видавати декрети в сфері законодавчого регулювання» № 2796-ХІІ від 18 листопада 1992 року з метою оперативного вирішення питань, пов'язаних із здійсненням ринкової реформи, Верховна Рада України делегувала Кабінету Міністрів України тимчасово, строком до 21 травня 1993 року, повноваження видавати декрети в сфері законодавчого регулювання з питань, передбачених пунктом 13 статті 97 Конституції України 1978 року, щодо:

**Валерій
КАРПУНЦОВ.**

- * відносин власності,
- * підприємницької діяльності,
- * соціального і культурного розвитку,
- * державної митної, науково-технічної політики,
- * кредитно-фінансової системи, оподаткування,
- * державної політики оплати праці і ціноутворення.

Протягом 1992-1993 років Кабінетом Міністрів України було видано 83 Декрети, які мали юридичну силу законів (частина з них є чинними до цього часу).

Окремої уваги заслуговують положення Конституційного договору між Верховною Радою України та Президентом України про основні засади організації та функціонування державної влади і місцевого самоврядування в Україні на період до прийняття нової Конституції України від 8 червня 1995 року.

Статтею 25 вказаного акта також було передбачено право Президента України видавати укази з питань економічної реформи, не врегульованих чинним на той час законодавством України, які діяли до прийняття відповідних законів.

До прийняття Конституції України 1996 року Президентом України було видано 32 укази, що мали юридичну силу законів. Зокрема, з питань підприємництва, приватизації, фінансового ринку, зовнішньоекономічної діяльності тощо.

У сучасний період конституційний режим надання парламентом Президенту України певного обсягу повноважень з видання нормативно-правових актів (указів) з юридичною силою законів в окремих сферах правовідносин пов'язаний також з координацією дій всіх органів влади з метою подолання нега-

тивних процесів у суспільно-політичному житті держави, що передбачає прийняття окремого закону (у період до внесення змін і доповнень у чинну Конституцію України).

У структурі такого закону можуть бути положення про:

- * порядок та процедуру прийняття вказаних указів Президента України;

- * процедуру подання до Верховної Ради України законопроекту про внесення змін та доповнень до чинного законодавства України у зв'язку із прийняттям відповідного указу Президента України, що має юридичну силу закону;

- * перелік сфер суспільно-правових відносин та питань, з яких Президента України уповноважено видавати укази в сфері законодавчого регулювання;

- * особливості громадського та парламентського контролю за порядком ухвалення та виконання указів Президента України, що мають юридичну силу законів.

Надане обґрунтування стосується ефективного застосування повноважень Президента України шляхом встановлення Верховною Радою України конституційно дозволеного порядку видання Президентом України Указів як регуляторних нормативно-правових актів, які мають дати главі держави реальний вплив на кризові процеси в країні. Для цього пропонується, щоб такі Укази Президента були наділені юридичною силою законів України на період одного року здійснення ним встановлених повноважень.

Шлях реалізації вказаного проекту: Президент України може звернутися в порядку законодавчої ініціативи до Верховної Ради України з обґрунтуванням мотивів подання законопроекту, який невідкладно розглядається відповідно до частини другої статті 93 Конституції України. Ніхто з лідерів народу, як свідчить історія, за його довірою не відкидав можливості застосовувати в ім'я суспільних інтересів ефективні інструменти керування державою.

Анатолій СЕЛІВАНОВ,
Постійний представник
Верховної Ради України
у Конституційному Суді
України, д. ю. н., професор.

Валерій КАРПУНЦОВ,
народний депутат України,
перший заступник голови
Комітету Верховної Ради
України з питань
Регламенту, депутатської
етики та забезпечення
діяльності Верховної Ради
України, кандидат
юридичних наук.

Що робити після «епохи Януковича»?

«Епохою Януковича» я називаю не лише ті кілька років, коли країною керував президент-утікач, а фактично весь час нашої незалежної історії. Бо стиль керування Януковича — не лише від нього та його команди. Це закономірний фінал, вищий прояв того стилю управління державою, який зародився на початку 90-х і ЛОГІЧНО дійшов свого апогею після 2010 року.

Сьогодні — озброїтися нашим «завтра»

Отже, це — фінал. Що далі? Що нам робити? За що і заради чого боротися? Начебто — прості запитання. Але все ж такі: заради зміни влади, «перезавантаження»? Ні, цього замало. Заради зміни самої системи державного устрою? Думаю, й цього недостатньо. Нам необхідно зрозуміти, навіщо була ця кривава зима, навіщо покладено стільки сил і жертв. Заради чого? Всім зрозуміти — в тому числі владі.

Тобто ми маємо вже СЬОГОДНІ ОЗБРОЇТИСЯ НАШИМ «ЗАВТРА». Інакше може виявитися, що все те фантастичне напруження суспільства в останні півроку було марним.

Отже, заради чого варто боротися? Заради іншого майбутнього, інших цінностей, які пануватимуть у суспільстві.

Тоді треба чітко сформулювати, про які цінності йдеться. Яке майбутнє ми хочемо будувати і, що не менш важливо, — ЯК його будувати? Не на рівні закликів і декларацій (наше майбутнє в європейській спільноті і т. ін.), а реально. Як?

Зараз висловлю страшно революційну (а декому здасться — страшенно реакційну) думку. Ми не можемо ніни кардинально змінити країну — тому що всі ми, хоча й різною мірою, заражені вірусом споживацтва. Які б люди сьогодні не прийшли до управління державою (депутати, чиновники, судді, прокурори і т. д.), вони принципово не відрізнятимуться від тих, хто був при владі до них.

Ми, дорослі, хто більш, а хто менш, зіпсовані споживацтвом, жагою до комфорту, до красивих речей, гонитвою за долларом. За рідкісним винят-

ком ми всі такі, а не лише ті, хто претендує на роль керманів. Навіть бідні, мільйони малозабезпечених громадян, і ті зіпсовані масованою рекламою споживацтва, і ті прагнуть гламуру. Такі тепер часи, так сталося.

Припускаю, що хтось звинуватить мене у наклепі на людську природу, зокрема — на українців, які, не шкодуючи здоров'я, а часом — і життя, захищали і захищають своє право на гідність. Але прошу поміркувати і визнати: сказане вище — гірка, жорстка, але правда.

Хто змінить країну?

В такому разі виникає запитання: якщо ми такі зіпсовані, то ЯК же нам запровадити нові цінності, протилежні культурі наживи, збагачення, торгашества? Хто змінить країну, якщо не ми? Глухий ку?

Ні! Є така категорія людей — багатомільйонна! Це — наші діти.

Змінити країну зможуть лише наші діти! Але за умови, що ми змінимо своє ставлення до них (ми ж не настільки зіпсовані, щоб не бажати щастя своїм нащадкам!) Вони будуть щасливими. Але не від того, що володіють речами, а від того, що творять їх. Від того, що максимально реалізують свої природні здібності — на користь собі і суспільству. Ще Аристотель казав: «Жити — означає робити речі, а не купувати їх».

В Україні є багато структур, котрі займаються пошуком талановитих дітей. Але це давно роблять в усіх високорозвинених країнах. Із таким підходом, попри всю потенційну обдарованість нації, ми ці країни не наздоженемо.

Та нам і не треба. Ми маємо шанс їх... випередити! І зможемо це зробити, якщо

змінимо підхід. Потрібно не шукати таланти, а виходити з того, що ВСІ діти талановиті. У кожної (кожної!) дитини є іс-кра Божа, закладені природою здібності. Завдання полягає в тому, щоб вчасно їх розгледіти й максимально розвинути. Це два десятиліття тому за даними ООН Україна посідала одне з перших місць у світі за суто статистичним показником під назвою «Сукупний інтелект нації». За часи незалежності величезна кількість «мізків» виїхала з України. Але... Мойсей водив свій народ пустелею 40 років, два покоління. Одне покоління часів незалежності ми вже стратегічно втратили. Втрачено останнє двадцятиліття — ніколи більше не підведемося. Отже, найголовніше **стратегічне завдання — не створення нової держави, а створення нової людини**. Необхідно вже сьогодні почати повсюдно організовувати центри виявлення природних здібностей у дітей — БЕЗПЛАТНІ для батьків. У цих центрах діти (будь-яка й кожна дитина!) проходитимуть тестування за сучасними методиками, а батьки отримуватимуть рекомендації, як найоптимальніше розвивати здібності своїх дітей.

Доки країна має інші пріоритети, запустити цей процес можуть ентузіасти, яким «за державу прикро». Але з часом це повинно перерости у офіційну політику та всенародний рух, який її підтримуватиме.

Це і стане початком того шляху, котрий приведе до кардинальної зміни державного ладу. Врешті-решт своєчасне виявлення талантів у всіх дітей, їх цілеспрямований розвиток стане головною функцією держави. Це й буде той прорив, про який досі тільки писали й говорили, але нічого задля нього не робили. І це буде головна економічна реформа. Бо тоді станеться радикальна перебудова економіки — не людини шукатиме робоче місце, а робоче місце створюватимуть під талановиту людину.

Згідно з опитуваннями, сьогодні в Україні лише 9% тих, хто працює, можуть повністю реалізувати свої здібності. А якщо їх буде не 9, а 90%? Не існує одиниць підрахунку для визначення того ко-ло-сального ефекту, який отримає країна від такої реалізації творчого потенціалу своїх громадян.

Давайте просто уявимо собі результат, якого досягнемо вже через 15—20 років після реалізації вищевикладеної стратегії.

Переважає більшість громадян України у віці від 20 до 40 років щодня ходить на улюблену роботу. Це — щасливі люди, бо основою щастя є можливість повної самореалізації особистості. Це — професіонали найвищого рівня, бо з дитинства у них виявили природні схильності, держава створила всі можливості для розвитку цих здібностей і вияву кожного дитиною жвавого інтересу до тієї чи другої сфери діяльності. Природно, що вже в дев'ятому класі підліток добре розумітиме, в який вуз вступати, на кого вчитися. Після здобуття вищої освіти кожен буде не просто фахівцем, ідеально підготовленим теоретично, а, що найголовніше, — людиною з невгамовною цікавістю і бажанням творчо застосувати отримані знання на практиці. Таким чином, враховуючи природну інтелектуально-технічну складову ментальності нашого народу, поява українських Гейтсів,

Джобсів, Курчатових, Корольових стане звичайним явищем. І тоді саме під таких людей створюватимуться цілі науково-технічні комплекси і промислові підприємства, а не висококласні фахівці шукатимуть собі роботу, як це відбувається сьогодні.

Оскільки інтелектуальний продукт є (і буде завтра!) найбільш затребуваним і найдорожчим у світі, в Україні з'явиться величезна кількість конструкторів, програмістів, біо- і нанотехнологів, фахівців інших високотехнологічних галузей. Наша країна автоматично посіде в міжнародному поділі праці нішу інтелектуального центру, конструкторського бюро світу. Ми станемо одним зі світових осередків не лише науково-технічної, а й соціально-культурної творчості (наші можливості в цій сфері вже показав Майдан). Ось наше місце у міжнародному поділі праці!

І цей процес уже відбувається. У різних кутках країни є прихильники описаної вище ідеології, які об'єдналися в Рух «ЗАВТРА» і які реально допомагають дітям розкрити свої здібності.

Ми вже створили кілька центрів «ЗАВТРА», про які йшлося. Зокрема, такий діє в Солом'янському районі Києва (вул. Гарматна, 26/2, БК «Росток»). Сюди приходять батьки з дітьми — і йдуть звідси задоволені, бо дізнаються про своїх дітей те, чого не знали раніше, про їхню обдарованість. Будь-хто може прийти й подивитися, як такий центр працює.

Найближче завдання Руху «ЗАВТРА» — розпочати революцію в головах. Кінцева мета — замінити ідеологію споживацтва, торгашества й наживи на ідеологію інтелекту, творчості, моралі. І на цій основі будувати зовсім нову державу. Її побудують наші діти, якщо в них ми бачитимемо наше ЗАВТРА. А воно, наше майбутнє, — не в законопроектах, не в програмах чи доктринах, а саме в наших дітях.

«Конституція майбутнього»

Саме зараз необхідно планувати й починати будувати наше ЗАВТРА. Бо саме

тепер, коли країна проходить величезні випробування, реально виявляється таке явище, як ДУХ народний (який важко углядіти в спокійні часи), актуалізується ота сама наша НЕДОЗІПСОВАНИСТЬ. Тисячі людей забувають сьогодні про красиві речі, про затишок біля гіпнотизера-телевізора, який навіє думки про гламурне життя, забувають про шелестіння зелених купюр і т. ін. — навіть ризикують усім цим. Тому саме зараз люди мають побачити, уявити, зрозуміти те ЗАВТРА, заради якого вони виявляють небачені в мирних умовах мужність, стійкість, принциповість.

Як на мене, найголовніше, що має зробити в найближчий рік Верховна Рада — це розробити і прийняти один найголовніший закон — закон про обдарованих дітей. І, відповідно, виділити кошти на виявлення та розвиток природних здібностей наших дітей. Сьогодні, зрозуміло, таких коштів у державі немає, але згодом, через кілька років, це має бути найбільша стаття видатків бюджету.

Цей закон можна назвати «Конституцією майбутнього». Головна думка і найперше завдання її полягатиме в тому, щоб докорінно змінити саме поняття «обдаровані діти». Ми звикли вважати, що є обдаровані талановиті діти, а є — всі інші. Це неправильний підхід. Адже в такому разі завжди буде поділ дітей на касты: для одних — привілей, для других — дискримінація. Треба виходити з того, що ВСІ діти обдаровані. І так воно є насправді! Всі в майбутньому мають жити і працювати за ПОКЛИКАННЯМ! З цього має початися революція в головах. Якщо Україна стане на цей шлях, то нове покоління наших громадян перетворить нинішню країну трудових мігрантів на країну геніїв, на країну щасливих людей. Через 20 років ми досягнемо таких успіхів, що попереднє 20-ліття нашої незалежної історії здасться сучасникам жалюгідним копирсанням ди-кунів!

Олександр ЧУБАТЕНКО, народний депутат України.

Про моральне обличчя правозахисника Едуарда Багірова

Поняття «правозахисник» виникло у другій половині минулого століття в Радянському Союзі. Словники пишуть, що так називається той, хто активно відкрито виступає за дотримання прав людини, протидіє, засуджує порушення прав і свобод людини. Правозахисники — це люди, які займаються громадською діяльністю з захисту прав і свобод громадян, як правило, від свавілля державних структур і посадових осіб.

Відома, що державний апарат і посадові особи, які в ньому працюють, часто є порушниками закону, що втілюється в такому огидному явищі, як правовий нігілізм, який часто переростає у правовий цинізм. Щоб приховати й виправдати свої неправомірні дії, свої очевидні або приховані грихи, чиновники часто переманюють, приручають і при-кормлюють нечесних, безсовісних псевдоправозахисників, і ті, користуючись образом правозахисника, виправдовують неправомірні дії влади, одержуючи натомість добро-зичливе ставлення й заступ-ництво можновладців.

Не будемо забувати, що справжні правозахисники служать суспільству, людині, особистості, громадянинові, а не владі. Справжні правозахисники страждають від переслідувань, арештів, обшуків, шантажів, сфабрикованих обвинувачень у злочинах, стеженні, їм доводиться просити політичного притулку в інших країнах, тому що вони не йдуть на компроміс із владою, не перетворюють правозахисну діяльність на комерцію, не поступаються чистотою своїх правозахисних принципів.

Образ правозахисника, який склався у всіх республіках Радянського Союзу в другій половині минулого століття, це образ святої, чесної, чистої людини, котра вимагає виконання закону насамперед тому, що вона сама законос-ла-хняна. І як вихователь насамперед має бути вихованим, так само правозахисник має насамперед дотримуватися закону. Не може в одній людині поєднуватися правопорушник і правозахисник. Якщо та-

ке трапляється, то про право-

захисника треба забути.

Правозахисник, який скоїв порушення, — лжеправозахисник, псевдоправозахисник, вовк в овчій шкурі, який обманює суспільство й грома-дян. У тому й сенс правоза-хисної діяльності, що правоза-хисник, бажаючи від інших за-конослухняної поведінки, сам є зразком законослухняності. Інакше це не правозахисник, а брехун, який спекулятивно ви-користовує правозахисну ді-яльність у своїх корисливих ін-тересах. Влада, яка користу-ється послугами таких право-захисників, покриває себе не-минуною ганьбою маніпулю-рів суспільною свідомістю, ошуканців, корупціонерів і руйнівників віри в силу і при-роду закону.

Чистота помислів, чистота дій, освіченість, чесність, порядність, повага до людей і решта чеснот особистості — ось хто, на мою думку, право-захисник.

Однак у житті є багато ви-ятоків, які часто призводять до глибоких розчарувань.

Доля подарувала мені зу-стріч з так званим правозахис-ником Едуардом Багіровим, який своїми діями укроте пе-реконав мене, що не все те золото, що блищить.

Річ у тім, що юридична фір-ма «Ор-Дана», засновником і власником якої я є, здає в оренду приміщення площею 134 кв. м у центрі Києва по вул. Прорізна, 22. Про це було зроблено оголошення, і Еду-ард Багіров, який відрекомен-дувався відомим правозахис-ником, запропонував, щоб три фірми, засновником і керівни-ком яких він є, взяли в оренду це приміщення.

Це — ТОВ «Європейська лі-га захисту прав громадян Ук-раїни», ТОВ «Багрес-PIA» і міжнародна громадська ор-ганізація «Міжнародна Ліга за-хисту прав громадян України».

Усі три фірми, керівником яких є Едуард Багіров, згідно з договором оренди, розташу-валися на зазначеній території за адресою Прорізна, 22, кв. 22. Договір було укладено на рік. Строк договору оренди за-кінчувався 31 травня 2014-го. За час дії договору оренди фірми, якими керував Е. Багі-ров, фактично не вносили орендну плату. Під час зустрічі Е. Багіров пояснював, що у нього погано пішов бізнес і поки що йому нічим платити, просив не розривати орен-дні відносини, і я співчував йому й терпів неплатежі далі, однак на мої пропозиції взяти кредит запевняв, що гроші в нього з'являться і він розраху-ється з боргами.

Діло йшло до закінчення строку дії договору оренди, і я змушений був подати в суд для стягнення неплатежів. Нині всі три справи відносно фірм Е. Багірова перебувають у суді. На розгляд першої справи від-повідач не з'явився, стало зро-зуміло: Е. Багіров намагається затягнути судовий процес. Од-нак, коли 31 травня закінчився строк дії договору оренди, всі три фірми Е. Багірова не звіль-нили орендоване приміщення, хоча наприкінці квітня їм було повідомлено, що пролонгації договору й оренди не буде. Кожній фірмі було спрямовано по листу, але вони повернули-ся на Головоштант м. Києва — фірми Е. Багірова відмови-лися їх брати, хоча у відправ-ника є квитанції про відправ-лення.

Таку поведінку громадяни-на Е. Багірова я розціняю як примусове захоплення примі-щення всупереч волі законно-го власника — юридичної фір-ми «Ор-Дана», і спрямовано звернення до міліції Шевче-нівського району про факт не-законного захоплення примі-

щення за адресою Прорізна 22, кв. 22 фірмами Е. Багірова. Реакції поки що жодної: ма-буть, міліціонери вичікують строку формального розгляду таких звернень, хоча незакон-не захоплення чужого примі-щення є злочинною діяльні-стю, а на злочин і закон, і со-вість зобов'язують міліцію ре-агувати швидко.

Але, на жаль, чекаємо! За-те швидко відреагувала проку-ратура Шевченківського райо-ну: мене запросили в прокура-туру й попередили, щоб я не здумав застосовувати до Е. Багірова насильницьких мето-дів. Тобто щоб я силою не ви-несу фірми Е. Багірова з не-законно зайнятих приміщень юрфірми «Ор-Дана». Прокуро-ра не цікавила й не обходило те, що юрфірма «Ор-Дана» від незаконного перебування фірм Е. Багірова в захоплено-му ними приміщенні має щоденні збитки і від неотримання орендної плати, і від платежів за світло, воду й інші кому-нальні послуги, якими корис-туються фірми Е. Багірова, а сплачує їх юрфірма «Ор-Да-на». Про термінове виселення фірм Е. Багірова із захоплено-го ними приміщення у проку-рора й мови не було. Оскільки правоохоронні органи зволіка-ють із розглядом поданої мною заяви, у мене виникає враження, що міліція й проку-ратура, принаймні на район-ному рівні, діють заодно. Ви-ходить, я скаржуся на грома-дянина Е. Багірова, який називає себе правозахисником і чинить правопорушенням, у правоохоронні органи, а там сидять його спільники, нав-мисне затягуючи рішення оче-видної за своєю простою фа-булою справи: договір оренди закінчився — звільняй орендо-вані приміщення. Не звільняєш — виходить, захопив чуже при-міщення й маєш примусово, за допомогою міліції його звільнити. А якщо орендар вважає, що у нього є право продовжити договір оренди, то нехай іде в суд і доводить

це право в суді, а не живе за рахунок орендодавця, доки роками триватиме судовий позов. Це чистої води рейдер-ство: гра ком у законі, а не служіння праву, істині й спра-ведливості.

Правоохоронні органи чудово знають, хто такий Е. Багіров і яка ціна йому як правозахисни-кові, однак діють за принципом американського президента Вільсона, який про одного лати-ноамериканського диктатора сказав так: «Я знаю, що він су-чий син, але це наш сучий син».

Під час зустрічі з громадя-нином Е. Багровим, який час-то наголошує, що він правоза-хисник зі стажем, я дійшов висновку, що в цій людині змогли втілитися риси таких літературних персонажів, як Хлестаков, Чичиков, Ноздрев, Собакевич, Остап Бендер і обов'язково наш київський Го-лохвастов.

Тепер я знаю, що Е. Багі-ров може пообіцяти й не вико-нати, нахабно набрехати або одягати на себе личину грізного начальника, коли для цього немає жодних підстав. У моїх очах це звичайний авантю-рист, пригрітий правоохорон-ними органами для виправ-дання своїх гріхів перед зако-нами й громадянами нібито від імені громадськості. Так званий правозахисник Е. Багі-ров входить у різні ради при-правоохоронних органах, у ко-місії при розгляді конфліктних ситуацій, наприклад, у пені-тенціарній системі або системі ДАІ тощо. Чіі інтереси він там обстоює — це риторичне пи-тання, якщо врахувати, як кри-шують Е. Багірова навіть там, де він виступає в ролі право-порушника.

Я думаю, що в системі пра-воохоронних органів у нас ще з давніх часів розцвіло таке огидне явище, як використання псевдо-, лжеправозахисників для захисту честі мундирів чи-новників, які забрехалися, ві-домчого інтересу, виправдання сваволі й беззаконня у виснов-ках різних комісій, рад, де по-

ряд із професіоналами став-лять свої підписи й подають свій голос від імені нібито гро-мадськості й псевдозахисники.

Справжні правозахисники — це совість науки, мірило і-стини, правди й справедливос-ті, жорстка вимога законності й правопорядку завжди й усюди, навіть якщо життю за-грожує небезпека.

Але якщо ця совість така, як у правопорушника і правозахисни-ка в одній особі Едуарда Багіро-ва, то я боротимуся з такою дер-жавою, тому що зв'язки псевдо-правозахисника і правоохоронців, які його кришують, зкривають нам шлях до правової держави, законності й правопорядку. Щоб переконатися, чи не помилюся я у своїх особистих враженнях про громадянина Е. Багірова, який називає себе правозахис-ником, я зайшов у Інтернет і по-дивився, що там про нього пи-шуть. От заголовки двох статей — «Правозахисник Хлестаков на-дуває простаків» (<http://narodna.pravda.com.ua/rus/politics/48eddbf62856d/>), «Інтереси ДДАІ представляє шахрай з криміналь-ним минулим» (<http://roadcontrol.org.ua/forum/viewtopic.php?f=2&t=4446>).

І коли в черговий телепере-дачі на каналах «Україна» або «СТБ» я бачу так званого пра-возахисника Едуарда Багірова у ролі вчителя мудрості, гуру, носія істини, знавця права, я думаю: чому люди, не сором-лячись, видають гріх за правду й пускають на екрани право-порушника, видаючи його за правозахисника?

А з приводу захоплення приміщення, власником якого є юрфірма «Ор-Дана», трьома фірмами, якими керує Едуард Багіров, я вимагаю порушити кримінальну справу й висели-ти загарбників із захоплених ними приміщень, повернути їх законному власникові — юри-дичній фірмі «Ор-Дана».

Василь СІРЕНКО, доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України, член-кореспондент НАН України, заслужений діяч науки і техніки, народний депутат ІІІ і ІV скликань, засновник юрфірми «Ор-Дана».

Потрібно не шукати таланти, а виходити з того, що всі діти талановиті

Перспективи проектування і виготовлення в Україні сільськогосподарських машин світового технічного рівня

АКТУАЛЬНО

Сучасне сільськогосподарське виробництво — це багатотехнологічна галузь господарювання, проблеми розвитку якої мають комплексний характер, пов'язаний із природою, великими людськими і матеріально-технічними ресурсами та значним за обсягами оборотом коштів. Так, в галузі сільського господарства України донедавна було зайнято 12% основних виробничих фондів, що давало можливість щороку виробляти майже 15% валового національного продукту.

Технічною і технологічною основою агропромислового комплексу, стержнем товарного виробництва високоякісних продуктів харчування і переробної промисловості є машинні технології, фактично механізація сільського господарства, автоматизація його виробничих процесів, сучасні системи і комплекси машин.

Без фундаментальних наукових досліджень справа з місця не зрушить

Сільськогосподарські машини належать до складних мобільних машин, розвиток яких здійснюється у напрямі подальшої інтенсифікації технологічних процесів, постійного підвищення швидкісного режиму роботи, що виконуються, збільшення потужності двигунів, які їх агрегатують. Крім цього, вони повинні мати достатньо високий ресурс надійності, довговічності, міцності та якісно виконувати технологічний процес, незважаючи на постійні зміни зовнішніх умов, в яких здійснюється їх функціонування (змінних навантажень з боку зовнішнього середовища, а також неоднорідних властивостей матеріалів, з якими контактують їх робочі органи). Тому як одна з головних складових галузей сільського господарства сільськогосподарське машинобудування повинно мати рівень, що відповідає рівню загальнодержавних пріоритетів.

Проаналізуємо сучасний стан проектування, конструювання та виробництва сільськогосподарських машин у світі. Так, створення сільськогосподарської техніки сучасного технічного рівня — це складний процес, що пов'язує послідовне виконання проектування, конструювання та виготовлення і який вимагає на кожному етапі цілеспрямованих, взаємопов'язаних, всебічно обґрунтованих дій. При цьому перший етап проектування — це дослідження і пошук науково обґрунтованих, технічно здійснених та економічно доцільних інженерних рішень в тому чи іншому технологічному процесі механізації сільського господарства. Результатом проектування фактично є загальний, науково обґрунтований проект об'єкта. Тобто, проектування сільськогосподарської техніки — це вибір деякого способу дії на предмет праці (матеріали і середовище), це розробка і створення системи як логічної основи дій, спроможних

більш високі вимоги, оскільки втілити в конкретну будову (в «метал») наукове опрацювання попередніх досліджень і проектування розробленого нового технологічного процесу не завжди легко (а в деяких випадках буває навіть і просто неможливо). Крім цього, проведення при конструюванні всебічних, точних розрахунків міцності, надійності та довговічності робочих органів і елементів сільськогосподарських машин також вимагає дуже високого рівня знань, досвіду і відповідальності конструкторів, оскільки результати їх роботи в доволі високій мірі будуть визначати продуктивність, енергоємність і металоємність машини, а в кінцевому результаті її вартість, ефективність використання і конкурентоспроможність на ринку. Фактично цей етап створення сільськогосподарської техніки завершується появою «вдалої» чи «не дуже вдалої» працездатної її конструкції.

Виконання проектування і конструювання сільськогосподарської техніки здійснюється відповідно до стандартизованих стадій і етапів, а також методів, які детально розроблені й використовуються багаторічною світовою практикою галузі.

Проведення в подальшому всебічних об'єктивних випробувань (загальних, а також спеціальних ресурсних) зразків сільськогосподарських машин, уточнення конструкторської документації та підготовка їх до серійного виробництва також потребують цілеспрямованої відповідальної роботи висококваліфікованої частини науковців, випробувачів, технологів, відповідальних працівників фірм, що випускають сільськогосподарську техніку, та заводів сільськогосподарського машинобудування.

Передусім — надійність та енергоефективність

Послідовно проаналізуємо, в якому стані перебуває зараз в Україні проектування і конструювання сільськогосподарської техніки, її відповідність міжнародним вимогам якості, стандартизації і сертифікації. Якщо розглядати сільськогосподарські машини і знаряддя, що зараз виготовляються в Україні, як кінцевий результат проектування і конструювання, то їх якість у більшості випадків ще є дуже низькою. Як і в недалекому минулому, так і зараз, у більшості випадків, надійність і довговічність сучасних сільськогосподарських машин значно поступається світовим аналогам. Продуктивність та енергетичні витрати, якими характеризуються вітчизняні трактори, комбайни та інші сільськогосподарські машини, також майже на

порядок гірші, ніж у країн світових аналогів.

Таким чином, для створення власного широко розвиненого сільськогосподарського машинобудування необхідний подальший, ще більш міцний союз вчених, конструкторів, інженерів і виробників. А він, такий союз, раніше ж був, оскільки державою і підприємствами для вирішення актуальних наукових питань проектування сільськогосподарської техніки виділялися значні кошти і запрошувалися іноді дуже великі наукові сили, включаючи деякі інститути Академії наук СРСР і Академії наук УРСР.

Безсумнівно, раніше були й успіхи в цьому напрямі. Так, ще в далекому 1938 році трактор вітчизняного виробництва ХТЗ-НАТИ-ІТА на міжнародній виставці сільськогосподарської техніки в Парижі отримав гран-прі. У 1958 році трактор виробництва Харківського тракторного заводу ДТ-20 уже на Всесвітній виставці в Брюсселі отримав золоту медаль і диплом І-го ступеня. Цей трактор експортувався у понад 30 країн. У 1957 і 1961 роках на Всесвітній виставці сільськогосподарської техніки в Брюсселі бурякозбиральні комбайни КС-3 та СКЕМ-3 виробництва Дніпропетровського комбайнового заводу отримали найвищі нагороди. зернозбиральний комбайн СК-3 теж мав міжнародне визнання і міжнародні нагороди. Особливо було приємно, що переважна більшість складної сільськогосподарської техніки в минулому виготовлялася саме в Україні, й деякі зі зразків мали міжнародне визнання і навіть численні міжнародні нагороди.

Тож куди зараз поділося завойоване на світовому рівні визнання невтомної праці вітчизняних вчених, конструкторів, виробників? Необхідно зазначити, що цей успіх створення сільськогосподарської техніки, на жаль, не мав суттєвого продовження стосовно налагодження масового її виробництва як для внутрішнього, так і для зовнішнього ринків, оскільки пріоритетами для держави були інші види техніки, переважно військової. А тому суттєвої державної фінансової підтримки вітчизняне сільгоспмашинобудування не отримувало, внаслідок чого й широке впровадження новітніх розробок вітчизняних вчених та конструкторів, і якість та надійність зразків сільськогосподарської техніки, що масово вироблялися і призначалися винятково для внутрішнього ринку, поступово знижувалися.

Раніше для численних науково-дослідних установ сільськогосподарського напрямку, відділів, машиновипробувальних станцій, конструкторських бюро, факультетів механізації сіль-

ського господарства аграрних вишів була лише потреба в переході на єдину систему організації і здійснення наукових досліджень. Зараз фундаментальні та прикладні наукові дослідження в агроінженерній галузі проводяться в небагатьох наукових установах Національної академії аграрних наук України, які ще залишилися і, на жаль, за багатьма позиціями поки що не мають значних результатів світового рівня. Пояснюється це, насамперед, відсутністю належного державного фінансування досліджень, якого зараз ледве вистачає на оплату праці наукових співробітників, чисельність котрих повинна щороку скорочуватись. Так, загалом у системі Національної академії аграрних наук України кількість науковців, які працюють у галузі аграрної інженерії, скоротилася, за останні роки, більш як у п'ятеро, а фінансування досліджень з цієї проблеми, в межах коштів, які щорічно виділяються для академії, ледве сягає 4%. Тож як у цих умовах здійснювати сучасні експериментальні дослідження без використання сучасного потужного лабораторного обладнання, без застосування світового рівня вимірювальних приладів та випробувальних стендів?

А наукові дослідження в аграрних університетах країни переважно більше спрямовані вбік створення теоретичних основ механізації сільського господарства (в основному через наявність у них переважної більшості докторів технічних наук, яких приваблює тут вища заробітна плата, а також комфортні та спокійні умови педагогічної роботи), однак їхні наукові розробки не мають зазвичай не тільки ґрунтовної експериментальної перевірки, але вузівські вчені взагалі не мають ніякої змоги «кудиись збути» власні розробки, і ті фактично залишаються багато років ніким не затребуваними, існуючи лише на папері. На жаль, ефективно працювати, як справжні наукові дослідники, вузівські вчені поки що не можуть, оскільки офіційно встановлене педагогічне навантаження на рік є занадто великим, крім того, необхідно обов'язково виконувати виховні функції — на що витрачається час, та головне: зараз відсутнє пряме фінансування наукових досліджень, тобто вузівські вчені фактично позбавлені замовників на свою наукову діяльність. У більшості аграрних вузів країни, останнім часом, складається навіть парадоксальна ситуація, коли чимало вчених, навіть докторів наук та професорів, у науковій роботі полишені «на самих себе», тобто «що хочу й можу, то й роблю — за власний кошт». Майже повна відсутність бюджетного та госпдогвірного фінансування у вишах робить цей факт більш ніж реальним. Про наукові здо-

бутки вченого в університеті згадують лише під час його переобрання на новий термін роботи на викладацькій посаді, орієнтуючись, в основному, на кількість статей, які він надрукував, готуючись до цього переобрання. Інтенсивна підготовка наукових кадрів, яка зараз успішно здійснюється у багатьох аграрних університетах, показує, на жаль, що майже все, що зараз успішно здійснюється в агроінженерній науці, не тільки не має жодного попиту, а й просто і відверто «робиться на полицю». Тож про яке всебічне ретельне наукове відпрацювання нових зразків сільськогосподарської техніки зі світовим технічним рівнем, за таких умов, може зараз йти мова в нашій країні?

Краса і комфорт як запорука високої продуктивності

Необхідно окремо сказати, що робота дизайнерів під час конструювання сільськогосподарських машин і їх робочих органів, спеціалістів у галузі ергономіки, охорони праці, промислової санітарії і гігієни розглядається у світі як дуже важлива складова частина наукової та конструкторської роботи, і до неї нині ставляться також дуже високі вимоги. Красиві зовні сільськогосподарські машини, безпечні, з комфортними умовами для обслуговуючого персоналу, як правило, мають і високі техніко-експлуатаційні показники, і їх найчастіше купують. Однак, нас ці етапи створення сільськогосподарської техніки, здійснення яких, до речі, обертається, у кінцевому результаті, підвищенням продуктивності майже на 25—30%, виконуються майже в останню чергу, вкрай поверхнево, або загалом на дуже примітивному рівні. Є підстави стверджувати, що зараз в країні взагалі бракує фахівців саме в цьому напрямі.

Складається враження, що конструкторські бюро, які існували раніше в галузі сільгоспмашинобудування і налічували численний загін досвідчених і висококваліфікованих конструкторів, які успішно виконували свої функції, назавжди зникли разом із багатьма комбайновими заводами і заводами з випуску інших сільськогосподарських машин країни. Невеличкі групи конструкторів, які де-не-де зараз ще залишилися, займаються прямим копіюванням західних зразків сільськогосподарських машин. На жаль, слід констатувати, що в країні, мабуть, також назавжди зникло дослідно-експериментальне виробництво галузі сільгоспмашинобудування. Цілком очевидно, що в умовах, коли немає широкого серійного виробництва сучасної сіль-

ськогосподарської техніки, а є лише деякі підприємства, що випускають прості машини невеликими партіями (в основному, копіюючи західні її зразки), дослідно-експериментальне виробництво не потрібне. А раніше саме тут, в дослідно-експериментальних цехах і дослідницьких полігонах, опрацювалися і доводилися до вдосконаленості багато нових робочих органів і в цілому сільськогосподарських машин.

Відродження
потребує суттєвої
державної
підтримки

Тож висновок можна зробити з цього вкрай важливого для нашої держави питання? У який спосіб нині проектувати й конструювати сільськогосподарську техніку в Україні, й узагалі, чи потрібна нам галузева (заводська), академічна та вузівська наука в галузі сільськогосподарського

агроінженерній галузі координаторів розробок цих комплексних проектів. По переважній більшості сільськогосподарських машин, що розробляються зараз в Україні, це повинен бути Національний науковий центр «Інститут механізації та електрифікації сільського господарства» Національної академії аграрних наук (ННЦ «ІМЕСГ» НААН), який залишився єдиним науково-дослідним інститутом в галузі механізації та електрифікації сільського господарства в країні і який би мав можливість залучати до цієї роботи провідних фахівців з інших науково-дослідних установ і аграрних університетів. Тим більш, що в ННЦ «ІМЕСГ» НААН спільно з іншими провідними науковими установами Національної академії аграрних наук України ретельно розроблено сучасну систему техніко-технологічного забезпечення виробництва продукції рослинництва, яка враховує та відображає світовий досвід і узгоджена з Міністерством

ки не було перед Україною ніяких переваг, а навпаки вона мала безліч особливих проблем стосовно наявності потужностей для виробництва, тобто сучасних машинобудівних заводів, дослідницьких центрів, власних матеріалів для виготовлення тощо. Однак, завдяки суттєвій державній фінансовій підтримці, в достатньо короткій термін там було організовано розробку й налагоджено масове виробництво власних високоякісних тракторів, багатьох видів комбайнів, інших сільськогосподарських машин, завдяки чому зараз Білорусь зайняла провідні потужні позиції на світових ринках сільгосптехніки.

Чіткий план
заповнить
тракторний стан

Які ж конкретні кроки на найближчі роки нами пропонуються для суттєвого покращення як наукового опрацювання майбутніх сільськогоспо-

і підвищити продуктивність полів, а й значно знизити техногенне навантаження на довкілля.

3. Створити та впровадити нові різноманітні високопродуктивні, широкозахватні посівні комплекси (навіть ґрунтообробно-посівні), які складаються з необхідних наборів ґрунтообробних знарядь для підготовки ґрунту до посіву, засобів внесення добрив або пестицидів і одночасного посіву пневматичним, механічним або електронним засобами. Вказані посівні комплекси також повинні враховувати зональні системи ведення сільського господарства країни (наприклад, системи прямого посіву, застосування у степовій зоні більш широкозахватних посівних комбінованих агрегатів тощо). Використання найсучасніших засобів супутникової навігації при посіві недовзі стане нормою при розробці і використанні посівних машин сучасного світового рівня.

4. Вимагає також продовження ґрунтовних наукових досліджень та швидкого впровадження у виробництво комплексів різноманітних сільськогосподарських машин догляду за посівами. Це насамперед створення принципово нових загальних та спеціальних культиваторів тощо. Мова йде про широке застосування активних робочих органів культиваторів. І тут також потрібне інтегрування моніторингових систем і супутникової навігації та нових робочих органів.

5. Подальшого наукового опрацювання і впровадження у виробництво вимагають обприскувачі рослин, які також потребують суттєвого покращення ефективності використання стосовно оброблюваної поверхні, ширини захвату, продуктивності. Ретельної як наукової, так і конструкторської роботи вимагають високоточні агрегати, з яких складаються ці машини (насоси, дозатори, розпилювачі), так і в цілому конкретна їх будова: навісні, причіпні, самохідні варіанти. Як ніколи є потреба в подальших фундаментальних дослідженнях питання зниження норм витрат хімікатів і зменшення забруднення навколишнього середовища.

6. Суттєвої наукової та конструкторської ефективної, безперервної роботи потребують збиральні машини. Фундаментальними, загальними питаннями при дослідженні й конструюванні збиральних машин залишаються збільшення пропускної здатності та енергонасиченості збиральних машин. Це стосується зернозбиральних, кукуруддозбиральних, кормозбиральних і бурякозбиральних машин. Окремим питанням для України є розробка наукових основ проектування, конструювання та виготовлення картоплезбиральних машин, які б задовольнили потребу виробників картоплі різних організаційних форм господарювання, включаючи навіть невеликі приватні господарства. При цьому фундаментальної наукової розроб-

ки і конструкторського опрацювання вимагають весь комплекс і набір робочих органів збиральних комбайнів, що в цілому дозволить значно інтенсифікувати технологічні процеси, зробити їх більш енергонасиченими, маловтратними. На нашу думку, вже **занадто довго й риторично в Україні проводиться багаторічна дискусія про необхідність створення і масового випуску власного зернозбирального комбайна, технічні й технологічні показники якого будуть на рівні (або перевищуватимуть рівень) світових аналогів.** Чомусь у сусідній Білорусі подібних дискусій взагалі не проводили, а сучасний високопродуктивний зернозбиральний комбайн власної розробки вони мають, та ще й з успіхом продають нашій державі у великій кількості. Ці вимоги також стосуються наукового опрацювання і виготовлення в Україні кормозбиральних комбайнів і машин та кукуруддозбиральних комбайнів. Не є винятком також складні питання з розробки та впровадження вітчизняних комбайнів і машин для збирання технічних культур та овочів.

7. Суттєве наукове опрацювання та радикальне оновлення і налагодження випуску типу вітчизняних сільськогосподарських тракторів та інших енергетичних засобів. Розробка конструкцій потужних колісних та гусеничних тракторів (потужністю високонадійних та високо економічних двигунів 250—400 к. с. з великим запасом крутного моменту), досконалих рушіїв із двома ведучими мостами, високонадійних коробок передач і гідромеханічного та електронного обладнання із сучасними комфортними умовами для трактористів — завдання для відповідних фахівців країни, на нашу думку, зараз головне та актуальне. Створення та освоєння широкого виробництва сучасного високонадійного й потужного сільськогосподарського двигуна — це першочергове стратегічне завдання вітчизняного сільськогосподарського машинобудування.

8. Відповідальні й складні завдання стоять зараз перед дослідниками, конструкторами машин і обладнання для тваринництва. Світовий досвід цієї галузі показує, що недовзі буде широке розповсюдження і використання різноманітних роботизованих систем у тваринництві.

9. Особливої уваги потребують машини для первинної переробки і зберігання сільськогосподарської продукції, включаючи цілком механізовані та автоматизовані комплекси для зберігання зерна (в тому числі, й плівкових), безпосередньо в сільгоспдприємствах.

10. Ґрунтовних наукових підходів, винахідницьких і конструкторських напрацювань зараз вимагає сільське господарство від впровадження електрифікованих технологій, які повинні, безумовно, широко і з успіхом використовуватись.

11. Актуальними зараз у світі є питання широкого використання у сільському господарстві біотехнологій, а тому науковці й конструктори України повинні докладати потужних зусиль, щоб забезпечити успішне розроблення і впровадження в країні цього напрямку. Тим більш, що отримання біопалива та біогазу, тобто нетрадиційних джерел енергії, є стратегічним енергетичним завданням.

Таким чином, виконання перерахованих головних кроків необхідно здійснювати під гаслом постійного намагання підвищити надійність сільськогосподарських машин і обладнання, суттєво збільшити їх продуктивність, знизити енергоємність механізованих технологічних процесів, які виконуються у сільському господарстві. А тому під час їх проектування та конструювання слід застосовувати сучасні комп'ютерні системи, необхідно на високому механіко-математичному рівні (із залученням сучасніших комп'ютерних програм) проводити дослідження динамічних показників машин і машинних агрегатів та проводити ретельні міцнісні розрахунки. При виготовленні сільськогосподарських машин сучасного технічного рівня необхідно застосовувати найбільш якісні матеріали та високонадійні, апробовані світовою практикою, комплектуючі вироби. Необхідно також дотримуватися світових досконалих технологій виготовлення всіх деталей і вузлів та збирання на поточкових лініях сільськогосподарських машин на машинобудівних підприємствах.

Для того, щоб у майбутньому сільськогосподарська техніка України вийшла на рівень, що цілком відповідатиме рівню світових зразків і міжнародним вимогам якості, стандартизації і сертифікації, необхідні перш за все міцна загальнодержавна підтримка і цілеспрямовані кроки з реального й конкретного об'єднання зусиль науковців, конструкторів, випробувачів і виробників, спрямованих на вирішення пріоритетних комплексних проектів сільськогосподарських машин. Тільки такі кроки, на нашу думку, сприятимуть забезпеченню високої якості й надійності сільськогосподарської техніки, яка успішно виготовлятиметься в Україні, що дасть змогу завоювати, насамперед, власний ринок і можливість поступово та успішно вийти, у недалекому майбутньому, на світовий.

Г. М. КАЛЕТНИК,
народний депутат України,
голова Комітету Верховної
Ради України з аграрної
політики та земельних
відносин,
академік НААН;
В. В. АДАМЧУК,
директор Національного
наукового центру
«Інститут механізації
та електрифікації
сільського господарства»
Національної академії
аграрних наук України,
академік НААН;

В. М. БУЛГАКОВ,
професор Національного
університету біоресурсів
і природокористування
України,
академік НААН.

Фото Галини Квіткої.

Сучасні комбайни з комфортними умовами праці мають і високі техніко-експлуатаційні показники.

машинобудування? Відповідь очевидна. Так! Але сьогодні необхідно сконцентрувати зусилля провідних вчених, конструкторів, випробувачів агроінженерної галузі на вітчизняне технічне забезпечення поки що головних комплексних проектів, таких як — «Зерно України», «Цукрові буряки України», «Картопля України», «Садівництво України», «Олійні культури», «Овочі України», «Відроджене скотарство» тощо. Всім уже давно потрібно зрозуміти, що **продовольча безпека країни — це не тільки вітчизняні сорти, гібриди рослин та породи тварин, а це ще й висококласна найпотужніша сільськогосподарська техніка, що виробляється і ефективно використовується саме в нас у країні.** А тому дуже потрібний реальний конкурс наукових досліджень і розробок, що проводяться зараз в країні в галузі сільгоспмашинобудування, їх ретельний критичний аналіз, кропітке порівняння з кращим світовим рівнем і не менш кропіткий відбір. Відтак виникає необхідність мати в

аграрної політики та продовольства України. Крім того, основні загальні кроки з негайного відродження сільськогосподарського машинобудування країни, а також кадрового й наукового забезпечення галузі механізації сільського господарства в сучасних умовах потребують суттєвої державної підтримки. Тільки фінансова підтримка і міцний союз учених, конструкторів і виробників під час розробки комплексних проектів сільськогосподарських машин може, на нашу думку, подолати те відставання, що зараз відчувається при порівнянні світових зразків з вітчизняними розробками. Іншого виходу з кризового стану галузі сільськогосподарського машинобудування, на наш погляд, взагалі не існує. Підтвердження цієї тези є яскравий досвід наших сусідів — білорусів. Так, перед розпадом Союзу стосовно функціонування і розвитку власного сільськогосподарського машинобудівного комплексу в Білорусі не тіль-

дарських машин, що матимуть світовий технічний рівень, так і для відродження розгалуженого, високоефективного сільськогосподарського машинобудування країни?

Потрібно негайно:
1. Завершити наукове опрацювання і створення широкозахватних потужних комплексів комбінованих ґрунтообробних агрегатів, які забезпечать високі агротехнічні кондиції ґрунту, за будь-якого його вихідного стану, в будь-яких природно-кліматичних зонах України з достатньо обґрунтованими економічними способами, за умов збереження родючості ґрунтів.

2. Науково опрацювати та створити принципово нові комплекси машин для внесення мінеральних та органічних добрив. Подальше застосування диференційованих способів внесення добрив, хіммеліорантів та хімікатів і розробка відповідних сучасних машин при широкому застосуванні супутникової навігації дозволить не тільки економити до 30% технологічних матеріалів

Справи Сімейні, або Як авторитети з донецького клану позбавили індійського підприємця бізнесу

Поки в Україні не ліквідовано систему кланового розподілу сфер економіки, не забезпечено прозорого механізму регулювання ринкових відносин і не створено цивілізовані умови для ведення бізнесу, розраховувати на економічне диво, приплив іноземних інвестицій неможливо. Країна як і раніше зодується одиниці, котрі воюють за свою годівницю, і залишають жабрами мільйони. А військово-революційна ситуація стане звичною.

Одним із тих, хто ще в 90-х повірив, що Україна — країна неможливих можливостей, став громадянин Індії Аніл Кумар Батс (на знімку). Закінчивши ракетний факультет Дніпропетровського держуніверситету, він вирішив зайнятися тут бізнесом.

Почав із дистрибуції зарубіжних виробників лікарських засобів на фармацевтичному ринку. Справа швидко розширювалася. Згодом успішний бізнесмен вирішив зайнятися виробництвом. У 2006 році він відкривав в Дніпропетровську фармацевтичне підприємство ТОВ «ВФК «Біо-фарма ЛТД», розробляє й реєструє під торговельної маркою «Етил» лікарський засіб — розлитий у 100-мілілітрові флакони медичний спирт.

У 2007 році Батс познайомився з Олександром Васиком, який володів ТОВ «Дніпровська продовольча компанія», що займалася виробництвом плодово-ягідних вин під Павлоградом. На той момент через брак сировини бізнес останнього мав серйозні проблеми. Аніл поступився Васику половину статутної частки в «Біо-фарма ЛТД», а той надав свої виробничі приміщення для розфасовки етилового спирту. Витрати на запуск виробництва поділили навпіл.

Виробничими питаннями повинен був займатися Васик, а просуванням продукції та її реалізацією — Батс. Для цього було підписано ексклюзивний дистрибуційний договір із ще однієї компанією Батса — ТОВ «Біо-продукт ЛТД», що працювала в сфері реалізації медичних препаратів і засобів медичного призначення ще з 2005 року. Згідно з його умовами, всі фірми, що працювали на фармацевтичному ринку України, отримували всю вироблену «Біо-Фарма ЛТД» продукцію винятково від «Біо-продукт ЛТД».

Надійний спонсор і партнер

Завдяки досвіду, енергійності й напрацюванню зв'язкам Аніла на фармацевтичному ринку, справа швидко пішло вгору. Підприємство Батса вийшло в лідери серед найбільших платників податків Дніпропетровського району.

Із 2008 року «Біо-продукт ЛТД» виграв чимало тендерів, ставши основним постачальником найбільших державних медзакладів. Про надійність співробітництва з компанією Батса стверджують у багатьох медзакладах по всій Україні, в тому числі й головлівар Закарпатського Центру профілактики й боротьби зі СНІДом І. Миронов, керівник Запорізького обласного патологоанатомічного бюро А. Шербина.

— Ми співпрацювали з «Біо-продукт ЛТД» з 2008 року, — розповів голова комітету з конкурсних торгів Дніпропетровської ОКЛ імені Мечникова С. Бабинець. — За всі роки співробітництва не було жодних зауважень із приводу якості товару і його поставок.

Майбутнє Аніл бачив у випуску в Україні нових лікарських засобів, здатних скласти конкуренцію за ціною і якістю зарубіжним аналогам. Зароблені кошти вкладав у розробку препаратів, залучаючи до роботи провідні вітчизняні інститути.

— Наука без виробництва — нікуди, — впевнений професор Запорізького державного медичного університету Віталій Гладішев. — Ми починали працювати з Анілом по фітопрепаратах, які мають безсумнівні переваги перед синтетичними. Батс не тільки

надав виробничий майданчик для випробувань, а й фінансував розробки.

— Ми співпрацювали з Батсом у розробці дезінфікуючих засобів: складали й випробовували для медицини композиції, створювали методи аналізу, проекти технічної й технологічної документації, — згадує професор Українського державного хіміко-технологічного університету Костянтин Бурмистров. — Ці замовлення давали змогу займатися фундаментальними розробками. Нерідко зверталися до нього по різну допомогу в роботах, які прямо його й не стосувалися. І відмови не було.

— Батс замовив дослідження комплексного фітопрепарату — бальзаму Вітагор, що складається із цілої низки екстрактів лікарських рослин, — каже професор Дніпропетровської медакадемії Віталій Мамчур. — Дослідження показали безпеку препарату і його специфічну активність. Такі замовлення, які робить Аніл, є серйозним підмогою до наших мізерних зарплат.

Або відкат — або прес

Але, на жаль, далеко не всі в Україні розуміють, що значить заробляти добробут наполегливою, а головне — власною працею. Для багатьох набагато простіше «порешать вопросы» з ким треба, дістати дешевше й штовхнути дорожче — бажано за бюджетні кошти. І прибутковий біз-

ДО РЕЧІ

«Досі на місці шеф обласного УДСБЕЗ, полковник міліції Іванов, і начальник відділу контролю над піддакцизними товарами Івко, які понад півроку соромливо не помічали явно контрафактного походження сировини, що заходила на «Біо-фарму». А місце «Папы» для Олександра Васи́ка, схоже, зайняв... у минулому головний податківець Дніпропетровщини, нещодавно призначений керівником обласної Держфінінспекції Петро Шинкаренко. Його син Олександр із Васиком виступають засновниками фармацевтичного підприємства «Biorpharma srs», зареєстрованого в Чехії. Саме з ним можна асоціювати й сумнівне повернення «Біо-фарми» анульованої ліцензії, ...тоді Шинкаренко-старший очолював ДФІ в Київській області («ПГ» №24 (569)).

нес у чийось руках викликає в таких «бізнесменів» нестерпну сверблячку.

Перший тривожний дзвіночок пролунав для Батса в лютому минулого року у вигляді інформації про те, що керівництво підприємства на порушення умов договору нібито штовхає продукцію за готівку в обхід «Біо-продукт ЛТД». Контрольні закупівлі через різних покупців додали впевненості.

— У цей період на ринку медичного спирту з'являється новий гравець — ТОВ «Салават», — згадує Аніл.

«Президентська Сім'я повністю прибрала до рук усі найбільш «солодкі» галузі... Ринок медичного спирту не міг залишитися без пильної уваги: маючи в руках батіг (Міністерство доходів і зборів плюс МВС—СБУ) і концерн «Укрспирт» (розподільник квот на сировину) у ролі слухняної дійної корови, можна було заробляти величезні гроші кіба що не з повітря. Схема елементарна: слухняним виробникам поставляється неврахований 96-процентний спирт, він розфасовується, потім легалізується через «ями» і через «сімейні» структури — «Салават», «Оксамит», «Фарма-інвест», «Фармсоюз», etc. — і надходить у роздрібну мережу. Прибутковість такого ланцюжка самі податківці негласно оцінювали в 50—60 «чистих» відсотків, — стверджує «Популярная газета» («ПГ») (№24 (569) від 18.06.2014 р.) — Ринок медичного спирту де-факто монополізувало

столичне ТОВ «Салават», яке курирував відомий авторитет Арменом Саркісян (Горловський). Він більше відомий як один із головних організаторів «тітушок» під час Майдана. Саме з ними й увійшов у контакт Олександр Васик, готуючись до відкритої конфронтації з батьком-засновником «Біо-фарми». Аніла запросили до знаменитого київського офісу на Червоноармійській, де популярно пояснили: спирт — сфера бізнесу Сім'ї, тут ми диктуємо умови і встановлюємо правила. У якості згідливого партнера вже обрано Васи́ка й обговоренню цей факт не підлягає».

Анілу було висунуто ультиматум: або працюєш за новою схемою, відраховуючи до півтори гривні з кожного флакона в Сім'ю, або тобою займеться СБУ. Йому також запропонували продати його частку в «Біо-фарма ЛТД» — підприємстві з мільйонними оборотами — за... 100 тисяч гривень. Підприємство відмовився і був фактично усунутий від справ.

— Перемагати в тендерах ми вже не могли, — згадує Аніл. — Усі конкурси в Києві, Черкасах, Львові, Луганську виграла лише компанія нових гравців. Хоча ми пропонували ціну набагато нижчу. Кожен мій крок, кожне звернення і візит у контролюючі органи моментально ставали відомі покровителям нових схем. Мені одразу надходили дзвінки з вимогами припинити «трепыхаться»: мовляв, нічого ти не доб'єшся.

Тепер без відома «смотрящего» й обліковця від нових «хазяїв» завод не міг ні спирт завезти, ні продати готову продукцію. Отже, у минулому ексклюзивний дистрибутор «Біо-продукт» був змушено купувати продукцію «Біо-фарми» через нав'язаного посередника. Але після закупівлі чергової великої партії товару зненацька для всіх його серія блокується й Держлікслужба на чолі з Олексієм Соловйовим ставить заборону на його реалізацію.

Під час зустрічі з чиновниками Батсу прояснилося багато чого — йому просто запропонували «домовлятися» із Сім'єю, інакше зловласна серія буде визнана фальсифікатом і підлягає утилізації за рахунок (увага!) коштів самого постраждалого покупця — ТОВ «Біо-продукт».

— Отже, офіційно куплена мною на заводі продукція автоматично перетворилася на «фальсифікат» уже дорогою на склад, — каже Аніл. — Це був хитро-мудрий спосіб заблокувати всі мої обігові кошти.

Як варіант, один із співзасновників нав'язаного партнера й представник Сім'ї Вазген запропонував розблокувати партію — за гривню із флакона. Батс відмовився, і з цього моменту історія його бід набула ще масштабнішого характеру.

За Сімейним указом

У «Біо-Фарма ЛТД» зненацька з'являється новий директор — замість О. Кондакової. Під час його призначення підписи Батса, як співзасновника компанії, було підроблено, про що свідчать висновки почеркознавчої експертизи харківського профільного НДІ імені Бокаріуса. За заявою Аніла було відкрито кримінальне провадження №42013040650000226. Але свідки на допити чомусь не приходили, очних ставок і вилучення документів в архіві підприємства не проводилося, а обвинувачення через півроку після отримання експертизи так нікому й не пред'явлено.

— В обласному УБЕЗ мені заявили: куди ти лопишся, — згадує Батс. — Крім того, я одержав інформацію про те, що тодішньому облпрокурору Наталії Марчук з Києва була дана вказівка спустити справу на гальмах.

Після відсторонення від участі в роботі заводу Батса різко погіршився вихідний контроль виробленої продукції. Перевірка Держслужби України з лікарських засобів виявила сорок порушень, серед яких 26 критичних. «Біо-фарму» позбавили ліцензії. Однак продукція підприємства, уже не контролюваного Батсом, з'являлася на ринку й далі.

Обшук, схожий на напад

Незабаром Аніл Батс довідується про відкриття в СБУ кримінального виробництва за статтею «контрабанда». Хтось нібито написав заяву, що бачив, як він особисто перевозив спирт в Україну з Молдови. Підприємець намагався довести, що в нього індійський паспорт, і потрапити без візи в Молдавію не зміг би. А те, що він її ніколи не одержував, легко довести.

(«Мабуть, потрібен був лише привід для того, щоб мною зайнялися конкретно в СБУ, яку повністю контролювала Сім'я», — запевняє він.)

У грудні на складах Аніла з'явилися співробітники СБУ, які вилучили продану йому «Біо-фармою» продукцію із заблокованою серією, як контрафактну. Бізнесмен стверджує, що нині товар зберігається з порушенням усіх норм зберігання лікарських засобів і постійно розкрадається. Звернення до ГПУ, СБУ й до Держлікслужби нічого не дали. Під час проведення експертиз Держлікслужбою України було навіть незрозуміло, звідки бралися зразки для дослідження на справжність. На пропозицію Батса взяти на перевірку будь-який флакон зі складу або в аптеках, куди він поставляв товар, реакції не надійшло.

Водночас співробітники Головного слідчого управління СБУ провели обшук у квартирі Аніла, під час якого, за його словами, вилучили все, що було пов'язано з електронікою. Взяти участь у процесі адвокатів Батса й незалежним понятим не дозволили.

— У той само день проходив обшук і в моєму офісі, — каже Аніл. — Впустити мене співробітники СБУ на чолі зі слідчим Денисом Ладонько погодилися лише після того, як я розповів, що

в сейфі лежить майже два мільйони гривень.

— У Батса забрали ключ, — розповідають присутні під час обшуку. — І замість того, щоб перерахувати гроші й внести до протоколу вилучення, сейф... почали просто випилювати із кріплень у підлозі.

Свавіллям силовиків були обурені десятки сусідів, що вийшли протестувати. Люди телефонували на гарячу лінію до облуправління СБУ. Заявляли, що проводиться обшук, вилучається сейф із грішми, а суму в протоколі не фіксують. Як пізніше з'ясувалося, запис дзвінків відсутній. Із райвідділу прибула оперативна група, яку, втім, до квартири навіть не впустили.

Аніл зазначає, що здавався обшук якимось нападом. Співробітники СБУ вилучили матеріали наукових розробок, документи на нерухомість і автомобілі й вивезли на мікроавтобусі, який здійснює вантажоперевезення для... «ВФК «Біо-фарма ЛТД».

Відсутність вилучених документів практично зупинила діяльність підприємства. Звернення до ГПУ завершувалися відписками. Аніл Батс, побоюючись за свою безпеку, був змушений покинути країну.

Фармацевти працюють на сепаратизм?

З поваленням режиму Януковича в Аніла з'явилася можливість повернутися до України й продовжити займатися бізнесом. Але досі не вирішується питання з поверненням вилученого в нього майна. З великою часткою ймовірності можна припустити, що випуск і реалізація продукції як і раніше контролюється членами Сім'ї, а гроші, відповідно, йдуть на Схід України.

І якщо визнати той факт, що саме Сім'я багато в чому фінансує сепаратистів і терористів, то виходить, що дніпропетровські фармацевти опосередковано забезпечують їм матеріальну підтримку. І все це під боком нової влади.

Сьогодні Батс здійснює реконструкцію великого об'єкта в селі Партизанське Дніпропетровської області, планує найближчим часом відкрити виробництво лікарських засобів, що відповідають найсучаснішим світовим стандартам. Розроблені препарати, наприклад, здатні боротися з різними вірусами, допомогти при гепатиті С, будь-якому типі туберкульозу й навіть ВІЛ-інфекції. Також незабаром планує почати виробництво абсолютизованого спирту.

— Вірю, що новий Президент Петро Порошенко, як бізнесмен-виробничник, зможе забезпечити умови для розвитку бізнесу в Україні, — розповідає індійський бізнесмен. — Я бачив, що таке Сім'я, котра відбрала мій бізнес і змусила мене покинути країну. Не захотів ставати частиною системи. Хочу, щоб мої діти ніколи не засумнівалися в тому, що їхній батько — чесна людина.

За словами Аніла, схожа ситуація відбувалася й на інших підприємствах, що займалися розфасовкою спирту. Їхня робота сьогодні припинена. Водночас працююча «Біо-фарма» як і раніше переганяє відкати на Схід країни. Які, з високим ступенем імовірності, йдуть на боротьбу з українським народом.

Редакція «Голосу України» готова вислухати думки всіх учасників описаної ситуації.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО. Дніпропетровська область.

Фото автора.

Коли верстався номер

Надійшла інформація про те, що 20 червня на виробництві «Біо-фарма ЛТД» Бабушкінської райпрокуратурою Дніпропетровська й податковою міліцією області проведено обшуки. Описане у статті контрафактне походження спирту й виробництво неврахованого товару підтвердилось. Вилучено понад сто тисяч флаконів фальсифікованих лікарських засобів, 28 куб. м неврахованого спирту етилового й понад мільйон комплектуючих для лікарських засобів. Під час обшуку на підприємстві було виявлено працюючу виробничу лінію й майже 15 неоформлених робітників. Але, незважаючи на те, що за даним фактом в ЄРДР зареєстровано кримінальне провадження №12014040640002433, у справу, як стверджує сайт Ord-ua.com, активно втрутилося керівництво прокуратури області, яке, схоже, намагається спустити його на гальмах і повернути вилучений контрафактний товар без проведення експертизи. Отже, ця справа стає не тільки справою честі Батса, а й ГПУ й антикорупційних «чисток» усередині самої системи.

Як маніпулювати клієнтом, або Про недоліки вітчизняної банківської системи

Розглядаємо не фінансові аспекти роботи, а, радше, інформаційну складову того, наскільки банки є відвертими зі своїми клієнтами. Чи розкривають інформацію про свою діяльність, як це передбачено законом? Чи чесно повідомляють клієнтам умови надання послуг? Чи все-таки займаються своєрідною маніпуляцією — згодовують споживачам лише ту інформацію та в тому обсязі, яка їм вигідна.

Одразу розкриємо інтригу: вважаємо, що банки виконують свій обов'язок з інформування клієнтів украй незадовільно. Це призводить до негативних наслідків для споживачів: узявши кредит, лише згодом вони з'ясовують, що фінансове навантаження на сімейний бюджет є надто великим, а кредитні умови відверто кабальними. Потерпають від цієї ситуації самі банки, оскільки, не надаючи достовірної інформації клієнтам на початку співпраці, згодом отримують злісних неплатників, з яких потрібно судами та погрозами вимагати повернення кредитних коштів. Страждає і держава, бо вимушена витрачати на рефінансування, рятуючи чергову банківську установу від банкрутства.

Гра в наперстки із законом

Кожен банк зобов'язаний оприлюднювати звіти про свою діяльність. Це прямо передбачено Законом «Про банки і банківську діяльність». Раніше звіти публікувалися в офіційній пресі, нині законодавці пішли на лібералізацію та дозволили банкам розмішувати звіти на власних офіційних сайтах і в приміщеннях своїх відділень. Парламент пішов на зустріч банкірам, але не всі відповіли порядністю — тепер кожен банк публікує звіт як йому заманеться. Це папір стерпить усе, а Інтернет — тим паче. Звіти можна вивісити на сайті, можна прибрати. Можна зробити кілька інтернет-сторінок. Одну, «розкручену», з рекламою, — щоб заманювати клієнтів, її знайти буде нескладно. Та іншу сторінку, збережену в нетрях світової мережі, — для публікації різної «нецікавої» інформації, як от, наприклад, звіти.

Редакція проаналізувала офіційні сайти провідних українських банків. Варто зазначити, жоден не поставив посилання на звітність на головну сторінку. Переважно знайти документи доволі складно, потрібно докласти певних зусиль, щоб відшукати фінансову звітність серед рекламної інформації про «переваги банку» та «кроки назустріч клієнту».

Чому ж складні фінансові документи повинні становити інтерес для пересічного споживача банківських послуг? Усе дуже просто — це єдине джерело достовірної інформації про фінансове «здоров'я» банку.

По-перше, тут можна дізнатися правдиві дані про власників банку, а відтак мати уявлення, наскільки банк стійкий до політичної погоди в Україні та заміни одних владних фігур іншими.

По-друге, банк звітує про свої доходи та збитки, порівнюючи їх із минулорічними результатами. Отже, споживач має можливість оцінити успішність банку, динаміку його розвитку. Іншим показником «якості банку» є його лік-

відність. Зрозуміло, що довіряти власні гроші в якості депозиту краще успішним банкірам.

По-третє, банк через звіти інформує своїх споживачів про власні активи, статутний капітал, розміри резервного та інших фондів. Ці дані дають змогу оцінити фінансову «міцність» установи. Що більші активи банку та його фондів, то надійнішим його можна вважати.

По-четверте, у звітах міститься інформація щодо обсягів залучених банком коштів та їх структуру. З цієї інформації споживач може зрозуміти, яких грошей у банку крутяться більше — депозитних коштів від фізичних осіб чи грошей юридичних осіб. За загальним правилом, більш надійною та «здоровою» є та банківська установа, що має у своєму «портфелі» більше коштів, залучених саме від громадян в якості депозиту. Є у звітах і багато-багато іншого.

Чи потрібна ця інформація людині, яка має намір на довгі роки пов'язати себе відносинами з тією чи іншою банківською установою? Безумовно — так. Чи є ця інформація «другорядною», що її можна публікувати за залишковим принципом? Безумовно — ні.

Чесність — те, чого не вистачає

Звіти — не єдина інформація, якою банки маніпулюють. Подекуди складно знайти інформацію навіть про послуги, які надає та чи інша банківська установа. Так, скажімо, якщо ви хочете довірити банку свої кошти в якості депозиту, максимум, що ви знайдете в Інтернеті, — це відсоткові ставки. Тут банки змагаються, хто задекларує найбільший прибуток для своїх клієнтів. Однак банкіри не поспішають розкривати умови депозитних договорів, як і не розміщують на своїх сайтах самих проектів договорів. Але ж це так природно — розповісти клієнту, під чим він ставитиме свій підпис. У банків інша логіка: пообіцяти значний прибуток, а договір залишити на потім, доставши «з шухляди» безпосередньо перед самим підписанням. Що ж у цьому договорі може бути такого, що його так оберегають від очей клієнта? Відповідь — багато незручних умов, як от: штраф у разі вимоги дострокового повернення вкладів, автоматична пролонгація — це коли ти вчасно не забрав гроші, банк отримує право користуватися ними на наступні рік чи два, та багато іншого.

Із кредитними послугами ситуація ще цікавіша. Тут банки навіть не повідомляють на своїх інтернет-сторінках розміри кредитних ставок. Інформації

про умови кредитування мінімум. Ми провели невелике дослідження. Взяли двадцятку найбільших банків за версією журналу «Форбс» та проаналізували, яку інформацію з кредитування може отримати потенційний позичальник на їх інтернет-сайтах. Лише половина з них чітко зазначила розмір кредитної ставки. Інша половина так чи інакше оминула це питання. Зовсім не вказують розміри відсотків такі банки, як «Фінанси і кредит», «Надра». Інші вказали лише нижню межу: наприклад, «ставка за кредитом становитиме від (!) 17%». Та скільки вона насправді становитиме для окремо взятого клієнта, залишається загадкою. Два російські банки — «ВТБ» та «Сбербанк» у графі «відсотки» зазначили «від 0,01%», що взагалі залишає безмежний простір для фантазії. До того ж жоден банк не навів хоч якогось переліку умов кредитування, як от: розмір штрафів, комісії, умови дострокового погашення кредиту тощо. Більше того,

ДОВІДКА НБУ

Загальна кількість діючих відділень банків на території України становить 18114, із них розташованих у селах — 2106, у селищах — 85.

Загальна кількість діючих філій банків на території України становить 169. Філій, розташованих в селах і селищах, немає.

вам не дадуть проект кредитного договору для ознайомлення навіть якщо ви особисто звернетесь до банківського відділення. Спочатку працівник банку затребує від вас пакет документів, що підтверджує вашу платоспроможність. Серед таких документів — довідка з роботи про дохід, правостановлюючі документи на майно, документи на особу, яка буде вашим поручителем.

На практиці це має такий вигляд: ви вирішили взяти кредит на ремонт оселі. Спробували обрати банк через Інтернет. Зіштовхнувшись із тотальною відсутністю інформації, звернулися до найближчого філіалу банку. Там вам повідомляють, що зможуть вирахувати ставку за кредитом лише після того, як оцінять вашу платоспроможність. Ви збираєте документи, знову навідуєтесь до банку. Документи ваші забирають і просять прийти за кілька днів, тоді вам скажуть — дадуть вам кредит чи ні. Ви приходите вже втретє і дізнаєтесь: кредит вам таки дадуть. Однак на умовах, які вас зовсім не влаштовують. Та на цьому етапі у вас лише два шляхи: або погоджуватися на кабальні умови цього банку, або починати добиватися взаєморозуміння вже з іншим банком. Бюрократичні процедури дуже виснажують, тому не виключено, що ви погодитесь і на високу відсоткову ставку, і на потенційно високі штрафи, лишень не повторювати заново збір документів та спілкування з банківськими клерками.

Приховування правдивої інформації з боку банків є не чим іншим, як відсутністю поваги до своїх клієнтів. Уявіть собі все описане вище, але за умо-

ви, що кредитуватися хоче мешканець села, і щоб здійснити один візит до банківського відділення, йому треба долати десятки, а то й сотні кілометрів.

Право знати мають не всі

Що ж ми маємо в результаті? Мало того, що банки нехтують обов'язком звітувати про свою діяльність та інформувати споживачів про свої послуги за допомогою Інтернету, законодавець зробив Інтернет єдиним та безальтернативним джерелом такої інформації. Ті, хто не має доступу до всесвітньої мережі, не мають права ані на інформацію, ані на банківські послуги загалом?

Ідеологам такого становища повідомляємо, що станом на минулий рік Інтернетом мала можливість користуватися лише половина населення України. Отже, половина громадян отримують лише неякісну та вибірккову інформацію, а половина і її позбавлені.

Основна частка користувачів припадає на міських мешканців молодого віку. В селах має доступ до мережі лише третина населення і це переважно діти та підлітки, що використовують мережу здебільшого для розваг. Ситуація в сільського населення погіршується ще й тим, що далеко не в кожному селі можна знайти банківське відділення. Такі сіл в Україні лише трішки більш як дві тисячі. Та врахуйте, що відділення зазвичай надають лише касові послуги. Щоб отримати, скажімо, кредит, потрібно звертатися до філії. Тож ми поцікавилися в Нацбанку, скільки банківських філій є в селах чи селищах. Відповідь — жодного. Тож по послуги потрібно їхати принаймні до районного центру або ж і до обласного...

Наші роздуми були б порожні, якби ми не поставили запитання: то що ж робити? І відповідь запрошується сама собою — змусити банки старанно та чесно інформувати клієнтів як про свій фінансовий стан, так і про свої послуги. Для цього НБУ повинен регламентувати структуру офіційних сайтів банків, вказавши, яка саме інформація та в якому розділі повинна міститися. Чітко визначити порядок публікації звітів на сайтах, наприклад, розміщення повинні бути розміщені в певному місці і обов'язково на головній сторінці. Крім цього, встановити чітку табличну форму, в якій банк розкриватиме всі умови надання послуг з розділами «Штрафи», «Зміна відсоткової ставки за кредитом», «Умови дострокового повернення». Але цього недостатньо. Потрібно зобов'язати банки публікувати інформацію не лише на сайтах, а й у друкованих ЗМІ. З одного боку, це дасть змогу уникнути маніпуляцій з даними, з другого — збільшить доступність інформації.

Можете сказати, що це не розв'яже всіх проблем вітчизняного банківського сектору. Так, не розв'яже, але принаймні підвищить довіру населення до банківських установ і привнесе у стосунки банкіра та клієнта більше взаємної відповідальності.

Роман КОРОЛЬОВ.

Редакція планує вивчити інформсайти кількох банків. Розпочнемо з ВТБ Банку.

Козацькому пантеону в Пляшеві — сто років

22 червня патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет очолив базатисячне паломництво до Козацьких могили, що біля села Пляшева Радивилівського району Рівненської області.

Хресна хода до монумента загиблим козакам.

Минулої неділі, в яку вшановували всіх святих землі Української, предстоятель УПЦ КП святійший патріарх Філарет узяв участь у державних та церковних урочистостях у Свято-Георгіївському чоловічому монастирі на Козацьких могилах. Разом із тисячами прочан, які прибули в Пляшеву з Рівненської, Волинської, Львівської, Тернопільської та інших областей, він ушанував пам'ять українських козаків — героїв Берестецької битви 1651 року. Цьогорічне паломництво збіглося зі 100-річчям освячення Свято-Георгіївського собору. Патріарх відслужив літургію та помолвився за упокій душ загиблих козаків, а також за здоров'я та благополуччя повернення до рідних домів українських військовослужбовців, які беруть участь в антитерористичній операції на Донбасі.

Велелюдні паломництва до Козацьких могили під Берестечком мають давню традицію. Вперше це сталося 1908 року. Понад десять тисяч мирян та майже сто духовних осіб узяли участь у поминальних заходах. На острові Журавлиха, одному із визначальних місць битви під Берестечком, встановили дубовий хрест і облаштували невеличку дерев'яну капличку з козацькими кістками. Як писав пізніше волинський поет Петро Мах, шукали ті кістки люди з усієї України, як свою правду. Згодом розпочали збір коштів і на спорудження храму-пам'ятника. Ще однією значною датою в історії заповідника «Козацькі могили», стало 28 травня 1909 року, коли на острові Журавлиха, на місці майбутнього храму, в присутності 50 тисяч прочан єпископ Кременецький Никон заклад тимчасову каплицю. Хресні ходи прийшли з Кременецького, Луцького, Дубенського, Володимир-Волинського повітів. Не припинялися проці і в 1920—1930 роках, коли історична Волинь була окупована буржуазною Польщею. Попри заборону влади сюди у дні роковин Берестецької битви приходили тисячі патріотів України. Часто завершувалися ці паломництва кривавими розправами і навіть арештами.

Будівельні роботи на Журавлисі було завершено наприкінці травня 1914 року. На той час за проектом архітектора Володимира Максимова вже було споруджено трипрестольний Георгіївський собор із

чудовим мистецьким розписом художника І. Іжакевича, двоповерхове приміщення для проживання монастирської братії (із трапезною та архієрейськими покоями), готель, оборонну стіну із західного боку (на жаль, завершити її будівництво так і не вдалося). 2 червня 1914 року єпископ Кременецький Діонісій освятив комплекс «Козацькі могили» із заснованим тут монастирем-скитом.

На жаль, у 1950—1960 роки тодішня влада сплюндрувала святу обитель. На території монастиря було влаштовано зерносклад і ферму. І лише 1967-го за наполяганням української інтелігенції на території теперішнього заповідника відкрито музей, а з 1989-го — відновлено масові народні вшанування пам'яті козаків. 1990 року в Георгіївському соборі почали регулярно молитися парафіяни Пляшевої.

Справжнім проявом любові і вільного духу народу стало відзначення 340-ї річниці битви під Берестечком у червні 1991 року. Разом із сотнями тисяч (за деякими даними — півмільйоном) українців тоді вклонився могилам козаків перший патріарх УПЦ Київського патріархату Мстислав (Скрипник). Ще одним важливим етапом стало відновлення у липні 2002 року чернечої молитви у відродженій Свято-Георгіївській обителі.

Десятки тисяч патріотично налаштованих українців прийшли до святинь Пляшевої минулої неділі. Після літургії, яку патріарх Філарет провів під стінами Свято-Георгіївського собору, відбулося покладання квітів до монумента загиблим козакам. Серед присутніх були й народні депутати Олег Ляшко, Олег Тягнибок, Анатолій Вітвіс... З імпровізованої сцени лунали пісні у виконанні творчих колективів Рівненщини, працював традиційний ярмарок народних майстрів. Тішило, що багато людей прибули на Козацькі могили у вишнених сорочках. Можна було побачити й козаків у вбранні часів визвольної боротьби 1648—1654 років. Час від часу лунали салюти з козацьких гаківниць і мушкетів. Тож навіть літній дощ, що час від часу скроплював священну землю Берестецької битви, не завадив святу українського духу.

Микола ЯКИМЕНКО.

Берестечко—Пляшева.

Фото автора.

Кримська влада ухвалила рішення, яким встановлено, що написи на всіх дорожніх знаках мають бути перекладені з української мови на російську. Роботи необхідно виконати протягом місяця, *повідомляє наш кореспондент Михайло Руденко*

Завтра, 26 червня, у Києві, в приміщенні Інституту біоенергетичних культур та цукрових буряків, відбудуться загальні збори Національної академії аграрних наук України — *НААНУ*

ПРОБЛЕМА

Після бою городяни перевіряють крани

Головне питання, яке непокоїть луганчан: є вода чи ні? Перспектива залишитися без живильної вологи, причому на невизначений строк, тепер існує майже щодня.

Фахівці
«бояться»
своєї посади

Керівник обласного комунального підприємства «Компанія «Луганськвода» Сергій Махуренко не приховує: сьогодні водникам доводиться працювати в режимі бойових дій і особливої тривоги за деякі об'єкти. Наприклад, тривожно за Західну фільтрувальну станцію під Лисичанськом і, відповідно, водоводи, які йдуть від неї вбік Первомайська, Стаханова й інших населених пунктів. За Станцію Луганську, де після збройного протистояння вже майже тиждень немає електроенергії. Під час бою під Металістом біля Луганська снаряди вибухали неподалік насосної станції четвертого підйому. На щастя, минулося без руйнації та людських жертв. На період обстрілів чергових і фахівців вивозили з об'єктів у безпечне місце. У людей такі ситуації викликають, м'яко кажучи, дисконфорт, вони починають бояться своєї посади й звільняються. Панікою назвати це не можна, але певному страху деякі працівники піддаються.

Старі проблеми на новий лад

До речі, аварійність на мережах як була, так і залишається, з тією лише різницею, що ймовірність її зростає. Снаряд може вибухнути в районі водоводу. І навіть якщо в нього не потрапить, порушення може статися від зрушення

ґрунту. За тиждень на водоводах області, включаючи розвідні мережі в містах, відбувається майже 400 аварій. Проблеми з їх ліквідацією виникають переважно на об'єктах, які перебувають за межами населених пунктів. Існує також проблема постачання матеріалів для проведення ремонтних робіт, а також хімічних реагентів для знезаражування води й стоків. Луганщина не випускає реагентів, а завозить їх із Дніпропетровської області. Але, за словами Сергія Махуренка, дніпропетровські водії відмовляються везти вантаж у такий небезпечний регіон. Водники готові самі доправляти необхідні для роботи матеріали, але закон забороняє їм це робити. Поки що необхідні реагенти є, але якщо не поповнювати їх запаси, ситуація може стати плачевною. Нестабільна ситуація в області істотно вплинула на платоспроможність населення. У нього й раніше були великі борги, а сьогодні вони зросли ще більше. Багато заборгували й підприємства області. Із

січня з «Луганськводою» не розраховувалися тепловізи, водопровідно-каналізаційне управління... У результаті компанії на сьогодні заборгували 29 млн. грн. Оскільки за травень підприємство не добрало 6,5 млн. грн. планового збору, то відразу ж виникло питання заробітної плати співробітникам. З усіма цими проблемами пов'язане рішення «Луганськводи» не підвищувати тарифи на воду. Свої пропозиції керівництво вже скерувало до Нацкомісії регулювання ринку комунально-житлових послуг, і знайшло підтримку. Нині питання обговорюється. Також звернулися до уряду з проханням звільнити підприємство від податків, зокрема, єдиного соціального внеску. — Такі зміни мають узгоджуватися на законодавчому рівні, — продовжує Сергій Махуренко. — Скажімо, у Податковому кодексі щодо цього не передбачено форс-мажорних обставин. Хіба ми коли-небудь готувалися працювати в умовах воєнних дій?

Алла АНТИПОВА.
Луганськ.

Мал.
Миколи КАПУСТИ.

ТИМ ЧАСОМ

Ціни злітають...

З липня в Одесі кубометр холодної води для населення подорожчає вдвічі. Сьогодні мешканці квартир і будинків, де встановлено лічильники, платять 4,5 грн. за куб, новий тариф — 9,1 грн. Ті, хто користується водою без лічильників, нині платять 20,90 грн., а з 1 липня їм доведеться розщедритися на 61 грн. Міська рада називає нову ціну економічно обґрунтованою й закликає одеситів активно користуватися житлово-комунальними субсидіями.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеса.

Любов Черепеха зі сталевими м'язами
Приємна жінка за годину «накидала» тонни металу

Запорізька майстриня гирьового спорту Любов Черепеха (на знімку) відтепер і рекордсменка Книги рекордів Гіннеса.

В Архангельську зійшлися у своєрідному двобої дві найвідоміші у своєму виді спорту атлетки — полька Анна Левандовська та Любов Черепеха. Остання, зазначимо, днями стала ще й чемпіонкою Франції — тобто дев'ятої країни, у відкритих першостях яких з гирьового спорту вона перемагала. Щодо Архангельська, то битва вийшла по-справжньому запеклою. Левандовська підкинула 10-кілограмову гирю за 60 хвилин 1305 разів (тобто підняла понад 13 тонн). Потім на поміст вийшла 50-річна Любов Черепеха і перевершила результат суперниці на 129 ривків. Тобто вона закинула за годину 14,34 тонни металу. У гирьовий спорт Любов Черепеха прийшла в 37 років. Відтоді жінка стала шестиразовою чемпіонкою світу. «Бронзову» медаль світової першості також здобула її донька Вікторія.

Вл. інф.
Фото
із сайту «Репортер».

«Дні тиші» використовують для ремонту каналу

На зупиненому каналі «Сіверський Донець-Донбас» став до ладу після ремонту перший насосний агрегат продуктивністю 0,5 мільйона кубометрів на добу. Сьогодні, як очікується, буде включено другий агрегат і запущено друга нитка продуктивністю до 1 мільйона кубометрів води на добу. Насосну станцію поблизу Слов'янська було зруйновано снарядом, і головна водна артерія регіону зупинилася вперше після 1958 року. Міста й райони області перейшли на режим жорсткої економії. На півночі області тривали бойові дії, і фахівці комунального підприємства «Компанія «Вода Донбасу» або не могли розпочати роботи, або змушені були працювати з ризиком для життя. Тепер тимчасове перемир'я використовують для ремонту каналу. У компанії кажуть, що для подальшого підвищення продуктивності каналу й насосної станції необхідно виконати додаткову перемичку між другою й третьою нитками діаметром 1400 міліметрів. Усі необхідні матеріали для виконання робіт є, але потрібне припинення бойових дій у зоні розташування об'єктів.

Обстріли у Слов'янську і Краматорську ставлять під загрозу і газопостачання міст. Газопровід у цих містах дуже пошкоджений, а проводити ремонт дедалі важче. Про це заявив голова правління компанії «Донецькоблгаз» Микола Масс. «Ми щодня відновлюємо близько двадцяти пробойн і продовжуємо це робити», — сказав керівник. Через масові пошкодження компанія вже втратила майже 500 тисяч кубометрів газу. Проводити регулярний ремонт стає дедалі складніше — через важкодоступність деяких районів і неможливість доставки потрібних матеріалів. Ще одна проблема комунальників — заклики представників самопроголошеної «Донецької народної республіки» не платити за газ за новими тарифами. «Представники так званої ДНР сказали, що підвищення на газ із 1 травня не було, і закликали людей його не визнавати. Десь 60 відсотків наших споживачів перестали платити за газ», — навів цифри Микола Масс.

Андрій СЕРЕДА.
Донецька область.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Пішоходе, увага — перехід!

УДАІ Печерського району Києва інформує: до 30 червня в місті тривають оперативно-профілактичні заходи «Пішохід та пішохідний перехід». Щодня інспектори ДАІ виявляють та притягають до відповідальності порушників ПДР. Інспектори просять водіїв бути уважними на пішохідних переходах та у місцях можливої появи дітей. Паралельно з 20 травня по 20 липня триває комплекс профілактичних заходів «Автобус-2014», направлений на підвищення безпеки під час перевезення пасажирів, забезпечення дотримання законодавства громадським транспортом. Захід має профілактичну мету — убезпечити киян, які щодня користуються громадським транспортом, насамперед — маршрутними мікроавтобусами. Адже найрозповсюдженішими є порушення вимог дорожніх знаків та розмітки, недотримання правил зупинки та стоянки під час висадки та посадки пасажирів, відхилення від зазначеного маршруту, перевезення пасажирів понад встановлену кількість, перевищення дозвolenної швидкості руху.

ЦИФРА

12 абітурієнтів під час складання тестів зовнішнього незалежного оцінювання знань на Полтавщині були позбавлені цього права через наявність у них мобільки чи інших пристроїв для одержання «допоміжної» інформації.

Василь НЕЇЖМАК.

Дантист виявився наркоторговцем

В Івано-Франківську затримали стоматолога, який розповсюджував амфетаміни. Психотропні речовини чоловік зберігав у холодильнику. 28-річний іванофранківець очолював злочинну групу з трьох осіб, які продавали наркотики в орендованій квартирі та на міських вулицях. Днями усіх членів угруповання було затримано. Під час обшуку їх будинків вилучено наркотики та вторговані за їх збут гроші. Підозрюваним загрожує позбавлення волі на

термін від п'яти до десяти років з конфіскацією майна.

Галина БРУХАЛЬ.
Івано-Франківська область.

Вибух: потяги пішли в обхід

Як стало відомо «Голосу України», візуально істотних пошкоджень підірваного вночі мосту під Оріховим Запорізької області немає. Бетонна опора майже не постраждала, лише частково пошкоджені металеві та дерев'яні конструкції першого прольоту. Однак Придніпровська залізниця вирішила тимчасово — до завершення ремонтно-відновлювальних робіт — змінити маршрути трьох пасажирських поїздів. Потяги № 569\570 Харків—Бердянськ—Харків, № 211\212 Москва—Бердянськ—Москва і №471\472 Дніпропетровськ, Кривий Ріг—Запоріжжя—Бердянськ—Запоріжжя—Дніпропетровськ, Кривий Ріг до відновлення моста рухатимуться за зміненим маршрутом — через Запоріжжя, Федорівку та Великий Токмак.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запорізька область.

Французи вклали кошти у будівництво заводу

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

За словами співрозмовниці, йдеться про збільшення потужності заводу з нинішніх 50 тисяч тонн продукції протягом року до ста тисяч. Так само вдвоє зросте кількість робочих місць. Нині тут працюють тридцять робітників. Збагачений каолін поставлятимуть на вітчизняні та зарубіжні, переважно французькі, підприємства, зайняті на виробництві сантехфаянсу та керамічної плитки. Від роботи нового заводу територіальна громада міста отримуватиме понад два мільйони гривень податків.

Інвестори названої французької компанії витрачають кошти також на розробку кар'єра з видобутку каоліну на території села Жежелів Козятинського району. Там створено робочі місця на підприємстві ТОВ «Жежелівський каолін».

Посол Франції в Україні Ален Ремі, який узяв

участь в урочистостях з нагоди відкриття підприємства, зазначив, що загалом французькі інвестори витратили на розвиток каолінової галузі в Україні понад вісім мільйонів євро, з яких два мільйони надано Державним банком Франції, що підтверджує зацікавленість французів у подальшій співпраці з нашою державою. Пан Ремі також звернувся до місцевої влади з проханням посприяти у завершенні газифікації одного з підрозділів нового заводу. «Представники інвестора приємно вражені оперативністю, з якою місцева влада Вінниччини зреагувала на прохання пана посла, — каже Ірина Коваленко. — Одразу розпочалися роботи з прокладання газових мереж до сушарки. Це заключна ланка у технології, де сировину доводять до кондиції вологості, встановлених світовими стандартами».

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Зелена вулиця зеленому туризму

У селі Городське Коростівського району відбулася науково-практична конференція «Розвиток зеленого туризму на Житомирщині».

Її учасники відвідали культурно-мистецький центр «Поліська хата». Це відреставрована хатина XIX століття, інтер'єр якої відновлено відповід-

но до періоду її побудови. Саме тут часто організують ярмарки, театралізовані народні свята, вечорниці, фестивалі, тематичні конференції, виставки майстрів народної творчості, пленери. А неподалік, на березі річки Тетерів, розташований родинний центр — екопротір «Тетерівський Кіш»,

засновники якого — подружжя пара Ірина та Сергій Шевченки — створили всі умови для відпочинку сімей з дітьми (на знімку).

Олексій КАВУН.
Житомирська область.

Фото Катерини ТАРАНОВСЬКОЇ.

Перекупники хочуть задешево придбати зібране

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Водночас експерти наголошують: оптимістичні прогнози щодо нинішнього рекордного врожаю надто перебільшені. Начальник відділу функціонування ринків Аграрного союзу України Любов Панкратова зазначає: «Наші оцінки дещо відрізняються від цифр окремих операторів ринку, зокрема асоціацій трейдерських структур, які прогнозують зерновий вал на рівні 60—62 мільйонів тонн». Такі «оптимістичні перспективи» зазвичай виголошуються з однією метою: щоб вплинути на ціну в бік зниження та вже на початку сезону масово скуповувати зібране.

Підстави для менш обнадійливих прогнозів — на рівні 54 мільйонів тонн збіжжя — помітні неозброєним оком:

1. Нижча врожайність сільськогосподарських

культур очікується, передусім, через скорочення обсягів внесених добрив та підживлень посівів навесні. Особливо у південних регіонах, які два роки поспіль потерпають від посухи, і тому не накопили достатніх фінансових ресурсів для здійснення необхідних технологічних процесів.

2. Анексія Криму — це мінус 0,8—1,2 мільйона тонн зернових.

3. Під знаком запитання — вчасне збирання врожаю на сході країни, де все ще тривають бойові дії. Як відомо, населення залишає регіони, в яких проводять АТО, серед переселенців — і фахівці агропромисловості: комбайнери, агрономи тощо. Деякі райони повністю спустошені, в інших — польові роботи тривають в умовах реальних бойових дій. Неподолині випадки, коли терористи вимагають

від керівників сільгоспідприємств грошей, погрожуючи тим, що завдають шкоди врожаю, зокрема шляхом підпалу збіжжя. Очілююкам господарств доводиться йти на перемовини з представниками самопроголошених «народних республік» — задля хоча б відносно безпечного проведення збиральної кампанії. Тому, на нашу думку, оптимістичні прогнози щодо чергового рекордного врожаю надто перебільшені.

Трапляються і зовсім жахливі речі. Зокрема, «Голос України» у публікації «Жнива під кулями» 17 червня 2014 року повідомляв про захоплення сепаратистами керівника сільгосппідприємства «Агро-Восток» у Луганській області Андрєєва Юрія Михайловича. Зниклого аграрія розшукують уже третій тиждень.

Валерій ДРУЖЕНКО.

Репертуари концертів відкоригують

На Тернопільщині вирішили, що нині, коли на Сході країни гинуть армії та мирні жителі, не час влаштовувати гучні заходи, фестивалі, концерти, феєрверки тощо. За словами голови обласної ради Василя Хомінця, до нього звертаються громадяни, які висловлюють невдоволення проведенням таких заходів. На їхню думку, це не по-християнськи. З цього приводу зібралися і члени постійної комісії облради з питань духовності, культури, свободи слова та інформації. До керівників закладів культури звернуться з проханням переглянути репертуар, вирішити, які заходи проводити, а які — недоцільно. Розважальні заклади та громаду просять не влаштовувати феєрверки. Під питанням — проведення традиційного купальського фестивалю в Чагарях, «Лемківської ватри» (Монастирська) тощо. Натомість акцент рекомендують робити на заходах патріотичного спрямування. Свої напрацювання комісія внесе на засідання сесії, що відбудеться на початку липня.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Медиків погнали за ліцензіями

Севастопольським медикам-приватникам запропонували залишити міські лікарні. Начальник управління охорони здоров'я міста Юрій Восканян аргументував свою вимогу тим, що з 2015 року всі місцеві медзаклади увійдуть до російської системи обов'язкового медичного страхування. Для цього вже до 1 вересня нинішнього року доведеться перереєструватися й отримати ліцензію РФ.

— Нині управління охорони здоров'я відчуває катастрофічний дефіцит площ під розміщення устаткування, кадрів, щоб державні медзаклади змогли пройти ліцензування, — стверджує посадовець.

Новина, мабуть, не обрадувала орендарів. Заперечуючи Восканяну, вони нагадують про законно отримані дозволи на практику, своєчасну і повну оплату оренди. Крім того, без роботи залишаться не один колектив, а хворі — без необхідного лікування: приватники надають пацієнтам послуги, яким немає аналогів у державній медицині. Поки медзаклади реорганізовуватимуть, як бути пацієнтам, котрі потребують проведення термінового і складного аналізу або дослідження?

Микола МАГДИЧ.

Севастополь.

В оздоровчому таборі причаїлася небезпека

Адміністрація дитячого оздоровчого закладу «Дністровська чайка», що у Кам'янець-Подільському районі, не подбала про належне медичне обслуговування, стан приміщень та норми харчування 127 вихованців інтернатів, які прибули на червневу зміну відпочинку.

Перевіркою прокуратури встановлено, що в таборі не було медпрацівників. Холодильник для зберігання лікарських засобів не працював. Потребують заміни двері та вікна спальних кімнат, частина ліжок і тумбочок, матраців і подушок. Погано прибираються душові та санвузли. У купально-плавальному басейні — небезпечно хиткі дерев'яні конструкції.

Лише після втручання правоохоронців було відновлено холодне та гаряче водопостачання, дітей забезпечено достатньою кількістю продуктів, а працівників — дезінфікуючими засобами та санітарним інвентарем.

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.

МИ РАЗОМ!

Віriamo, що Андрій живий!

Родина Повстюків звернулася до редакції з проханням поширити інформацію для пошуку нашого з вами захисника Повстюка Андрія. Ось їхній лист: «19 червня у бою під Ямполем та Закитним на Донеччині брав участь старший сержант Андрій Повстюк, заступник командира взводу — командир розвідувального відділення штабного батальйону 24-ї окремої механізованої бригади оперативного командування «Північ» Сухопутних військ ЗСУ (дислокація м. Яворів, в/ч А0998). Народився в місті Славута Хмельницької області 1983 року. Згідно з поданими списками Повстюк Андрій (третій у списку) вважається загиним. Проте станом на 23 червня ця інформація не отримала підтвердження, бо його тіло та особисті речі досі не знайдено. Зі слів військовослужбовців, котрі останніми бачили його на полі бою, дізналися, що він був поранений. Під час бою Андрій кермував КамАЗом, який при нападі перевернувся. Оскільки немає підтвердження факту загибелі, тіло досі не знайдене, ми сподіваємося, що він живий і, найімовірніше, потребує медичної допомоги. Чекаємо на сприяння в пошуку та на будь-яку інформацію».

Контактні телефони:
брат Іван (097) 21-436-21;
брат Сергій (096) 69-306-57.

Ізольовані від країни

Зараз ми — українські пенсіонери, що живуть у Краматорську, — ізольовані від нашої держави. Ми позбавлені змоги дивитися українські телеканали, бо транслюють тільки російські, проводове радіо — тільки московське. Ефір українських радіостанцій в FM-діапазоні також недоступний через перешкоди. «Голос України» я передплатую з початку її заснування. Оформила передплату й на друге півріччя, але не знаю, чи зможу в «Донецькій республіці» одержувати нашу з вами газету.

Повідомлення надіслала
Галина МОСКАЛЕНКО
з Краматорська Донецької області.

Більшість авторів — небайдужа молодь

Днями до Кіровоградського академічного українського музично-драматичного театру імені М. Л. Кропивницького запросили містян, щоб презентувати книгу поезії «До барикад!». Вірші, які ввійшли до збірки, народжені під час Революції Гідності та в період анексії Криму. Переважна більшість авторів — молодь: патріотично налаштована, талановита й небайдужа.

Глядачі театралізованого дійства ще раз поринули в історичні події на Майдані Незалежності, Інститутській, Банковій, які відбувалися восени—взимку 2013—2014 рр. Ще раз згадали поіменно земляків, котрі полягли за свою землю, за свій народ. Хтось слухав молодих поетів зі стиснутими кулаками, хтось — зі слезами на очах. Однак байдужа не лишилася.

Викладач Кіровоградського державного педагогічного університету ім. В. Винниченка Олександр Ратушняк вважає збірку «До барикад!» гуманітарним проектом. З часом, переконаний він, можуть навіть забути імена авторів поезій, але завдяки їхній творчості вже ніколи не забудуться описані ними події.

За твердженням співавторів збірки, «До барикад!» — це не лише підсумок, а й заклик. Барикада — це щось вічне. Барикада — це місце боротьби, це зміна. На барикадах твориться історія. Збірка вийшла накладом у 1000 примірників. Кошти меценатів та зібрані від продажу перерахують родинам загиблих військовослужбовців.

Повідомлення надіслала
Лариса ЛІЩЕНКО
з Кіровограда.

ФОТОФАКТ

Цього року в селах Прикарпаття через дощовий травень і спекотний початок червня заготівля сіна розпочалася на два тижні раніше.

Фото Юрія РИЛЬЧУКА (Укрінформ).

У селі Нові Білорівичі (Житомирська обл.) гадюка вкусила 7-річного хлопчика, який гуляв у дворі школи, передає наш власкор Олексій КАВУН

Станом на 1 квітня 2014 року обсяг українських інвестицій в економіку РБ становив 4214,2 тис. дол. США, що на 2,37 відсотка більше, ніж на 1 січня 2014 року. Водночас спостерігається вплив білоруських інвестицій з нашої економіки: станом на 1 квітня РБ інвестувала в економіку України 78623,5 тис. дол. США, що на 9,67 відсотка менше за показники 1 січня 2014 року

Наші країни здатні подвоїти взаємний товарообіг

Вітчизняна економіка потерпає не тільки від збройного протистояння на сході, а й від торговельних воєн. У травні-червні сусідня Білорусь запровадила тимчасове ліцензування імпорту певних груп товарів з-за меж Митного союзу. Про наслідки й шляхи подолання таких обмежень для наших виробників розповів в інтерв'ю «Голосу України» Надзвичайний і Повноважний Посол України в Республіці Білорусь Михайло Єжель (на знімку).

— Українські виробники опинилися в складній ситуації через нові інтеграційні процеси, в яких бере активну участь Мінськ. Що ми втрачаємо?

— Слід зазначити, що серед країн СНД Республіка Білорусь посідає друге місце у списку торговельних партнерів України і шосте — серед країн світу після Російської Федерації, Польщі, Німеччини, КНР і Туреччини. За 2013 рік взаємний зовнішноторговельний обіг товарів і послуг з РБ становив майже 6 млрд. доларів США. Він трохи нижчий — на 1712,3 млн. дол., або на 22,8 відсотка, за показники 2012 року, але все одно досить потужний. Експорт товарів і послуг скоротився на 11,3 відсотка. На жаль, маємо негативне торговельне сальдо — десть мінус 1600 млн. дол. США.

Останнім часом, на превеликий жаль, темпи розвитку торговельно-економічних відносин дещо пригальмувалися. Ситуація, самі розумієте, яка — припинено постачання багатьох товарів металургійної промисловості, які надходили сюди з Донбасу. Частка металургії у загальній структурі українського експорту до Республіки Білорусь становила 22 відсотки.

— Які показники маємо за перший квартал цього року?

— Експорт товарів з України до РБ становив 353 млн. 691 тис. дол. США і зменшився порівняно з ана-

логічним періодом минулого року на 148 млн. 294 тис., або на 29,5 відсотка. Імпорт товарів з Білорусі до нашої країни за перший квартал 2014 року становив 870 млн. 833 тис. дол. США і збільшився порівняно з аналогічним періодом 2013-го на 2,9 відсотка. Проте, на мою думку, є достатньо можливостей усі ці проблеми розв'язати.

— А що про це кажуть у Мінську?

— Перебуваючи у Києві під час інавгурації свого українського колеги Петра Порошенка, президент РБ Олександр Лукашенко зазначив, що у взаємній торгівлі ми повинні вийти десь на рівень 15 мільярдів доларів США. В перспективі можемо отримати майже в 2,5 рази більший товарообіг, ніж сьогодні. Є багато резервів, які ми, на жаль, поки що не використовуємо. Треба активніше підключати бізнес, використовувати можливості торговельно-промислової палати, розвивати міжрегіональну торгівлю.

— Наша країна відмовилася від головування в СНД і, схоже, не має наміру брати участі в решті пострадянських інтеграційних проектів... Як це вплине на двосторонню економічну співпрацю?

— Україні треба налагоджувати ефективну взаємодію з Митним союзом, ми ведемо інтенсивну роботу з аналізу чинних в його

рамках угод, до яких Київ міг би приєднатися. Йдеться, звісно, про ті угоди, які не суперечать українському законодавству та курсу на євроінтеграцію.

З огляду на функціонування Митного союзу (МС), а також Євразійського Союзу, угоду про створення якого в травні підписали Росія, Білорусь і Казахстан, з'явилися додаткові фактори, які сповільнюють двосторонню торгівлю. З 1 травня Білорусь запровадила ліцензування товарів — таких як пиво, ввезених з-за меж єдиної митної території МС. Заходи є тимчасовими і діятимуть до 31 жовтня цього року, але, звичайно, матимуть свої наслідки. Крім того, з 1 червня до 30 листопада 2014 року запроваджено ліцензування макаронних, кондитерських виробів і сировини для їх виготовлення, а також цементу і листового полірованого скла та склотари. Це треба враховувати. Річ у тім, що ліцензія вимагає узгодження з білоруськими партнерами мінімальних цін на нашу продукцію. Зрештою, наприклад, українське пиво на білоруському ринку може істотно здорожчати і стати неконкурентним порівняно з напоями місцевого виробництва.

— Чи обговорюються наші проблеми на двосторонньому рівні?

— Важливим фактором активізації двостороннього ділового партнерства має стати проведення чергового 23-го засідання Міжурядової комісії з питань торговельно-економічного співробітництва. Нині триває узгодження дати його проведення.

— Очевидно, пожвавленню співпраці на всіх рівнях має посприяти й міжпарламентське співробітництво. Коли востаннє наші народні депутати зустрічалися з білоруськими колегами?

— Очевидно, склад української частини Міжпарламентської комісії може зазнати змін. Востаннє

Мінська ратуша — символ міського самоврядування.

засідання комісії зі співробітництва Верховної Ради України та Національних Зборів Республіки Білорусь (створеної, до речі, 10 років тому) відбулося 12 листопада минулого року. Делегаціями було обговорено питання подальшого розвитку співробітництва в торговельно-економічній сфері в контексті інтеграційних процесів, стан двосторонньої міжрегіональної та прикордонної співпраці. Ці питання і нині залишаються актуальними. Тоді білоруські колеги відзначали плідну співпрацю між нашими парламентським делегаціями в ПА ОБСЄ. Крім того, Білорусь зацікавлена в участі у ПА ЄВРОНЕСТ, працює над відновленням статусу «спеціально запрошеного» в ПАРЕ і розраховує в цьому на підтримку Києва.

— Пересічні білоруси, наля-

кані російськими телеканалами, нині бояться їхати до Києва чи навіть Чернігова, остерігаючись міфічних «злих бандерівців». Чи досить в Білорусі інформації про наші події?

— Тут присутні потужні російські ЗМІ, від яких годі чекати об'єктивності та неупередженості. У РБ не ретранслюються українські телеканали, не виходять газети українською мовою. І тут своє слово має сказати не тільки українська дипломатія, не тільки київська влада, а й майже 200-тисячна українська діаспора в Білорусі. Якщо в неї є потреба чути рідну мову, дивитися українські телеканали, треба про це заявити на всіх можливих рівнях.

Бесіду веде
Ганна СМІЛЯНСЬКА.
Фото
надано автором.

Майстер-клас для бандерівців

Замок Радзивіллів у Несвіжі.

— Ви навіщо зголили вуса?

Симпатична прикордонниця пильно розглядає розгубленого пасажиря потяга Київ—Мінськ — звіряє «живу картинку» зі світлиною в паспорті. В'їзд безвізовий, але контроль серйозний: документи мають бути в порядку, свіжа фотографія вклеєна вчасно, зображення чітке, обличчя відповідне. І вуса мають бути на місці. Після недовгих пояснень («Ну що ж робити? Чоловікам властиво голитися!») прикордонниця «проганяє» ім'я «підозрілого» через ноутбук з електронною базою даних і поблажливо хитає головою. Можна їхати.

...Годинники в Мінську й Києві цокать в унісон, але якісь деталі не дають забути, що ти в гостях. Незвично чисте для майже двохмільйонного міста повітря. Цікаві новобудови — готелі та спорткомплекси. Які ще пахнуть фарбою, але вже оцінені вболівальниками

чемпіонату світу з хокею, який нещодавно відбувся в Білорусі. Ідеально рівне дорожнє полотно, зручні автомобільні розв'язки. Акуратно, ну просто ювелірно підстрижена трава на узбіччях, поруч — розкішні велосипедні доріжки. При цьому ніщо не заважає милуватися міськими краєвидами: у Мінську немає жодного кіоску — ні з шаурмою, ні з хлібом.

Зона комфорту закінчується там, де починаються... суперечки про політику або історію. Міністерство інформації Республіки Білорусь і посольство РБ запросили українських журналістів взяти участь у IX міжнародному медіафорумі «Партнерство в ім'я майбутнього: реалії глобального світу».

Для початку нам влаштували екскурсію до музейного комплексу «Лінія Сталіна», де зібрано обронні споруди 20-х — 30-х років минулого століття, техніку часів Другої світової і

післявоєнних років. Ентузіасти музейно-історичної справи показують фрагмент реконструкції бою: одні вдають «німців», інші — «наших». «Молодці, хлопці! Як-що сюди прийдуть українські фашисти, вони одержать гідну відсіч!» — підбадьорюють акторів представники братньої російської делегації.

Українськими фашистами, нацистами й бандерівцями російські ЗМІ лякають білорусів на регулярній основі. Під натиском російської пропаганди мешканці прикордонного Гомеля перестали відвідувати чернігівські ринки, мало не довівши їх до банкрутства. Інформація про Україну в РБ дуже мало, та й одержувати її можна найчастіше в кремлівській інтерпретації. Білоруське телебачення ретранслює кілька російських каналів і жодного українського. В Гомелі же взимку можна було дивитися наш «Інтер», але у квітні його «вирубали». А росіяни затято складають антиукраїнські

«страшилки» і, схоже, самі в них вірять.

— Ви не уявляєте, що діється в Москві, — пошепки зізнається нашим колегам у кулуарах форуму один з московських інтелектуалів. — Там просто істерика — у зв'язку з українськими подіями.

Вголос про це не говорять. Натомість привселюдно напередодні 3 липня — Дня визволення Білорусі від німецько-фашистських загарбників — активно педалюють тему участі «карателів» і колаборантів з України в місцевих поліцейських батальйонах (про російських «карателів» і колаборантів, із зрозумілих причин, не кажуть). При цьому мої російські колеги не забувають згадати про нещодавні одеські події — мовляв, і сьогодні нащадки негідників живцем спалюють мирних жителів.

У кулуарах медіафоруму роздають московський журнал «Мир и политика». Черговий пропагандистський глянець. Заголовки й цитати підібрано зі смаком: «Кримчани — особливий багатонаціональний (!) етнос, який формувався сторіччями» (це із Сергія Аксьонова), у Маріуполі «київська хунта... знищувала мирних громадян і ветеранів», а на сході України помічено «англомовних» найманців... І нарешті головний меседж — «Україна більше не вважає День Перемоги раднісним святом». Цікаво, що роздавали цей шедевр перед ключовою дискусією на тему «Роль міжнародного співробітництва в запобіганні конфліктам і війнам»... Після виступу на форумі редактора журналу Ераста Галумова київська делегація змушена була вимагати слова — щоб спростувати брехливі висновки й на-

вести приклади численних фейкових новин, розтиражованих російськими ЗМІ. Представник українського посольства в РБ Марія Гуцало, яка була присутня в залі, запропонувала у виправданні міжнародного статусу форуму надавати мікрофон експертам із різних країн, у тому числі й Україні. До того з представників 26 держав такої честі удостоювали лише російських і проросійських експертів. Один із ведучих погодився — справді, час щось помянати, а інший згорнув «непрофільну» дискусію.

Тим часом господар форуму Мінськ давно заявив про готовність співробітничати з новою київською владою. Прибувши до Києва на інавгурацію Петра Порошенка, президент РБ Олександр Лукашенко охоче спілкувався з журналістами, запевняючи, що «завжди був за єдність і цілісність України» і що білоруси «в цьому зацікавлені й особисто я...». Щоправда, не виключено, що Росія всіляко намагатиметься скоригувати позицію Мінська. І не пропустити жодної нагоди побрязкати зброєю на території союзної держави — причому не тільки інформаційно. Принаймні 3 липня вперше в параді військ Мінського гарнізону на День Незалежності й 70-річчя визволення Білорусі від німецько-фашистських загарбників братимуть участь пускові установки ракетного комплексу «Іскандер», зенітного ракетного комплексу «З-400-Триумф» і знайомі українцям за нещодавніми кримськими подіями багатощільові броньовані автомобілі «Тигр». Рішення про це ухвалював особисто міністр оборони РФ Сергій Шойгу. Поки на Донбасі з російської зброї вбива-

ють українських військових, російська техніка пройде парадом головними вулицями білоруської столиці.

Тим часом аноновано ще одну знакову подію — поблизу селища Сеньківка на Чернігівщині, де сходяться кордони трьох держав — України, Росії і Білорусі, наприкінці червня відбудеться традиційний фестиваль дружби. Вперше за 45 років він проходитьиме без участі України. При цьому з ініціативи російської сторони подію назвали з певною частковою цинізмом: «Ми разом: живи й співай, слов'янська душе!».

Щоб хоч якось збити температуру, що підстремнула на тлі почутого на форумі на адресу своєї країни, ми на півдня виїхали в тихий історичний куточок Мінщини — місто Несвіж. Тут приймає туристів дбайливо відреставрований замок — родинне гніздо литовських князів Радзивіллів.

До речі, кажуть, що саме в Несвіжі побачила світ перша газета Великого Князівства Литовського «Навіны грозные а жалостливыє». Деякі дослідники вважають її і першою білоруською газетою. У виданні йшлося про події 1563 року в Полоцьку — «о нападе княжати Московского Івана на землю русскую, которі то князь паленьнем, тыранством, мордованьем мест, замков добываньем велику і знаменіту шкоду вчиняет». Схоже, ця історія ще не до кінця вивчена.

Ганна ЛУКАНСЬКА.
Фото
надано автором.

Дипломати звірили годинники перед самітом у Брюсселі

Головним питанням засідання Ради Євросоюзу на рівні міністрів закордонних справ, що завершилося в понеділок у Люксембурзі, вкотре стала ситуація в Україні. Найважливіші рішення — заборонити імпорту кримських товарів, підтримати мирний план Президента Петра Порошенка, підписати економічну частину Угоди про асоціацію під час засідання Ради ЄС на рівні глав-держав 27 червня та направити до Києва спецісію, що допоможе провести реформи структур безпеки.

Ембарго на кримські товари

Цілком очікувано європейці заборонили імпорту товарів, що походять з Криму чи Севастополя. Рада ЄС пояснила це політикою невизнання анексії Криму Росією. Від 25 червня товари, що походять з півострова, більше не зможуть імпортуватися на Захід. Окрім цього, буде заборонено надавати послуги з фінансування та страхування, пов'язані з переміщенням таких товарів. Виняток зроблять для тих кримських продуктів, яким українська влада надасть сертифікат походження.

До Києва вирушить місія з безпеки

Інша важлива новина — в Україну направлять спецісію, яку оглядачі вже охрестили поліцейською, і не дарма. Її мета — допомогти реформувати галузі громадської безпеки і міліцію. «Ця місія надаватиме стратегічні поради задля розвитку підзвітних суспільству та ефективних служб безпеки з метою зміцнення верховенства права в Україні. Радники з ЄС спершу зосереджуватимуться на підтримці відповідних українських органів у розробці оновлених безпекових стратегій. Ця робота відбуватиметься у координації з іншими зусиллями ЄС, а також разом з ОБСЄ та іншими міжнародними партнерами», — йдеться в офіційному поясненні повноважень та завдань місії. Простою мовою це означає, що Брюссель готовий надати фахівців, які допоможуть перетворити нинішню міліцію на європейську поліцію, що буде підзвітна не політикам при владі, а народу. Це буде дуже масштаб-

на, але не перша спроба допомогти Україні провести реформи. Зокрема, раніше ЄС активно виділяв кошти на програми укріплення кордонів. Результат маємо плачевний. Тому важливо не лише аби ця місія почала роботу, важливо, щоб спроби здійснити за її допомогою зміни не стали черговою імітацією роботи та методом «освоєння» грошей. Штаб-квартира місії знаходитиметься у Києві. Попередньо її мандат становитиме два роки.

Дипломати — за мирний план і підписання

Угоди про асоціацію

Окрім цих рішень, Рада ЄС ухвалила висновки стосовно ситуації у нашій державі. Передусім європейські дипломати прогностовано підтримали мирний план Президента Петра Порошенка. «Євросоюз схвалює рішення дії Порошенка у напрямі відновлення миру і стабільності в Україні, до яких він вдався після інавгурації, на тлі збільшення насильницьких дій з боку російських сепаратистів на сході України та щоденної втрати життів — зокрема, унаслідок падіння українського військового літака поблизу Луганська, через що загинуло 49 осіб. Це відбувається, попри обнадійливі перемовини за участю представників Російської Федерації та Голови ОБСЄ (які проходять з ініціативи П. Порошенка), а також попри прямі контакти між українською і російською владою. Нині, як ніколи, важливо, щоб ці перемовини принесли швидкі та відчутні результати», — йдеться у заключному документі.

Також міністри закордонних справ, посилаючись на звіт

Міністр закордонних справ України Павло Клімкін та Високий представник ЄС з питань безпекової політики Кетрін Ештон.

Верховного Комісара ООН з прав людини, висловили стурбованість з приводу різкого погіршення ситуації з правами людини та гуманітарної ситуації на сході України та в Криму. «Йдеться, зокрема, про випадки тортур, вбивств та знищення журналістів і активістів», — уточнили міністри, закликавши українську владу провести розслідування усіх таких випадків.

Дипломати констатували, що з нетерпінням очікують підписання решти розділів Угоди про асоціацію, зокрема, тих, що стосуються зони вільної торгівлі. «ЄС переконаний: Угода дасть поштовх політичним та економічним реформам, сприяючи модернізації, зміцненню верховенства права та економічному зростанню», — вважають вони. Також у Раді ЄС заявили про готовність провести консультації з Росією, яка вже зараз погрожує широкомасштабною торговою війною Україні, Грузії та Молдові — країнам, які планують 27 червня підписати Угоди з Євросоюзом.

Окремим пунктом Брюссель наголосив на рішучості Європейського Союзу сприяти міжлюдським контактам, зокрема,

через процес візової лібералізації. «У цьому контексті Рада ЄС вітає четвертий звіт Європейської Комісії від 27 травня 2014 року щодо поступу у виконанні Україною Плану дій з візової лібералізації, — наголошується у документі. — Рада погоджується з оцінкою, що Україна досягла всіх індикаторів у рамках першої фази Візової лібералізації і вирішує розпочати оцінку досягнення індикаторів у рамках другої фази». Це означає, що потрібні документи вже ухвалено, залишається простежити за їх виконанням. Найоптимістичніші експерти пророкують, що мандрувати до Євросоюзу без віз можна буде вже взимку 2015-го. Утім, робити прогнози у нинішній час — марна справа. Напевно можна констатувати лише одне: уперше за багато років у справі лібералізації візового режиму зроблено важливі і конкретні кроки. Як то кажуть, не словом, а ділом. А ЄС підтвердив, що готовий залишатися одним з наших головних партнерів.

Маргарита СОКОЛОВСЬКА.

Фото надане прес-службою Ради ЄС.

НАТО збирається підтримати нас трастовим фондом

Сьогодні штаб-квартиру НАТО відвідає міністр закордонних справ України Павло Клімкін. У Брюсселі він візьме участь у засіданні міністрів закордонних справ Альянсу. Головні теми обговорення — подальші заходи щодо підтримки України, новий формат відносин з Росією, майбутнє Афганістану, а також підготовка до саміту НАТО в Уельсі.

Міністерська зустріч розпочалася учора, але на момент верстки номера новин про рішення, ухвалені дипломата-

ми, не надходило. Утім, найважливіші переговори заплановані на сьогодні. «Міністрам буде представлено доповідь,

у першій частині якої йтиметься про те, які заходи вже реалізовані у зв'язку з українською кризою, у другій — про заплановані нові кроки, а серед них, зокрема, — можливе створення трастового фонду для України, перепідготовка військового персоналу, інші практичні захо-

ди. Мета обговорення — підготувати цю тему до предметного обговорення на саміті НАТО в Уельсі», — пояснив один з посадовців Альянсу. Трастовий фонд і пакет допомоги Україні не передбачають прямої військової підтримки, бо Україна не є членом Альянсу, однак йти-

меться про консультації у реформуванні Збройних Сил, навчання і тренування особового складу.

Щодо співпраці з Росією, то нині вона призупинена. Єдиний орган, який залишає можливість для діалогу, — Рада Росія—НАТО на посольському рівні.

ФОТОФАКТ

Бразильці продовжують протестувати проти чемпіонату світу з футболу, який нині триває у цій країні. З останніх гучних акцій — маніфестація в столиці, під час якої протестувальники спалили копію Кубка світу.

Фото Radiobras/Укрінформ.

Вибух під час футбольного матчу

На південній околиці Бейрута у ніч на вівторок пролунав потужний вибух — терорист-смертник висадив у повітря замінований автомобіль.

Поранення отримали понад 40 осіб. За словами очевидців, нападник спрямував авто на блокпост. Військові відкрили вогонь, чим змусили терориста передчасно привести у дію вибуховий пристрій.

Теракт стався біля кафе. Поранень зазнали футбольні вболівальники, що переглядали один із матчів мундіалу.

Дедалі частіше через громадянську війну в сусідній Сирії, де суніти борються із силами президента Башара Асада, Ліван потерпає від сплесків насильства. Останній інцидент стався у кварталі, населеному переважно прибічниками групи шиїтів «Амаль» — союзника руху Хезболла, який воює у Сирії на боці тамтешнього президента, повідомляє «The Guardian».

ДУМКА

Церква за війну чи проти?

Завжди політично активна Російська православна церква Московського патріархату зайняла чітку позицію в оцінці збройного конфлікту на сході України та впливі на події в Донецькій і Луганській областях. Привселюдно Патріарх Кирил закликає до умиротворення й молитов «про подолання міжусобної лайки», але побічно виправдовує агресію Москви.

Усі останні промови й молитви Патріарха Кирила це релігійне моралізування про те, що «вбивати братів» — злочинно й не по-божому. Утім «міжусобні війни», підкреслює Патріарх, не можна вести «у південних межах історичної Русі», «російського світу». При аналізі його численних виступів не можна знайти її пропозиції, де він говорив би про Україну. Глава РПЦ МП говорить про небезпеку «втрати справжнього суверенітету народу», але, дивним чином, не має думки про цінність і непорушність суверенітету української держави. Це не проста омана чи лукавство, це цинізм людини, яка знає й розуміє, що й навіщо каже. Суверенітет народу без суверенітету держави — політичний нонсенс. І Патріарх Кирил, професор і доктор багатьох релігійних академій, про це чудово знає.

Зовсім по-іншому, відкрито й агресивно, поводить себе оточення Кирила — генерали Російської православної церкви Московського патріархату. Головний пропагандист РПЦ МП — протоієрей Всеволод Чаплин закликає владу «возз'єднати російський народ у єдину державу» і не боятися війни. «Сподіватимемося й на те, що місія російських воїнів із захисту свободи та самотності цих людей і самого їхнього життя не зустріне запеклого опору, що призведе до великомасштабних зіткнень», — підкреслює «права ідеологічна рука» Патріарха Кирила. За його словами: «Росія в найкращі періоди своєї історії ставала на захист тих, хто близький нам по вірі й духу».

Лідери сепаратистів на сході України хизуються, що їх підтримує РПЦ МП. Донецький «народний губернатор» Павло Губарєв, нещодавно роздаючи терористам календарики, надіслані із Троїце-Сергієвої лаври, казав: «Російська церква благословила нас на ту війну, яку ми ведемо. Це війна за російський світ, війна за Новоросію, це війна за свободу від фашизму ... від українського, і ми в цій війні переможемо, бо наша справа справедлива». До речі, недавно чорносотенна організація «Союз руських православних громадян» створила батальйон «Православний восход». «Разом будемо битися за Русь Святу й віру православну!» — розповів журналістам її лідер Кирило Фролов.

Патріарх Кирил опинився в становищі, якому не позаздриш. Не виходить у нього стати «над сутичкою», виконати місію релігійного миротворця у військовому конфлікті на південному сході України. Імовірно, саме тому, представникам РПЦ МП не знайшлося місця на недавніх переговорах у Донецьку з врегулювання воєнного конфлікту.

Водночас, треба підкреслити, що сьогодні першу скрипку в обтісванні бажаючих повоювати в Україні грає російський націоналізм, ідея того самого «російського світу», адептом якого є Патріарх Кирил. Але якщо Кремль почне «війну за православ'я» в Україні, то ескаляція конфлікту розширюватиметься й призведе до величезної трагедії. Російська влада сьогодні тримається на плаву тільки завдяки «телевізійній ідеології» переваги, ненависті та пропаганді націоналізму й шовінізму. Якщо влада захитається або хоча б буде піддана критиці, то захист православ'я в Україні стане головною зброєю боротьби Путіна за збереження влади.

Віктор ТИМОШЕНКО.
Москва.

На Хмельниччині поновлено на роботі зі збереженням зарплати сімох мобілізованих працівників, незаконно звільнених адміністрацією ДП «Старокостянтинівський завод залізобетонних шпал», інформує наш власкор Ірина КОЗАК

У Миколаєві співробітники СБУ затримали групу людей, яка мала намір вчинити розбійні напади на півдні України. Як повідомили в прес-службі Служби безпеки, злочинне угруповання складалось із п'яти людей, а його ватажком був 55-річний громадянин Росії, передає наш власкор Ірина НЕЖИГАЙ

Домовилися про взаємне припинення вогню до 27 червня

Тристоронні консультації між представниками України, Російської Федерації і лідерами самопроголошених «Донецької народної республіки» та «Луганської народної республіки» завершилися в Донецьку в понеділок увечері. Результатом зустрічі стала домовленість про тимчасове взаємне припинення вогню до 10 ранку 27 червня.

«Радий, що такі консультації відбулися. Ніхто не ставив перед собою завдання розв'язати величезний комплекс проблем, який є. Сьогодні вирішене одне з головних питань — припинити військові дії з обох боків. Якщо обидві сторони дотримуватимуться цього, то, дай Бог, почнеться нормальний мирний процес», — сказав після завершення консультацій экс-президент України Леонід Кучма, який брав участь у зустрічі за дорученням Президента України Петра Порошенка.

«Прем'єр-міністр ДНР» Олександр Бородай висловив сподівання, що представники Російської Федерації та ОБСЄ організують моніторинг за дотриманням режиму припинення бойових дій. «Ми сподіваємося, що за час припинення вогню з обох сторін ми зможемо до-

мовитися і розпочати консультації із ведення переговорів із мирного врегулювання конфлікту», — заявив лідер сепаратистів.

Представник голови ОБСЄ Хайді Тальявіні підкреслила, що організація підтримує ініціативи, які ведуть до мирного врегулювання ситуації на сході України. «ОБСЄ готова сприяти цьому процесу, але для цього потрібна одна умова — щоб була надійно забезпечена безпека моніторингу», — пояснила представник. Адже протягом останнього місяця на Донбасі були викрадені й досі не звільнені спостерігачі двох груп ОБСЄ.

Участь у консультаціях також узяли народний депутат України Нестор Шуфріч та політик Віктор Медведчук. Щоправда, їхній статус не до кінця зрозумілий. Як пояснив Надзвичайний і

Повноважний Посол Російської Федерації в Україні Михайло Зурабов, політики були присутні на зустрічі, оскільки раніше «здійснювали посередницьку місію». «Ми очікуємо, що позиція Донецька й Луганська буде додатково пророблена. І вони заявлять нам про свою готовність продовжити консультації, щоб вирішити дві проблеми. Перша — досягнення стійкого перемир'я, непоновлення вогню. І друга — запуск інклюзивного переговорного процесу», — сказав дипломат.

На запитання російських та іноземних журналістів учасники зустрічі не стали відповідати. Українську пресу на брифінг у будівлі захопленої облдержадміністрації не пустили. На порозі будівлі із плакатами очікували кілька десятків проросійських активістів, які вигукували образи на адресу Леоніда Кучми і заходилися бити автомобіль, на якому виїжджав экс-президент.

Андрій СЕРЕДА.
Донецька область.

Не працюють Нацбанк і Держказначейство

У всіх містах і районах Луганщини централізовано відключені система електронних платежів і «Є-казна». Банки і філії, що працюють через систему електронних програм головного управління НБУ в області, не можуть проводити операції за своїми рахунками. При цьому, як стверджують у Луганській регіональній торгово-промисловій палаті, податки і збори проходять у звичайному режимі. Інакше кажучи, суб'єкти господарювання як і раніше можуть вносити платежі в бюджет, од-

нак позбулися можливості проводити розрахунки за будь-якими іншими операціями. Наприклад, державні й комунальні підприємства не можуть розрахуватися за надані їм раніше товари й послуги, бюджетники — одержати зарплату, заблокована також виплата соціальних допомог. Однак на виплаті пенсій ситуація ніяк не позначилася: «Ощадбанк» продовжує виконувати делеговані державою зобов'язання.

Алла АНТИПОВА.
Луганська область.

Розрахуватися з пенсіонерами обіцяють до кінця тижня

У Донецьку поновлено роботу управління Державної казначейської служби, повідомив журналістам у вівторок міський голова Олександр Лук'яненко. Нині триває налагодження системи. «Сподіваюся, сьогодні платежі вже підуть: і міського, і районних казначейств», — сказав голова.

На початку минулого тижня озброєні бойовики захопили будівлі казначейства та управління НБУ, після чого бюджетні виплати були призупинені. Завдяки переговорам вдалося вмовити їх розблокувати роботу важливих установ. До кінця місяця через міське казначейство мають провести виплати на 90 мільйонів гривень.

«На чотири дні затримали зарплату медикам. Виплати працівникам підприємств вугільної промисловості і комунальних підприємств, пенсій буде завершено 29 червня», — пообіцяв міський голова.

Очільник міста прокоментував ситуацію із бомбосховищами, стан яких жахливий. «Якщо підвал зареєстровано як бомбосховище, а там — комори мешканців і різний мотлох, то у мене не вистачить влади все це викинути. Були випадки, коли за ініціативою людей очистили підвали для захисту мешканців від бомбардувань», — пояснив Олександр Лук'яненко.

Вл. інф.

Десантники готові битися до перемоги

Сьогодні військовики 95-ї аеромобільної бригади Збройних Сил України перебувають на передовій. Десантники традиційно є найбільш підготовленими, тож хоч окрім контрактників у складі бригади чимало мобілізованих, проте усі резервісти свого часу також проходили службу в аеромобільних військах. Тож їм треба було тільки згадати свої навички.

Зазначимо, що в частині, де нам довелося побувати, забезпечення та побут налаштовані нормально. У лісовому таборі навіть є військова лазня.

Коли начальник відділення тилового забезпечення підрозділу майор Артем Петухов показував польовий склад, ми пересвідчилися, що американських сухпайків для автономного виконання

бойових завдань достатньо. Утім, каже він, солдати більше хочуть боршу. До речі, за словами військових, вітчизняний армійський сухпай також у цілому нормальний, але вони просять вкладати до нього ложку, адже його доводиться відкривати десь у полі чи в лісі. А ще десантники вдячні за допомогу землякам, бізнесменам та й загалом небайдужим громадянам.

На вечірні теленовини військові реагують дуже емоційно. Воно й зрозуміло, бо коли вони бачать смерті та поранення своїх товаришів по зброї, а політики оголошують перемир'я з терористами, то це їхнього схвалення не викликає. Сьогодні моральний дух бійців дуже високий, а за час, що минув з початку антитерористичної операції, вони набули необхідного досвіду, тож готові битися до перемоги та повного визволення країни від ворога.

Олександр КЛИМЕНКО.
Слов'янськ, район гори Карачун.
Фото автора.

Сергій Шевчук на горі Карачун показує слід від ранкового обстрілу 30-міліметровою гарматою з БМП. Терористи майже щодня о 4–5 ранку обстрілюють позиції. Спокійний і впевнений у собі Сергій Шевчук — це той офіцер 95-ї аеромобільної бригади Збройних Сил України, який два місяці тому підняв прапор на телевежі Слов'янська на горі Карачун.

Колона 95-ї аеромобільної бригади Збройних Сил України. Проходження конвою — це найбільш небезпечна робота у десантників. Вони можуть потрапляти в засідку, їх уже обстрілювали з так званої зеленки. Тому маршрути конвоїв зберігаються в глибокій таємниці, а ведучий колони може змінювати маршрут самостійно.

Польова кухня.

Прикордонники заявляють про чергові провокації

Після збройної сутички на пункті пропуску «Ізварине», коли українські прикордонники змушені були відступити на територію російського пункту пропуску «Донецьк», у російських ЗМІ з'явилася інформація, що 15 бійців прикордонної служби попросили політичного притулку. Причиною такого вчинку вони нібито назвали репресії з боку «Правого сектору».

Державна прикордонна служба спростовує ці слухи. «Це відверта неправда і чергова провокація, спрямована на дестабілізацію обстановки в регіоні», — зазначили в прес-службі. Тут підтвердили, що всі без винятку прикордонники, які 21 червня під час збройної сутички з терористами в пункті пропуску «Ізварине» були змушені з боєм відступити на російську територію, повернулися в Україну й приступили до виконання свого службового обов'язку.

Про провокації в районі державного кордону говорить і речник АТО Владислав Селезньов. Для ескалації конфлікту бойовики розгортають вогневі позиції і ведуть вогонь із територій, що межують із державним рубежем України. Тим самим вони провокують українських силовиків на вогонь у відповідь,

щоб надалі обвинуватити сили АТО у веденні вогню убік Російської Федерації.

Тим часом

Бойовики «Луганської народної республіки» викрали голову Луганського обласного об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Тараса Шевченка Володимира Семистягу. Вони нагрянули в Українсько-Канадський центр «Відродження», який очолює В. Семистяга, провели там обшук, вилучили документацію центру й заборали керівника «Просвіти» із собою. За попередньою інформацією, він перебуває в підвалі захопленого СБУ. Зв'язку із Семистягою немає, на телефонні дзвінки він не відповідає. Жодних вимог щодо його звільнення бойовики поки що не висувують, на зв'язок з родиною заручника не виходять.

Алла АНТИПОВА.
Луганськ.

«Телефонна гаряча лінія» — 0-800-507-309: для тих, хто виїжджає з тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя, а також вимушено залишає окремі населені пункти Донецької та Луганської областей.

ФОТОФАКТ

Перевірка автобуса з біженцями зі Слов'янська на в'їзді до м. Ізюм (Харківська обл.).

Фото Володимира ГОНТАРА/УНІАН.

Біженців не пускали на півострів

Рятувальні служби Криму бравово рапортують про розгортання наметових таборів для прийому біженців з південного сходу України, які нібито постраждали від дій української армії. Так, начебто відкрито вже 40 таких пунктів і два фільтраційні пункти в Джанкойському і Краснопереконському районах.

Водночас, як вдалося з'ясувати, далеко не всіх біженців раді бачити на Кримському півострові російські прикордонники та міграційна служба.

Понад три доби на вокзалі в Джанкой провели сім родин мешканців Донецька, які виїхали в Крим до родичів. Причина полягала в тому, що у двох підлітків не були оформлені паспорти. Люди буквально знемагали від спеки в розпеченому вагоні на станції, куди їх помістили. Тільки після звернення до ЗМІ прикордонники «зглянулися» і впустили донецчан на півострів.

Михайло РУДЕНКО.

Сімферополь.

ГЕРОЇ НЕ ВМИРАЮТЬ!

Пройшов «гарячі точки», а загинув на рідній землі

Миколаївщина попрощалася зі своїм третім сином, який героїчно загинув під час антитерористичної операції. Микола Люшенко, десантник 25-ї окремої Дніпропетровської повітрянодесантної бригади Сухопутних військ Збройних Сил України, пройшов як миротворець Ліберію й Косово, а загинув, захищаючи Батьківщину. Йому було 28 років.

Ховали героя з почесними в рідному селищі Криве Озеро, де в нього залишилися літні батьки та сестра

Світлана. Осиротів трирічний син Микола.

Проводити в останню путь Миколу Люшенка зібралися сотні односельчан, однокласники, друзі, товариші по службі, багато людей, які навіть не знали його, але прийшли віддати данину пам'яті відважному миротворцеві. Разом з ними вшанували пам'ять героя керівники району та області.

Світла пам'ять! Герої не вмирають!

Ірина НЕЖИГАЙ.

Миколаївська область.

Попрощалися ще з двома десантниками

19 червня в бою під Слов'янськом загинуло двоє військовослужбовців 95-ї окремої аеромобільної бригади. Це капітан Олексій Крементар та солдат-контрактник Олексій Шевченко. 23 червня відбулося прощання з десантниками. Капітана Олексія Крементаря поховали на Смолянському військовому кладовищі у Житомирі. Тридцятирічний десантник — батько трьох дітей, він командував розвідротою. Народився у Криму, а проживав разом із дружиною в Житомирі. Похований поряд з могилою десантника Віталія Дульчика, який загинув 13 травня. Олексія Шевченка, 1988 року народження, ховали в рідному селі Левків Житомирського району. У батьків Олексія залишився молодший син Ярослав — теж військовослужбовець.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

На знімку: під час похорону Олексія Крементаря.

Фото Катерини ТАРАНОВСЬКОЇ.

Поховали на Пагорбі слави

Сотні й сотні ужгородців та бойові побратими в суботу з усіма почесними та салютом провели в останню дорогу військових Олександра Попадинця і Сергія Мартина, котрі трагічно загинули під Луганськом. Їх поховали на Пагорбі слави центрального міського цвинтаря Кальварія — там, де спочивають вічним сном ветерани Другої світової, видатні люди міста, а нині — й вони, герої сьогодення.

Василь НИТКА.

Ужгород.

За особисту мужність та відвагу

Державними нагородами, орденами «За мужність» І ступеня, Президент Петро Порошенко нагородив військовослужбовців Олександрійської військової частини 2269 з Кіровоградщини полковника Сергія Бульдовича і капітана Сергія Кравченка посмертно. Вони загинули під час виконання бойового завдання під Слов'янськом Донецької області 29 травня. Вертоліт Мі-8, яким управляли пілоти, був збитий бандитами. Загинули 12 бійців, з них два — члени екіпажу.

Третій член екіпажу, олександрієць Олександр Макеєнко, нагороджений орденом «За мужність» III ступеня, отримав поранення, але дивом уцілів.

Орденами та медалями нагороджені сто сімдесят бійців Збройних Сил України, органів і підрозділів Міністерства внутрішніх справ і Служби безпеки, Державної прикордонної служби України. З них дев'яносто — посмертно.

Петро МЕЛЬНИК.

Кіровоград.

ОФІЦІЙНО

Прес-служба СБУ України:

«СБУ разом з МВС припинено діяльність групи громадян України, мешканців м. Маріуполя, які надавали сприяння терористичній організації — так званій «Донецькій народній республіці». Групу із 4 осіб очолювала «народний мер» м. Маріуполя Наталія Грузденко. Метою діяльності групи були збір та передача сепаратистам «ДНР» розвідувальних даних щодо українських підрозділів, які беруть участь в АТО. У подальшому бойовики використовували вказану інформацію для планування збройних нападів на українських військових, обстрілів їх позицій та організації засідок на маршрутах пересування сил АТО. Співробітниками Служби усіх членів групи захоплено. Слідчим відділом УСБУ в Запорізькій області стосовно вказаних осіб зареєстровано кримінальне провадження за ч. 1 ст. 258 Кримінального кодексу України (терористичний акт). Тривають оперативно-слідчі дії».

За інформацією офіційного сайту СБУ.

ХРОНІКА

На залик «Голосу України» відгукнулися сотні людей

Сотні людей відгукнулися на оприлюднений у «Голосі України» залик допомогти міліцейському батальйону особливого призначення «Херсон», який готують для відправки до зони АТО. На отримані протягом останніх днів пожертви бійцям батальйону придбали та вже привезли у штаб 52 комплекти камуфльованої форми та бронезилет. Ще один бронезилет надав депутат Херсонської обласної ради Олег Дяченко.

Проте допомога потрібна й зараз, бо саме з «броніками» тут найсутужніше — є два, а потрібно щонайменше сотню, повідомив нашому кореспонденту комбат «Херсона» Руслан Сторчеус.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

Херсон.

Звільнено одного із п'яти полонених хмельничан

Стосовно іншого подолання, батька трьох дітей, ведуться перемовини, — повідомив голова обласної ради Іван Гончар. А от доля ще трьох вояків поки що невідома.

Нагадаємо, що на початку червня п'ятеро добровольців Хмельницького зонального відділу військової служби правопорядку, які разом із контрактниками з інших областей вирушили в Донецьку область для охорони об'єктів в регіоні, були затримані на території залізничного вокзалу в Дебальцевому через відсутність місцевих прописки. Наразі голова облради запевнив, що загрози життю полонених немає, фізичне насильня не застосовувалося, умови утримання нормальні. Разом з хмельничанами у полоні в козаків перебуває ще майже дві сотні українців.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

Бойову техніку відремонтували й освятили

Миколаївські умільці із 145-го ремонтного полку освятили техніку, відновлену після участі в АТО. Потім бойові машини вирушили назад — у зону воєнних дій.

Техніка в полк прибуває після тяжких боїв, як правило, у край розбитому стані, — розповів командир полку, підполковник Володимир Оліферук. — Роботи тривають практично 24 години на добу. Темп дуже високий, за тиждень повністю відновлюємо три БТРи. Цього разу перед відправленням назад — у зону бойових дій — військові ремонтники вирішили надати техніці додатковий захист — Божий. Вони запросили військового священика — голову Миколаївського єпархіального відділу УПЦ МП із взаємодії зі Збройними Силами та іншими військовими формуваннями України протоієрея Валерія Голуба, щоб він освятив машини.

Ірина НЕЖИГАЙ.

Миколаїв.

Підполковник вивів з піке палаючий літак, що падав на Слов'янськ

ГЕРОЇ НЕ ВМИРАЮТЬ!

Звання Героя України (посмертно) присвоєно вінничанину — 36-річному льотчику першого класу Костянтин у МОГИЛКУ (на знімку). 6 червня він врятував жителів Слов'янська від найстрашнішої трагедії, що могла статися в історії міста на Донбасі.

Костянтин Могилко, командував ескадрилею «Блакитна стежа» Повітряних сил, одночасно був командиром літака-розвідника Ан-30. У п'ятницю 6 червня екіпаж здійснював фотозйомку у районі бойових дій біля Слов'янська. О 17-й годині 04 хвилини бойовики влучили в літак з ракети. Загорівся правий двигун, полум'я перекинулося на крило. Охоплена вогнем 20-тонна машина з двома баками пального з висоти понад чотири тисячі метрів пішла в піке на місто. Але вже за лічені секунди пілот вирівняв літак і спрямував його за межі населеного пункту. В цей час у небі можна було побачити, як з машини один за одним вистрибували парашутисти. Понад дві з половиною хвилини льотчиків вдавалося утримувати машину в горизонтальному положенні. Коли відгоріло праве крило, літак знову каменем пішов донизу. Упав на землю приблизно за 60 кілометрів від Слов'янська. З восьми членів екіпажу загинуло п'ятеро. Один з них також з Вінниччини — 38-річний майор, бортовий оператор аерофотозйомки Сергій Камінський родом з райцентру Ямпіль.

Борттехнік Павло Дришлюк допоміг це зробити наймолодшим членом екіпажу. Троє з них, які вистрибнули на висоті 700—800 метрів, врятувалися. Нині вони на лікуванні. Їхньому життю нічого не загрожує. Їхні слова передали льотчики батькам командира літака. Ще в одного члена екіпажу парашут розкрився тільки наполовину, бо забракло висоти. Його накрило стропами, він упав в озеро. На жаль, врятуватися не вдалося. Так само, як і ще двом військовим. Подробиці їхньої загибелі уточнюються. Командир корабля Костянтин Могилко так і залишився на своєму місці. Не покидав борт літака і найстарший член екіпажу, уже згаданий 41-річний бортінженер Павло Дришлюк. Станом на 22 червня їхні тіла ще не були ідентифіковані.

Забракло лише 15 секунд

— Я впевнений, що Костя намагався посадити машину на «живит», — каже батько його дружини, майор запасу Повітряних сил пан Ігор. — Скоріше за все, він хотів приземлити літак на воду. У тому районі є декілька озер. Костя, з його майстерністю, зробив би це. Йому забракло якихось 10—15 секунд. Машина вибухнула в повітрі.

Пан Ігор, як і батько Костянтина, — колишній льотчик цивільної

авіації Віктор Могилко, одностайні в тому, що вивести з піке підбитий літак з палаючим хвостом міг тільки справжній ас. Вони переконані: не кожному льотчику так легко під силу. Гордіться тим, що він у ті трагічні хвилини у першу чергу дбав про екіпаж. На борту перебувало восьмеро військових. Як тільки літак загорівся, командир одразу дав команду покинути салон. Для цього треба було зняти бронежилети і надягти парашути. Кожна секунда була на вагу життя.

Уже встановлено, що літак збили новітньою російською зброєю — з протизенітного ракетного комплексу «Верба». Військові експерти кажуть, що такий вид ракет надійшов на озброєння тільки у травні нинішнього року. Йдеться про російську армію. У нас немає такої зброї. ПЗРК старого зразка не можуть «дістати» літальні апарати на значній висоті. В цьому і є відмінність нового виду ПЗРК

«Верба». У протистоянні на сході нашої держави Росія руками бойовиків випробує нові зразки зброї.

На бойові завдання — без захисту

З розмови з військовими вдалося дізнатися, що літак-розвідник не був обладнаний системою захисту від ракет з ПЗРК. Військовий льотчик, який попросив не називати його, уточнив, що на Ан-30 встановлюють захисні касети «Веер» з інфрачервоними «пастками». Принаймні їх використовували під час війни в Афганістані. Там також проводили розвідку і фотозйомку з такого типу літаків. У мирні дні таке обладнання, зрозуміло, було зайвим — і його зняли.

— Чому льотчики «ходили» на бойове завдання без системи захисту «Веер»? — запитує співрозмовник. — ПЗРК не дістає літак на висоті вже понад два кілометри. А якщо так, тоді, мовляв, навіщо встановлювати теплові «пастки». Бойовики тим часом отримали у своє розпорядження «Вербу», а ми — нові жертви, загинула еліта військової авіації.

У льотчика залишилися маленький син Арсен і десятирічна донька Вероніка (на знімку хлопчик з бабусяю Любов'ю Петрівною).

За літаком-розвідником бойовики давно «полювали». Двічі машину обстрілювали з вогнепальної зброї. Після одного з таких обстрілів пробили борт і пошкодили гідравлічну систему. Під час приземлення шасі довелось випускати вручну. Це був великий ризик. Літак приземлили завдяки вмінню командира і злагодженим діям екіпажу.

— Я взагалі не знаю, наскільки доцільно було використовувати Ан-30 для фотозйомки, — продовжує військовий льотчик. — Не повірите, на ньому встановлено обладнання ще 1940-х років випуску! Знімають з допомогою фотоплівки. Після зйомки їх проявляють, тоді друкують на фотопапір і подають на стіл керівництву АТО. І це

в час комп'ютерних технологій. Тут запитань більше, ніж відповідей. Найголовніше з них — хто і чому відправляв літак, по якому постійно вели обстріл, без системи захисту «Веер»? Адже це був шанс на врятування. Екіпаж захистив від трагедії ціле місто, а його держава не захистила.

Співрозмовник переконаний, що у загибелі екіпажу Ан-30, так само, як і Іл-76, багато вини тих, хто відправляв їх на завдання. Гинуть відважні солдати й офіцери, а генерали продовжують припускати помилку...

Співчувати у військових не заведено?

Про загибель сина батьки і рідні дізналися з телевізійних новин та в Інтернеті. О 14-й годині тієї чорної п'ятниці Любов Петрівна розмовляла з сином по телефону. У той час у неї на руках був маленький внук Арсен, син Кості. Хлопчиків виповнилося тільки два роки і сім місяців.

— Костя, як завжди, мене заспокоював, — розповідає мати, витираючи сльози. — На мої запитання повторював

запасу паң Ігор. — Тому сумнівів, що підбили саме цей літак, не залишалося. Жевріла надія, можливо, в небо піднявся інший екіпаж. Але вона дуже скоро згасла.

Нагадаю: загинув підполковник Могилко ще 6 червня. Розмова з його батьками і рідними відбувалася 21 червня. Упродовж цього часу жоден військовий чин зі штабу Повітряних сил не провідав згорюваних батьків, щоб висловити їм співчуття. Навіть по телефону не зробили цього. Батьки героя мешкають у Вінниці. Штаб Повітряних сил теж дислокується у цьому місті, утім...

— Двадцятого червня, коли з'явився указ Президента про присвоєння синові звання Героя України, зателефонував з Борисполя командир бригади Дмитро Філатов, — каже Любов Петрівна. — Він привітав нас з чоловіком, і більше ніхто не дзвонив і не приходив. Сусіди, знайомі співчують, але не військові. Інформацію про те, що сталося з Костою, дізнаємося із ЗМІ та від знайомих льотчиків.

Костянтин Могилко, один з кращих льотчиків Повітряних сил, з'ясовується, за довгі роки служби так і не отримав квартири.

— Костя не вмів просити, це не в його характері, — каже його дружина Віталіна, вона — викладач Національного університету біоресурсів і природокористування (колишня сільгоспакадемія), кандидат наук. — Коли цікавився цим питанням, чув у відповідь одне й те саме: у Міністерства немає грошей. З тим і повертався додому.

«Блакитна стежа»

На літаку Ан-30, який пілотував підполковник Костянтин Могилко, — напис «Блакитна стежа». Це назва ескадрильї, створеної у 1992 році. Назву взяли з давніх часів: у 20-х роках минулого сторіччя діяв сторожовий ескадрон «Блакитна стежа». Базується ескадрилья в аеропорту в Борисполі. Її літаки беруть участь у міжнародній програмі «Відкрите небо». У рамках цієї програми наш земляк побував у понад 20 країнах.

Літаками ескадрильї користуються керівники апарату Міноборони. Упродовж останніх років у таких випадках штурвал доручали Костянтину Могилку. У травні, під час виїзного засідання Кабміну у Вінниці, він також доправляв військове начальство. Поки тривало зібрання, встиг побувати у батьків. На жаль, це була його остання поїздка додому.

Віктор СКРИПНИК. Вінницька область.

Фото автора і з альбому сім'ї Могилків.

ПАМ'ЯТЬ

Віддав бронежилет бійцю

З Олексієм Коноваловим ми бачилися 16 березня на блокпосту поблизу села Киселівки. Він зі своїми побратимами організував тут чергування на випадок появи російських військ чи диверсійних загонів. Офіцер розповів, що за короткий час були вириті окопи, укріття, а також виставлені бетонні блоки.

— Ми проводимо навчання молодих хлопців, — повідомив капітан. — Вони вчать, як кидати гранати.

Удень і вночі хлопці-добровольці забезпечували охорону Чернігова від північних недоброзичливців. Протягом місяця тут Олексій чергував разом із сином Олександром. Учасник Майдану (був заступником сотника Чернігівської сотні) не міг займатися власним бізнесом, поки на кордоні бряжчала зброєю військова армада. Росіянин за національністю (!) так зрідився з Україною, що готовий був не тільки стати на її захист, оборону, а й віддати за неї життя.

Через деякий час загроза наступу з Брянщини ніби минула і більшість охоронців блокпоста вступила до першого Чернігівського територіального батальйону.

Хоча О. Коновалову — 44 роки, тож військкомат не хотів брати його на службу, а все ж він наполіг, аби бути серед добровольців-чернігівців. Невдовзі його призначили командиром взводу. Він став справжнім батьком-наставником для своїх підлеглих.

Після короткого навчання батальйон відправили на Луганщину. Олексій керував військовим підрозділом на блокпосту біля села Велика Чернігівка Станічно-Луганського району. На жаль, його життя днями трагічно обірвалося під час виконання військового обов'язку.

...Відспівали Героя в козацькому храмі Святої Катерини секретар Чернігівської єпархії отець Роман Кінік, настоятель кафедрального собору отець Євген Орда. Попрощатися із загиблим прийшли голова обласної ради Микола Зверев, голова обласної державної адміністрації Володимир Івашко. На похорон Олексія Коновалова зібралось багато побратимів. Рідні, друзі пригадували все добре про цю незабутню людину. Після переїзду в 1983 році до Чернігова з Тольятті він, хоча був звільнений від вивчення української мови, відвідував заняття і здав випускний екзамен на «4». Закінчив навчання у військовому училищі. Дослужився до капітана. Був на заробітках за кордоном. Вивчив французьку, англійську, польську мови. Свій особисто придбаний бронежилет віддав бійцю. Під час військової сутички на Луганщині був поранений у ногу: скривившись, сам голкою зашив поріз. Взяв у полон двох диверсантів, яких передав місцевим правоохоронцям, котрі згодом їх випустили... Називав себе жартівливо «російський бандерівець». У його домашній бібліотеці було багато книг про історію України.

...Син загиблого Олександр став до лав Нацгвардії...

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

За кілька годин до загибелі Олексій Коновалов розмістив у «Фейсбуці» свій вірш:

Пока ты, Рассея, не начала нам «помогать», мы не знали многих вещей. Мы не знали, как расстреливают снайперы мирных людей. Мы не знали, что такое диверсионные операции. Мы не знали, как выглядит терроризм. Мы не знали, что наш самый страшный враг — на востоке... Мы не знали, что мы — бандеровцы. Мы не знали, что русскоязычных украинцев многие годы притесняли в Украине. Мы не знали, сколько в нашей крови патриотизма. Мы не знали, что россияне, живущие в Украине, могут быть настолько украинцами и патриотами...

На знімку: Олексій Коновалов.

Фото автора.

ДОВІДКА

Підполковник Костянтин Могилко, 1978 року народження. Закінчив Вінницьку загальноосвітню школу № 23. У дев'ятому класі став членом аероклубу, літав на планерах, стрибав з парашутом. Після школи вступив до Харківського університету Повітряних сил імені Івана Кожедуба. Служив у Львові, освоїв всі типи літаків Ан. Останнє місце служби — командир ескадрильї «Блакитна стежа», що базується у Борисполі. У небі за штурвалом Могилко провів майже чотири тисячі годин. На літаку Ан-24 «Віта» доправляв поранених з Косово. Там, на одному з блокпостів, йому подарували цуценя породи «пірнейська гірська». Тепер собаку забрали батьки.

Уже встановлено, що літак збили новітньою російською зброєю

На 21,6 відсотка зросла від початку року загальна сума заборгованості з виплати зарплат працівникам підприємств Полтави. Розмір такого боргу вже перевищує 12 мільйонів гривень, *передає наш власкор Василь Неїжмак*

Україна може розраховувати на достатньо великі вливання з боку європейських інвесторів, бо залишається досить цікавою для них, упевнений міністр економічного розвитку і торгівлі України Павло Шеремета, *повідомляє прес-служба відомства*

Хто не ризикує, той не п'є. Води з крана Без нестандартних і непопулярних кроків не обійтись

ЕНЕРГОВИКЛИКИ: КОМУНАЛЬНА СФЕРА

Суть проблеми вкрай проста: щоби розвивалася комуналка, вона має бути прибутковою. А для цього в тарифи треба закласти не тільки всі витрати, а ще й прибуток. І заплатити за надані послуги повинен не віртуальний бюджет у вигляді субсидій, а той, хто цими послугами користується. Утім, уже не одне десятиліття всі вперто діємо навпаки — в комунальній сфері не просто тупцюємо на місці, а йдемо в протилежному напрямку. Зараз європейська спільнота простягає руку допомоги, аби виправити становище? Тож чи вийде? Відповідь на це запитання у Кам'янці-Подільському спробували відшукати понад 80 представників виконавчої влади та місцевого самоврядування, керівники підприємств водопровідно-каналізаційного господарства із західних областей, яких Мінрегіонбуд разом із асоціацією підприємств водопровідно-каналізаційного господарства «Укрводоканалекологія» запросили на кам'янецьке комунальне підприємство «Міськтепловоденергія».

На інвестиційних потоках

Чому обрали саме кам'янчан? Тому що, попри все, тут зуміли відшукати правильні рішення. Ще не так давно місцеві водопостачальники та тепловики стояли на межі банкрутства, маючи на балансі зношене устаткування, застарілі мережі й шістдесят мільйонів гривень боргу.

— У такому стані ми забирали підприємство з приватних рук і повертали в комунальну власність, — розповів міський голова Михайло Сімашкевич. — За три роки тут зуміли попрацювати так, що ліквідували всі борги. І якщо за попередніх шість років в оновлення основних засобів вклали півтора мільйона гривень, то за три останні сума становила 75 мільйонів.

Підприємство уже успішно попрацювало зі Світовим банком, отримавши від нього кредит у 42 мільйони гривень на реконструкцію. А нині кам'янчани успішно захистили в Брюсселі новий, значно масштабніший проект на 150 мільйонів гривень. Тепер чекають перші транші. При цьому переконані: якщо не користуватися подіб-

ними інвестиціями, самостійно оновити галузь і налагодити її роботу не вдасться жодному вітчизняному водопостачальнику. Тим більше, коли мова заходить про водоканали невеликих населених пунктів, котрі просто фінансово знекровлені.

ЦИФРА

Для проведення реконструкції та ремонту водонасосних станцій у країні потрібно близько 60 мільярдів гривень. На заміну мереж витрати становлять близько 50 мільярдів. Нові очисні споруди обійдуться у 48 мільярдів гривень.

Але й у великих містах, де водопостачання здійснює близько півтори сотні підприємств — на їх частку припадає до 90 відсотків всього водопостачання, і картина там не набагато ліпша.

Зекономили більше, ніж позичили

Утім, повернімося до Кам'янця-Подільського, котрому все-таки вдалося вирватись не тільки з боргової ями, а й з лещат злиднів та розрухи.

— Якби ми сподівалися тільки на бюджетні гроші, то цього ніколи не сталося б, — роз-

повідає директор підприємства Валерій Гордійчук. — Але уявіть можливості кредиту під піввідсотка річних із терміном погашення у сімнадцять років та ще й з відстрочкою платежу на п'ять років. Це мрія кожного виробничника.

І ми ризикнули, щоб вона збулася.

А в результаті підприємство замінило майже півсотні насосів, які за тієї самої потужності споживають значно менше електроенергії, понад шістдесят одиниць запірної арматури, обладнало свої станції системами управління, котрі дозволяють працювати в автоматичному режимі. А ще провели значний обсяг робіт з реконструкції очисних споруд, до яких руки не доходили майже півстоліття. Тепер Кам'янець має такі резервні потужності, що їх вистачило б ще на одне місто.

Причому в «Міськтепловоденергії» не просто латали старі дірки, а ду-

Після реконструкції очисних споруд вода, що проходить через них, відповідає найвищим показникам якості.

мали про перспективу. Для цього відновили 21 артезіанську свердловину. І хоча воду з них нині споживає лише третина міста, проте вони є надійним резервом на майбутнє.

Перелік усіх новацій та придбань значно ширший. Та головне — економічний ефект суттєвий. Тільки за рік роботи на новому енергоощадному обладнанні вдалось зекономити понад 3,5 мільйона гривень. Якщо додати до цього викорис-

несплачену бюджетом різницю у тарифах сягнув 60 мільйонів гривень. А в області працює 34 комунальні підприємства, котрі надають послуги з централізованого водопостачання та відведення у 46 населених пунктах. І практично в кожного — борги.

Мало того, про таке розкажуть практично в кожному регіоні країни. В результаті водники опиняються на «сухому» фінансовому пайку. А за цим серйозна руйнація усіх виробничих потуж-

держрегулювання у сфері комунальних послуг, уже прийняла відповідні рішення про встановлення нових тарифів, які відповідають фактичним затратам, у восьми областях. Зокрема, на Хмельничині плата за кубометр доставленої води зростає в середньому із шести до дванадцяти гривень.

Що й говорити, подібного стрибка не спостерігалось давно. Причому ініціативу перегляду розцінок водоканалам пропонують взяти на себе. Однак їхні керівники слушно зауважують: доволі гратись у популізм, коли нові тарифи обов'язково мали проходити через громадські обговорення. Усім зрозуміло, що це було пустою формальністю. Потрібна не тільки чітка формула розрахунку вартості кожного кубометра води, а й гарантія того, що водоканали зможуть автоматично самі вносити зміни, якщо відбудуватиметься подорожчання енергоносіїв, підвищення мінімального розміру зарплати чи інших складових цієї формули.

Чи стане при цьому вода дорожчою? Ні, вона коштуватиме, як і раніше. Просто кожен із нас платитиме більше. Рівно стільки, скільки вона насправді коштує.

Рішення важке. Бо, зрозуміло, воно суттєво вдарить по бюджету багатьох родин. Але чи можна без нього обійтись? Не тільки той, хто не ризикує, беручи кредити, але й той, хто не платить сповна, не питиме воду з-під крана. Це реалії, від яких нікуди не подітись.

Щоправда, за таку високу ціну суспільство матиме право вимагати повної прозорості. Причому не тільки води. Але й усього того механізму, включаючи й фінансовий, що діє в комунальній системі. До цього також потрібно бути готовим всім.

Ірина КОЗАК.

Кам'янець-Подільський.

Фото автора.

Насосна станція працює в автоматичному режимі.

Модернізація... з плюсом

Сумщина самостійно, крок за кроком, розробляє і впроваджує у регіоні власні програми енергозбереження

ТЕПЛО — НА ОБЛІК!

— *Розпочали з встановлення теплових лічильників у багатоквартирних будинках і бюджетних установах, — каже заступник начальника управління житлово-комунального господарства Сумської області Олексій Дмитренко. — Сьогодні «комуналка» обладнана ними десь на 39 відсотків, звісно, за регіональні кошти. Нинішнього року цю цифру плануємо збільшити ще на 8—10 відсотків. Справа того варта. Там, де налагоджений облік тепла, його споживання скоротилось на 25—30 відсотків. Споживачі зрозуміли, що наявність приладів обліку заощаджує, приміром, сім'ї, яка мешкає в однокімнатній квартирі, упродовж опалювального сезону до півтисячі гривень.*

Дедалі більших обертів набирає також енергозбережна «революція» і в бюджетній сфері — школах, лікарнях, дитсадках, адмінстановах. Здійснені там упродовж останніх восьми років технічні заходи щодо економії енергоресурсів, заощаджують за рік 12—15 мільйонів кубометрів природного газу. Втім, це, як то мовиться, перші ластівки. Торік, приміром, у бюджетних установах — поліклініках і школах — встановили перші 40 електронних регуляторів тепла, які автоматично знижують температуру в нічний час на 4—5 градусів від норми.

— Не важко полічити економію, якщо взяти до уваги, що один-однісінький градус «перетоплювання» додатково збільшує споживання теплоносія на шість відсотків, — підраховує співрозмовник. — На жаль,

у деяких «розумників» перевитрати в грошовому еквіваленті за опалювальний сезон сягають одного мільйона гривень.

Бюджет, як відомо, все витримає. На щастя, таких недолугих господарників потроху меншає.

Нині в області розпочалася розробка графіків споживання теплоносіїв із урахуванням прогнозу погоди, які вивішуватимуться у кожній котельні. За їх наявності надавачам тепла важко буде пояснювати допущені перевитрати.

— Підвищивши тарифи на тепло, ми логічно одразу двох зайців: привчаємо споживачів до ощадливого використання, а, заодно, й до економії сімейного бюджету, — переконаний Олексій Дмитренко.

На уряд надійся і сам не дрімай

Сьогодні міська влада Сум розпочала оновлювати елеваторні вузли, де втрачають тепло просто-таки зашкалюють через старезний вік. Сумчани також є піонерами із заміни зношених тепломереж, через які втрачається понад третина тепла. Один із головних напрямів — зведення сучасних індивідуальних теплових

пунктів у закладах бюджетної сфери та переведення діючих котелень на альтернативні види палива. Цього року, наприклад, до кількох сотень діючих у регіоні додась 70 теплових пунктів і 118 модернізованих котелень.

П а р а л е л ь н о (вперше в Україні) на підприємствах комунальної теплоенергетики і бюджетної сфери запроваджується моніторинг споживання природного газу.

— Без субсидій, звісно, малозабезпеченим та багатодітним сім'ям не обійтися, — продовжує Олексій Дмитренко. — А таких сімей понад чотири мільйони. Це ж які колосальні суми щороку витрачається на цю програму!

Ідей у керівництва комунальників області на кілька регіонів вистачить. Ось одна з них: вмонтовувати твердопаливні котли в систему діючих газових котлів, із забезпеченням бодай однієї закладки дров, якої вистачає на одну зміну — вісім годин горіння. Спершу — в приватному секторі. Затримався господар на роботі чи загостювався, автоматика самостійно переключить систему на споживання природного газу. А якщо такі системи запровадити і для комунальних котелень?..

За словами Олексія Дмитренка, шляхів для виходу з енергетичної кризи, яка давно стримує поступальний рух економіки, вагон з причепом. Узяти ту ж

матеріальну зацікавленість. Її просто немає. Зекономив енергоресурсу за рік на одну гривню — герой, на 10 — тричі герой. А премії — зась. Тож чого напружуватися, коли можна збагачуватися на рівному місці: «під шумок» обігриваючи «гори, ріки і долини» мільярдами гігакалорій, ще й отримувати за ці «подвиги» солідні премії. Скільки мільйонів щороку пролітає повз бюджетну кишеню у кожного з таких «героїв» — можна лише здогадуватися. А цих «господарників» десятки тисяч по всій державі.

— Новим органам влади слід на законодавчому рівні терміново розробити також механізми стимулювання бережливості й ощадливості, — переконаний Олексій Анатолійович. — Матеріальне заохочення стане тим лакмусовим папірцем, який дасть відкоша безгосподарності.

Та для більшості спритників накази столичних начальників, що мертвому припарки. Результат «боротьби за економію енергоресурсів» можна проілюструвати на прикладі їх витрат найбільшими споживачами — підприємствами. В Україні вже бозна відколи діють питомі норми витрат на одиницю виготовленої продукції. На Сумщині, приміром, мають затверджувати та узгоджувати ці норми з відповідними держструктурами 55 підприємств. А узгоджує заледве десята частина, каже Олексій Дмитренко. Чому? Минулий уряд, либонь, для «свободи бізнесу» забрав у Державної ін-

спекції з енергозбереження усі контролюючі повноваження. Тож у кого є бажання — затверджують, у кого немає — відсилають інспекторів «на хутір метеликів ловити».

Однак і це ще не все. На сьогодні на Сумщині «в роботі» 470(!) котлів, запроєктованих ще в 1948 році, ККД яких не перевищує 65 відсотків. Це — на папері. А реально, після кількох десятиліть експлуатації, дай Боже, хоча б 50 відсотків видавали. Тим часом, згідно з чинним законодавством, до експлуатації допускається обладнання з ККД не меншим за 84 відсотки.

Тож який ваш висновок?

Енергозбереження — комерційна програма, яку в кавалерійській атаці з шаблями наголо не здолати...

Коли матеріал готувався до друку, керівництво «Сумводоканалу» принесло в управління ЖКГ на узгодження прогнозовані питомі норми витрат енергоносіїв на виробництво одного літра води на 2014 рік. В управлінні ЖКГ цього «прогнозу» не затвердили, оскільки він перевищував минулорічні показники майже на 20 відсотків. А якби затвердили, «сумські водовози», щоб «законно» залізти до кишені споживачів, знову б ініціювали підвищення тарифів через «нерентабельність виробництва». Ось тобі, бабцю, і ярмарок...

Владислав ЖМУРКОВ.
Сумська область.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...альтернативою є струм, солома і торф

При Житомирській облдержадміністрації створено робочу групу з питань обмеження газопостачання та переходу на альтернативні джерела енергії, до складу якої увійшли представники контролюючих органів, інвесторів, структур, що можуть постачати альтернативні носії енергії. Із 920 котелень, які діють на Житомирщині, 58 відсотків використовують газ. За минулий рік комунальні установи спожили його 146 мільйонів кубометрів. Цьогоріч було заплановано перевести на альтернативні види палива 58 котелень, що становить 8 відсотків. Проте нові умови вимагають збільшити кількість тих, що подаватимуть тепло від інших джерел енергії. Звернуто увагу на позитивний досвід переведення на електроопалення Житомирської другої міської лікарні та житлових будинків у Володарсько-Волинському районі. Особливо вигідним є нічний тариф. Нагадали і про такі джерела тепла, як солома, буре вугілля, торф.

Олексій КАВУН.
Житомирська область.

...терикони стануть зелені

На шахті імені Баракова ПАТ «Краснодонвугілля» розпочато роботи з гасіння й рекультивції породного відвалу, що горить. Це дасть змогу скоротити викиди, які забруднюють атмосферу. Заплановано й озеленення терикону, яке завершиться до березня 2015 року. На ці цілі виділено майже 2,8 мільйона гривень. «Для нас важливо, щоб повітря й річки в нашому регіоні були чисті. Ми хочемо працювати так, щоб забезпечити й захистити довкілля. Наше об'єднання реалізує кілька цільових програм із поліпшення екології. Рекультивация й озеленення породних відвалів — одне із пріоритетних завдань для «Краснодонвугілля». Роботи в цьому напрямі ведуться у всіх вуглевидобувних структурних підрозділах», — підкреслив генеральний директор ПАТ «Краснодонвугілля» Олександр Ангеловський.

Із 2010 року товариство спрямувало на гасіння й озеленення відвалів понад 42,5 мільйона гривень.

Алла АНТИПОВА.
Луганська область.

Оптимізувати видатки. Встановити ліміти

АКТУАЛЬНО

«На Рівненщині — жорсткий режим економії газу», — сказав заступник голови Рівненської ОДА Тарас Пустовіт (на знімку). Це пов'язано з припиненням постачання російського газу в Україну.

— В області вже впроваджуються заходи, спрямовані на зниження використання імпортованого газу. Так, минулого року його економія становила 11 відсотків, а цьогоріч потрібно заощадити ще на 10 відсотків більше до минулорічного рівня. Наразі особливо актуальним є питання переобладнання котелень та перехід на альтернативні джерела енергії. Окрім того, ОДА щотижня здійснює моніторинг стану споживання природного газу серед різних категорій споживачів. Так, прогнозоване споживання природного

газу бюджетною сферою Рівненщини в нинішньому році становитиме близько 15,9 мільйона кубометрів (для порівняння: торік воно становило 18,1 мільйона кубометрів) і скоротиться на 12,1 відсотка, — розповідає Тарас Пустовіт. — Крім того, котельні всіх новозбудованих закладів соціальної інфраструктури області комплектуються енергоефективними системами спалювання «ОКО-THERM» (Німеччина), які виготовляє одне з місцевих підприємств. Ці котли працюють в автоматичному режимі на відходах де-

ревини, біомасі, торфї тощо. За останні роки встановлено 50 таких котлоагрегатів, що дало можливість економити 1,6 мільйона кубометрів природного газу на рік.

Тарас Пустовіт розповів також, що для економії та оптимізації витрат бюджетних коштів щорічно встановлюються ліміти споживання теплової і електрич-

ної енергії, природного газу, води та інших видів паливно-енергетичних ресурсів в установах і організаціях, що фінансуються з місцевих бюджетів. Крім того,

18 червня областною адміністрацією затверджено графік переведення Рівненської області на резервні види палива впродовж опалювального періоду 2014—2015 років з добовим обсягом вивільнення 23,2 тисячі кубометрів природного газу.

Записала Олександра ЮРКОВА.

Рівне.
Фото надано автором.

ТИМ ЧАСОМ

Поляків здивували наші котельні

У рамках проекту «Співпраця муніципалітетів Рівного та Любліна як один з елементів розвитку прикордонної території» польська делегація з міста Любліна ознайомлювалася з інфраструктурою та наданням послуг у комунальній сфері Рівного. Гості побували, зокрема, в ТОВ «Рівнетеплоенерго», в його котельнях, де запроваджені енергозбережні технології. Як повідомив польським колегам директор цього підприємства Степан Коропецький, проведення реконструкції котельні, що на вулиці Київській, дозволило поліпшити теплозабезпечення осель рівнян і щороку економити три мільйони кубометрів природного газу та півтора мільйона кіловат електроенергії.

Однак поляків більше зацікавила котельня на вулиці Курчатової, де встановлено твердопаливний котел, що працює на відходах деревини і забезпечує теплом та гарячою водою дев'ять багатоповерхівок. Виробник котла, на їхній погляд, виявився українським.

Олександр ДЖИГИРЕЙ.

50 котлоагрегатів дають економію 1,6 мільйона кубометрів природного газу на рік

Сьогодні в Україні мінлива хмарність, у західних і північних областях переважно без опадів, на решті території грозові дощі, подекуди зливи, в окремих районах град. Вітер північно-західний, 5—10 м/с, під час гроз шквали 15—20 м/с. Температура вночі — +9—14 градусів, на півдні — 12—17 тепла. Удень — +20—25 градусів, у південних областях — 23—28 тепла.

У НОМЕР
Турнірна хроніка

Теніс. Лондон (Велика Британія). Wimbledon. Чоловічий турнір із серії Grand Slam. Призовий фонд — 25 млн. фунтів стерлінгів. Перший раунд. Сергій Стаховський (Україна) — Карлос Берлок (Аргентина). 6:3, 6:3, 6:3; Олександр Долгополов (Україна) — Самюель Грот (Австралія). 7:5, 7:6, 7:6. **Бокс.** У перспективі планується проведення міні-турніру чемпіонів за різними версіями в напівлегкій вазі. Про це заявив віце-президент промоутерської компанії Top Rank Карл Моретті.

«У нас є план, який включає Євгена Градовича (IBF), Ніколаса Волтерса (WBA), Ноніто Донеїра (суперчемпіон WBA) та Василя Ломаченка (WBO), — сказав він. — Думаю, восени або взимку ви побачите щось на кшталт міні-турніру в напівлегкому дивізіоні».

Баскетбол. Жіноча збірна України здобула п'яту перемогу поспіль і кваліфікувалася на жіночий Євробаскет-2015. **Україна — Чорногорія. 75:71 (16:18, 19:11, 20:16, 20:26).**

Юніорська збірна України (U-20) готується до чемпіонату Європи (дивізіон В), який відбудеться 10—20 липня у Боснії. У групі вона сперечатиметься з баскетболістами Грузії, Білорусі, Австрії, Швейцарії, Нідерландів та Фінляндії. Нині наші хлопці перебувають у Китаї і там грають контрольні поєдинки. **Україна — США (студенти). 78:68.**

Футбол. Як відомо, луганська «Зоря» у другому відбірному раунді Ліги Європи-2014/15 зустрінеться з перемцем пари «Рудар» (Словенія, Велене) — «Лачі» (Албанія). Перший матч луганчани проведуть на виїзді. Нині вони готуються до цього серйозного випробування і грають контрольні поєдинки.

«Зоря» — «Металург» (Запоріжжя). 2:0. Голи: Каравачев, 31, Будківський, 44.

«Зоря»: Шевченко (Полтавцев, 46), Ярмаш, Каменюка (Писко, 46), Вернидуб (Бородай, 46), Білий, Грицай, Хомченковський (Петряк, 46), Чайковський, Караваєв (Квашук, 59), Будківський, Малишев.

Контрольні матчі. Австрія. **«Шахтар» (Україна, Донецьк) — «Ваккер» (Австрія, Інсбрук). 2:1. Голи:** Ілсіньо, 4, Шиндер, 84 — Саумель, 63.

«Шахтар»: Каніболоцький (П'ятов, 46), Кобін (Бутко, 46), Кривцов (Воловик, 46), Ордець (Кучер, 46), Соболев (Шевчук, 46), Степаненко (Ракицький, 46), Гречишкін (Гюшман, 46), Ілсіньо (Феррейра, 71), Гладкий (Болбат, 46), Феррейра (Шиндер, 46), Адріано (Гладкий, 71).

«Шахтар» — «Карабах» (Азербайджан, Агдам). 2:0. Голи: Феррейра, 59, 68.

«Шахтар»: перший тайм — Худжаємов, Бутко, Кучер, Ракицький, Соболев, Степаненко, Гречишкін, Ілсіньо, Болбат, Гладкий, Адріано; **другий тайм** — Каніболоцький, Воловик, Шевчук, Кобін, Кривцов, Ордець, Гюшман, Ілсіньо (Ракицький, 70), Болбат (Адріано, 60), Феррейра, Шиндер.

Табло чемпіонату

Футбол. ЧС-2014. Бразилія. Груповий раунд. 23 червня. Група А. **Камерун — Бразилія. 1:4.** Бразилія. Стадіон «Національний». 69 112 глядачів. **Голи:** Матіп, 26 — Неймар, 17, 34, Фред, 49, Фернандіньо, 84. **Хорватія — Мексика. 1:3.** Ресіфі. «Арена Пернамбуку». 41 212 глядачів. **Голи:** Перішич, 87 — Маркес, 73, Гуардадо, 76, Ернандес, 83. **Вилучено** Ребича (Хорватія, 89).

	В	Н	П	М	О
1. Бразилія	2	1	0	7—2	7
2. Мексика	2	1	0	4—1	7
3. Хорватія	1	0	2	6—6	3
4. Камерун	0	0	3	1—9	0

Група В. **Австралія — Іспанія. 0:3.** Курітіба. «Арена Байшада». 39 375 глядачів. **Голи:** Вілья, 36, Торрес, 69, Мата, 82.

Нідерланди — Чилі. 2:0. Сан-Паулу. «Арена Корінтіанс». 62 996 глядачів. **Голи:** Фер, 77, Дебай, 90+1.

	В	Н	П	М	О
1. Нідерланди	3	0	0	10—3	9
2. Чилі	2	0	1	5—3	6
3. Іспанія	1	0	2	4—7	3
4. Австралія	0	0	3	3—9	0

ФОТОФАКТ

У Львові на відкритих кортах палацу спорту «Україна» триває шостий міжнародний тенісний турнір четвертої категорії ITF UKRZAKHID-2014. Тут змагаються близько ста тенісистів віком до 18 років з України, Польщі, Молдови, Словаччини, Німеччини, Греції та Єгипту. В Україні є лише три турніри, де юніори здобувають залікові очки до світового рейтингу: в Донецьку, Луганську та Львові. Переможці зможуть додати собі по 60 балів.

На знімку: Маленко Наталя (Україна).

Фото Євгена КРАВСА (спеціально для «Голосу України»).

Бразильці поступово розігруються

В останній день групового турніру збірна Бразилії нарешті показала, хто є справжнім господарем змагань, переконливо перемігши команду Камеруну. «Неприборканих левів» вона зробила ручними.

«Пентакампеони» діяли натхненно, переконливо і з насолодою. Цього разу їхні команди дії були майже бездоганні. Але бразильські футболісти, либонь, добре усвідомлюють, що на етапі плей-оф буде зовсім інша ситуація. І, щоб радувати своїх прихильників, необхідно докладати значно більше зусиль.

У складі команди Бразилії проти Камеруну зіграло донецьке тріо: колишні футболісти «Шахтаря» Віллі-

ан і Фернадіньо вийшли на заміну, а в стартовому складі був чинний гравець чемпіона України Бернард. І ці хлопці діяли досить корисно й ефектно, а Фернандіньо забив гол у ворота камерунців. Отже, робота Мірчі Луческу не була марною.

Кілька слів про команду Нідерландів, котра пройшла груповий етап, мов на одному диханні. Три переконливі перемоги у трьох зустрічах — відмінний показник. У матчі проти Чилі «помаранчеві» помітно берегли сили, діяли обережно. Але в потрібний момент завдали суперникові потужного удару і не лише виграли матч, а й посіли перше місце в групі.

У бразильців Неймара (ліворуч) і Галка чудовий настрій.

Те, що захистити своє чемпіонське звання Іспанія не зможе, стало ясно вже після другого туру. Але їхати додому з Бразилії, не

маючи у своєму активі жодної перемоги, було для команди Вісенте дель Боске зовсім не солідно.

Тому не виникало жодних сумнівів, що іспанці докладуть усіх зусиль, щоб якимось реалізуватися. І матч з Австралією, либонь, вдихнув надію в серця їхніх шанувальників. Хоча починалося все для європейців не так уже й райдужно, адже перші десять хвилин активнішими були австралійці.

Однак досить швидко збірна Іспанії оговталася, вирівняла ситуацію і ще до перерви вийшла вперед: з передачі Гуанфрана відзначився Вілья. Цікаво, що для обох це був перший матч на чемпіонаті. Втім, не лише для них. Завершився перший тайм за вели-

чезної переваги іспанської команди.

У другій половині зустрічі дель Боске випустив на поле Фабрегаса і Мату, і саме вони організували третій гол у ворота Райана. А перед цим відзначився Торрес.

Іспанія здобула красиву і переконливу перемогу в прощальному матчі у Бразилії. Тепер можна лише припускати, якого результату домоглася б команда з Піренеїв, якби її тренер зробив ставку на такий склад уже з першої гри.

Отже, визначилися перші пари 1/8 фіналу. 28 червня (19:00 за київським часом) в Белу-Оризонті зустрінуться Бразилія та Чилі; 29 червня (19:00) у Форталезі відбудеться поєдинок Нідерланди—Мексика.

Фото www.uefa.com.

Над номером працювали: Сергій БОРИСЕНКО, Алла ДОДАТКО, Світлана ЧОРНА.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.
Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.
► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
► Рукописів не повертаємо.
► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
► Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка)
українською і російською мовами.
Передплатні індекси та передплатна ціна на 2014 рік
Для фізичних осіб:
40224 — 12 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 10 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 35 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 100000.
Друк:
ТОВ «Мега-Поліграф»,
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua
Зам. 36007
Макет, верстка —
редакція газети
«Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

